

ABC BLADET

1996 nummer 2

ABC-klubbens medlemsblad för blandad information till både nytta och nöje

Vilande förslag till nya stadgar för ABC-klubben

antaget första gången med mer än två tredjedels majoritet vid årsmötet 1996-03-16

Stadgehistoria
Ursprungligen antagna 1980-04-22.
Reviderade 1984-02-18, 1988-02-13, 1989-02-11.

§ 1. Föreningen

Föreningens namn är ABC-Klubben. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

§ 2. Syfte

ABC-klubben är en ideell sammanslutning av användare av datorer. Klubben skall verka för att tillvarata gemensamma intressen av datorer och datortillämpningar, verka för ökade kunskaper inom dessa områden till nytta, utbildning och nöje.

§ 3. Obundenhet

ABC-klubben är religiöst och partipolitiskt obunden.

§ 4. Verksamhetsår

Föreningens verksamhetsår sammanfaller med kalenderår.

§ 5. Medlemskap

Medlemskap kan vinnas av var och en som sympatiserar med föreningens syfte, och som har erlagt den fastställda medlemsavgiften. Medlemsom inte erlägger medlemsavgift årligen inom föreskriven tid avförs ur medlemsregistret. Till hedersmedlem kan styrelsen utse person som förtjänstfullt främjat föreningen och dess syften.

§ 6. Medlemsavgift

Medlemsavgiftens storlek bestäms av årsmötet. Medlemskap träder i kraft när medlemsavgiften erlagts. Medlemsavgift skall erläggas årligen före den 15 mars. Hedersmedlem erlägger ingen medlemsavgift.

§ 7. Ordinarie årsmöte

Föreningens högsta beslutande organ är årsmötet. Årsmötet skall hållas årligen snarast möjligt på det nya året, dock senast före mars månads utgång. Årsmötet är beslutsamt endast om skriftlig kallelse har utsänts senast 14 dagar före mötet till samtliga medlemmar. Möteshandlingar skall finnas medlemmarna tillhanda vid mötet. Varje medlem har en röst. Röstning genom fullmakt är inte tillåten. Vid årsmötet har även revisorer närvaro-, yttrande- och förslagsrätt.

Vid årsmötet skall alltid följande ärenden behandlas:

Mötets öppnande

Val av mötesordförande

Val av mötessekreterare

Frågan om mötet är stadgeenligt kallat

Val av två justerare tillika rösträknare

Fastställande av röstlängd

Fastställande av dagordning

Styrelsens verksamhetsberättelse och ekonomiska redovisning

Revisorernas årsberättelse

Frågan om styrelsens ansvarsfrihet

Propositioner från styrelsen

Motioner

Fastställande av verksamhetsplan

Fastställande av budget och medlemsavgift

Val av föreningsordförande

Beslut om antal styrelseledamöter

Val av styrelseledamöter

Val av två ordinarie revisorer och en suppleant

Val av valberedning om minst tre personer

Varav en sammankallande

Övriga frågor

Mötets avslutande

§ 8. Extra årsmöte

Extra årsmöte sammankallas om styrelsen eller minst 25 % av medlemmarna så begär. Endast i kallelsen specificerade ärenden får behandlas på det extra årsmötet. I övrigt gäller samma regler som vid ordinarie årsmöte.

§ 9. Styrelsen

Styrelsen ansvarar för föreningens löpande verksamhet och angelägenheter, och verkställer årsmötets beslut.

Styrelsen väljs av årsmötet och skall bestå av ordförande samt minst 5 ledamöter och maximalt 10 ledamöter exklusive ordföranden. Styrelsen konstituerar sig själv och fördelar därmed ledamöternas uppgifter själv. Styrelsen utser särskilda arbetsutskott. Styrelsen utser redaktion för föreningens medlemsblad, i vilken föreningens chefredaktör ingår.

§ 10. Styrelsemöten

Ordföranden kallar till styrelsemöten. Styrelsen är beslutsamlig om kallelse har utgått till samtliga ledamöter och minst hälften av ledamöterna är närvarande.

Protokoll

fört vid ABC-klubbens årsmöte 1996-03-16 i "Mossen" i Medborgarhuset i Alvik
Närvarande 46 medlemmar enligt närvarolista

§ 1. Ordförande

§ 11. Firmateckningen
Föreningens firma tecknas av ordförande, vice ordförande och sekreterare, två i förening.

Föreningens kassör äger ensam disponera föreningens postgiro- och bankkonton.

§ 12. Uteslutning

Medlem som bryter mot föreningens stadgar, eller på annat sätt uppenbarligen skadar föreningen eller dess syften, kan av styrelsen med enhälligt beslut uteslutas ur föreningen. Om utesluten medlem så begär kan frågan om uteslutning prövas vid nästa årsmöte. Den uteslute medlemmen har då närvaro- och yttranderätt när denna fråga behandlas.

§ 13. Aktiviteter

Föreningen kan bedriva verksamhet genom klubb- och sektionsträffar. Föreningen ger ut ett medlemsblad i syfte att sprida information och att främja aktiv verksamhet och gemenskap mellan medlemmarna.

§ 14. Stadgeändring

Dessa stadgar kan ändras endast vid årsmöte. I kallelse måste det uppges om stadgeändring ska behandlas. För ändring fordras att fyra femtedelar av de avgivna rösterna biträder ändringen. För ändring av §§ 1, 2, 14 och 15 fordras att beslutet tas på två på varandra följande årsmöten, varav ett ordinarie.

§ 15. Upplösning

Upplösning av föreningen kan endast ske genom beslut på två på varandra följande årsmöten varav ett ordinarie. Beslutet ska biträdas med minst fyra femtedelar av de avgivna rösterna. I kallelsen till årsmötet skall anges om förslag till upplösning skall behandlas.

Vid beslut om upplösning av föreningen skall föreningens tillgångar i första hand tillfalla organisation med syfte som liknar ABC-klubbens syfte och får där endast användas till aktiviteter i ABC-klubbens anda. Besluten om föreningens tillgångar fattas på de upplösande årsmötena.

av motionären vid motionens avlämnande.
Jan Smith har upprättat ett förslag till nya/ändrade stadgar. Förslaget har utförligt behandlats av styrelsen och presenterats i ABC-bladet 1, 1996. Sedan Bo-Göran Hammargren fått tillfälle att kommentera sina ändringsförslag gjordes en genomgång av styrelsens stadgeförlag mot de befintliga stadgarna varvid ett flertal ändringar beslutades.
Det sålunda reviderade stadgeförlaget bilägges detta protokoll, bilaga 4.

§ 13. Som ordförande för ett år valdes Bo Kullmar.

§ 14. Som vice ordförande för ett år valdes Lars Strömberg.

§ 15. Som styrelseledamöter för ett år valdes: Henry Gessau, Ulf Sjöstrand, Mats Lillnor, Per Sten och Per Sturk.

Som styrelsesuppleanter för ett år valdes: Carl Kövamees och Tom Sjöberg.

Till revisorer för ett år valdes Bengt Gattberg och som revisorssuppleant för ett år Kjell Järbin.

Valberedning valdes Henry Berck, Bengt Sandgren och Nils

och medlemsavgift

marredogjorde för styrelsens

ill budget för verksamhets-

Budgetförslaget utgår från

ade medlemsavgiften om

seniorer resp 200 SEK för

ett medlemsantal av 2900

ställdes styrelsens för-

oför verksamhetsåret

; till ram för med-

97 är 350 SEK för

rer,

ramen. Det skulle

collet att kostna-

vidaredebiteras

ut.

satt avhandla.

t avslutat kl

Elefanter och snuttar

Nu kommer de riktigt stora elefanterna in på multimediaarenan. Bonners ger sig in i CD-Rom-branschen.

I mitten av februari kallade det nystartade företaget Bonnier Multimedia till presskonferens i Van der Nootska palatset från 1600-talet för att visa det senaste från 1990-talet. I mörker, endast upplyst av dataskärmarnas blåa ljus och ljusorglarnas spelande runt det mörka panelväggarna, presenterades företagets första multimedia-skivor. Vi var utlovade en upplevelse av stora mått!

Det var läromedel för att lära sig engelska, en skiva från Discovery Channel, en skiva om Internet, elefanter och Pippi Långstrump. Mellan tuggorna på de ljumma

pizzabitar som Bonniers lyckades få alla att tugga på över tangentborden och mösen fick vi höra att framtiden — det var multimedia. Lek och lär! Det var honnörsorden för kvällen. Ständigt fick vi höra dessa tre ord. Som om dom bad om ursäkt för sina cd-romskivor. Lek och lär. Måste man lära för att få leka? Jag undrar det jag!

Snuttifieringen

Snuttifieringen brer ut sig. Kanske är det ett tidens tecken, vem har tid att läsa en bok? Men lär man sig lika mycket om elefanter när man ser dom vandra omkring på skärmen, hör ett obestämt vrål ur datorns högtalare och läser små korta, snabblästa texter om de stora — snart utrotningshotade — djuren? Att en cd-romskiva skulle kunna innehålla lika mycket information som en bok är ställt utom allt tvivel, men då får cd-romskivan inte vara fylld med bilder, då får texten inte plats.

Cynthia Moss bok Elefantminnen är på 325 faktpäckade sidor med många bilder. Vill man lära sig något om elefanter är det ett bättre val.

Pippi Långstrumpskivan är i stort sett en serietidning som kan läsas på skärm. Dåliga bilder, där Pippi visserligen rör på munnen ibland när hon säger något. Men oftast är det några korta ord under en stillbild man måste läsa för att komma vidare i handlingen. Snuttar, snuttar och mer snuttar. Barn som läser böcker får ett stort

ordförråd, och lär sig uttrycka sig. Ska man köpa Pippi Långstrump till ett barn och tvekar mellan boken och en cd-romskiva, visserligen med ljud, välj boken.

CD-ROM för oss dödliga

Den enda skiva som jag tyckte passade för cd-rom var "Internet för oss dödliga". Det är kanske inte så underligt! Ska man visa hur Internet och www fungerar så är det praktiskt att visa det på en datorskärm. Skivan innehåller också en del program som kan användas när man kör Internet. Vilket kanske kan motivera ett köp.

Priser

Priserna för dessa nya multimedia-skivor är ca 300 - 600 kronor. En prissänkning, kanske ner till vad en vanlig musik-cd kostar är, enligt Bonnier Multimedia, att vänta. Då får dom sitt rätta pris.

Afrikanska savannen

Medan datorernas möss snaskade i sig smulorna från pizzabitarna tog vi våra gratis-skivor i fickan och smög ut i snöglop-pet, önskandes vi vore på den afrikanska savannen och tittade på riktiga elefanter. Se det hade varit en upplevelse det!

<7872>

Lars Strömberg

Tag ett nummer!

Hör du till dom som sprider visitkort omkring sig till höger och till vänster? I tid och otid. Du har en E-postadress? Finns den med på visitkortet? Ser det tufft ut? Du känner att du hör till IT-generationen. Naturligtvis! Det syns ju på visitkortet.

Namn eller nummer?

Hurskriver du din E-postadress? Med namn eller med nummer? Namn - det ser tufft ut. Nummer - nå, det ser fånigt ut. Nummer förknippar man ju med myndigheter, militärer och bilar.

— 7872, beordra uppställning!!! Det utropet gör ju ingen lycklig! Det är klart man inte vill vara ett nummer. Men...

Att använda nummer

Det finns ett bra skäl att använda nummer i stället för namnet. Nämligen att brevet säkrare kommer fram till rätt adress. Heter man Andersson eller Svensson och du får ett brev med endast ett "s" i namnet så vet ändå den mänskliga brevbäraren vem som menas. Brevet kommer — trots felstavningen — att hamna i rätt brevlåda. Är det däremot ett elektroniskt, datorförmedlat brev, ja, då kommer det fel. Eller försvinner ut i cyberrymden!

Det är oerhört lättare att skriva en adress fel om man skriver ett namn än om man skriver ett nummer. När man skriver namn kan man vara felinformerad om hur adressaten stavar sitt namn. Då hjälper det inte hur noga man kollat att man stavat rätt, det blir fel ändå.

Nästan rätt är fel!

Får man brev utomlands ifrån och har å, ä eller ö i namnet, som jag, då är skälet att använda nummer i stället för namn ännu starkare. Bokstaven "ö" kan för en eng-

elskspråkig E-mailavsändare skrivas på två sätt: 'o' eller 'oe'. Ett nummer skrivs med samma siffror i hela världen!

Det är så många nuförtiden som stavar sitt namn på de mest underliga sätt. Man snitsar till stavningen för att vara personlig, man 'dekorerar' sitt namn. Eller man använder initialer här och där. Inte heller initialer vet man tvärsäkert om dom ingår eller inte ingår i en E-postadress. Jag känner folk som normalt använder initialer. Och har så gjort i många år. Så får de en E-postadress, då ska man plötsligt sluta använda den initial men använt sen urminnes tider när man skrivit brev till dom.

Tacka vet jag nummer!

Åtminstone i E-postadresser!

<7872>

Lars Strömberg

ABC BLADET

Medlemsorgan för
ABC-klubben

Box 141 43
161 14 Bromma
ISSN 0349-3652

Redaktör o ansvarig utgivare
Ulf Sjöstrand
I redaktionskommitten
Claes Schibler o Sven Wickberg

ABC-klubbens postgirokonton
Medlemsavgifter: 15 33 36-3
Publikationer: 62 93 00-5
Internet-avgift: 43 51 74-8
Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:
08-80 17 25 "Prattelefon" till klubblokalen och kansliet.
08-80 15 22 Kansliet träffas säkrast tisdagskvällar
Telefax

Monitorer:
08-80 64 40 Gruppnummer för allt upp till 33 800
08-80 15 23 Gruppnummer till Monitorn

Tryck: Svenskt Tryck AB
Lämnad till tryck den 15 maj 1996

Produktionsplan för 1996

nr	manus- stopp	till tryckeriet	till medlemmen
964	30/8	27/9	w642
965	1/10	22/11	w650

Denna produktionsplan är preliminär. Ändringar kan komma att ske under hösten.

Lösnummerpris 65 :-

Annonsspriser

1/1-sida	185*260 mm	1750:-
1/2-sida	185*128 mm eller 90*260 mm	1050:-
1/3-sida	185* 85 mm eller 60*260 mm	700:-
1/4-sida	90*128 mm	650:-
1/6-sida	60*128 mm	450:-

Tillägg för begärd placering 15%

Radannonser för medlemmar utan särskild debitering

1996 nummer 2 innehåll

Omslag:Vilande förslag tillnya stadgar och protokoll 1996-03-16	
Elefanter och snuttar av Lars Strömberg	Oms 2
Tag ett nummer! av Lars Strömberg	
Redaktionssidan	1
Ledare	2
Årsmötet 1996, referat av Sven Wickberg	
Abacus — datorns föregångare av Marianne Funayama	3
En sko betyder så mycket Bo Olsson	4
Det stora rymdskeppet som aldrig nådde kosmos av Bill Leksén	5
Olssons blandning av Bo Olsson	6
Finter och finesser av Bo Saltorp	8
Cebit '96 av Bo Olsson	
MSG-utdrag	10
Möte	
PChård	
Teknik	
Macintosh	
PCmjuk	
DivData	
Infosystem	
Novis-Internet	
Internet	
Anonym-FTP	
DOS lever än! av Bill Leksén	20
Jag har provat	
HogiaHemekonomi av Jan Berg	21
Supervoice av Bill Leksén	22
En sysops bekännelser av Johan Stigård	24
Att hitta på Webben en andra gång av Bill Leksén	25
När det sa klick för Mr Svartalf av Lars Strömberg	27
Novishörnet:Konsten att packa arkiv av Jörgen Rosvall	28
Årsmötet 1996	
Verksamhetsberättelse	29
Förslag till budget 1996	30
Resultatrapport	31
Balansrapport	
Protokoll från årsmötet	32
Vilande förslag till stadgar för ABC-klubben	

ABC-klubbens styrelse för 1996

(enligt årsmötet 1996-03-16)

Ordförande:	Bo Kullmar
Vice ordförande:	Lars Strömberg
Ledamöter:	Henry Gessau
	Mats Lillnor
	Ulf Sjöstrand
	Per Sten
	Per Sturk
Suppleanter:	Carl Kövamees
	Tom Sjöberg

Medlemsavgifter 1996

Enligt årsmötet den 16 mars 1996

seniorer	275 SEK/kalenderår
juniorer	200 SEK/kalenderår
Styrelsebeslut	
Internet-avgift	600 SEK/helår, rullande månad

Junior räknas man t o m det år man fyller 18 år. Ange därför personnumret när Du betalar in medlemsavgiften. Medlemskapet är personligt och avser fysisk person. Medlemskapet räknas per kalenderår och Du får automatiskt det löpande årets förmåner retroaktivt om Du inte markerar annat årtal på talongen när medlemsavgiften betalas in.

Ledare

Så har vi då haft årsmöte!

Den stora diskussionen rörde sig om stadgarna, men det är ju bara ett uttryck för vad man vill ha klubben till. Beslutet om ändringarna i stadgarna var inte enhälligt. En innebörd av stadgeändringsförslaget är att kuppberedskapen höjs något, motionstiden förlängs något och en justering av lydelse av paragraferna. Detta sista får nog mest effekt vad gäller styrelsen. Ändringsförslaget innebär bl a att styrelsen inte skall ha några suppleanter och att antalet styrelsemedlemmar maximerades.

Men som sagts, för att dessa stadgar skall kunna gälla, måste ytterligare ett möte antaga dem.

Vad kan man mer läsa ut av budgeten?

Det första man ser är att ABC-klubbens likvid är god. Klubben uppehåller ambitionen från tidigare att ha litet slantar på kistbotten för att, om det skulle bli nödvändigt, avveckla med flaggan i topp. En annan anledning till att ha kvar litet slantar är ju att klubben nu har en ganska stor maskinpark. Elektronik brukar ju inte ha så mycket rörliga delar som slits, men de som slits är viktiga för en felfri funktion. Klubben måste skaffa fungerande grejer. För ABC-klubbens medlemmar är det av vikt att verksamhet fungerar utan alltför mycket driftstörningar.

Verksamhetssatsningar

Fortsatt satsning på Internet, med uppgradering av bandbredden på linan mot Transpac (numera GlobalOne) till 768 kbits/sek. Utbyggnaden av modempoolen är också en viktig. Kansliet har ju hissat en varningsflagga för att vår kapacitet är något ansträngd vad avser att ta emot nya medlemmar. ABC-klubbens medlemmar har även tillgång till programbank och monitorsystemet. Dessa verksamheter är i ständig utveckling och utbyggnad. ABC-bladets redaktion planerar 5-6 nummer under 1996. Alla medlemmar är välkomna med sina erfarenheter i form av artiklar.

Detta är något som den nya styrelsen jobbar på

<1208>

Ulf Sjöstrand

Årsmötet 1996

Ett femtiotal medlemmar mötte upp denna gång, litet fler än vanligt.

Innan årsmötet kom i gång bubblade ordf Bo Kullmar nästan över av förtjusning över att få berätta att någon tagit sig in i Telias hemsida på Internet och stökat om där. Bl a stod det Felia och en del annat som höga vederbörande nog inte gillade.

Mötet inleds

Så startade mötet med att ordf emeritus Gunnar Tidner utsågs till mötesordförande för att bl a presidera över antagande av nya stadgar. Sådant är alltid ett kinkigt företag, som gärna vållar heta diskussioner och drar ut på tiden. Så även denna gång. Bo-Göran Hammargren var den ende som inkommit med en stadgemotion, men det fanns gott om avvikande idéer bland övriga mötesdeltagare. Kanske tidsnöden gjorde att mötesordföranden gjorde en del psykologiska missar som tidvis hettade upp stämningen litet, men till slut hade klubben i alla fall fått nya stadgar, i första läsningen.

De förändringar som antogs av mötet får nog anses högst marginella i förhållande till förslaget i ABC-bladet nr 1, 1996. Den viktigaste torde vara att man ökade den kvalificerade majoriteten för stadgeändringar från två tredjedelar till fyra femtedelar.

Eftersom man vid denna ändring måste gå efter de gamla stadgarna fordrades enhällighet för att det nya förslaget skulle bli

omedelbart gällande. Mötets majoritet föreföll ett tag beredd att acceptera detta, men ett par medlemmar (artikelskrivaren inbegripn) ansåg att klubbens övriga medlemmar behöver litet tid på sig att begrunda vad de (i och för sig ganska små) ändringarna i det ursprungliga förslaget kunde tänkas innebära, liksom fundera litet över de avslagna delyrkandena. Så stadgeförslaget blir vilande till nästa föreningsmöte, vare sig det blir ett extra *årsmöte* eller *föreningsmöte* eller något annat. (Terminologin var en av debattens stora knäckfrågor :-).

Ett flertal ledamöter förklarade sig själva vara verkliga experter på hur stadgar borde se ut, men hade sinsemellan olika uppfattningar om en hel del detaljer. Enligt Parkinson vållar de minsta frågorna mest debatt. Så tycktes det bli även nu. Kanske är det så att medlemmars fantasi inte räcker till för att famna följderna av stora och invecklade beslut, medan man alltid har en bestämd uppfattning om mindre detaljer?

Det vilande förslaget finns på annan plats i detta nummer.

Det ekonomiska läget

Klubbens räkenskaper är i synnerligen god ordning, och mötet tackade alldeles särskilt den nya kassören, Per Sturk, och revisorerna, representerade av Marianne Forsman, för ett utomordentligt grundligt arbete. Naturligtvis är det både lättare och roligare att arbeta i en styrelse med hyggliga ekonomiska resurser, vilket klubben det gångna året fått tack vare internetavgifterna.

Verksamhet i klubben har under året givit ett överskott på 94 tusen kronor. Klubben har nu en god ekonomi. Den goda likvidite-

ten ger en handlingsfrihet, som vi kan vara tacksamma för. Den som varit medlem länge minns tider när det var mycket kärvare.

Antalet medlemmar är nu över 2 700, och aktiviteten hos medelmedlemmen har ökat, i varje fall i klubbens olika datorsystem. En glädjande utveckling, men den medför mycket extrajobb för våra ideellt arbetande administratörer, inga nämnda, men Bo Kullmar och Lars Strömberg icke glömda.

Som vanligt är godkändes styrelsens preliminära beslut om medlemsavgiften (275 kr), och man beslöt att nästa års avgift inte får sättas högre än 350 kr. Styrelsen kommer i sinom tid att föreslå en lämplig uttaxering.

Val av den nya styrelsen

Valberedningen hade föreslagit att man skulle minska antalet valda styrelseledamöter med en ledamot och två suppleanter. Detta blev också årsmötets beslut, innebärande omval av ordf Bo Kullmar samt ledamöterna Lars Strömberg, Henry Gessau, Mats Lillnor, Ulf Sjöstrand, Per Sten och Per Sturk och suppleanterna Carl Kövames och Tom Sjöberg. Enligt de nya stadgarna har man inga suppleanter utan bara ledamöter, men nu måste man välja efter de gamla.

På grund av att stadgeförslaget tog så lång tid blev det ingen tid över för att diskutera verksamheten. Det har dock skett i msg-systemet och delvis i förra årets nummer av ABC-bladet.

<1384>

Sven Wickberg

Abacus — datorns föregångare

Fingrar som flög över kulramen, kulor som åkte upp och ner och slutligen ritschandet när kulramen nollställdes med pekfingret – det var verkligen imponerande att se hastigheten med vilken biträdena räknade ut hur mycket jag skulle betala för mina inköp i de japanska butikerna. I mindre butiker användes enbart kulramen som räkneredskap. I större butiker slogs posterna in i kassaapparaten, som ofta var svensk. Sedan kontrollerades kvittot med hjälp av kulramen, eller abacus som den heter på latin! Ja, det var en av de många exotiska upplevelser som mötte mig när jag kom till Japan första gången för nästan 30 år sedan. Även i Ryssland och i flera asiatiska länder har jag senare sett abacusen användas.

med dragna linjer där småstenar eller andra markörer placerades. Den användes i Egypten, Rom, Grekland, Indien och andra asiatiska länder. Herodotos, historieskrivningens fader (484-425 f Kr) refererar troligtvis till abacusen i sina skrifter. Romarna använde en mer avancerad abacus. På brädet ristades man skåror och längs dem flyttades föremål som bestod av små bollar eller skivor.

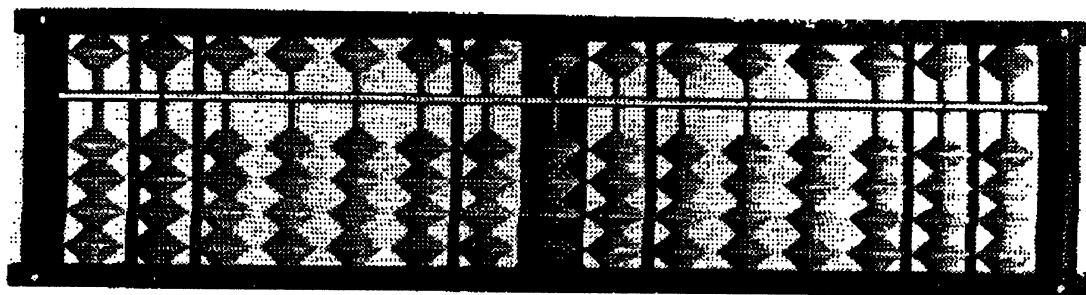
I landet Kina

Den kinesiska abacusen var en förbättring av den romerska. Den beskrevs redan för 1 700 år sedan i

Till Japan

Abacusen kom till Japan från Kina i mitten av 1400-talet. Just då började en lång period av fred, som gav matematikerna lugn och ro att utveckla en speciell japansk metod att använda abacusen som var överlägsen den kinesiska. Japaner har ju alltid varit bra på att vidareutveckla andras uppfinningar. Abacusen förbättrades och gjordes mindre och mer hanterbar, från en längd av ca 150 cm till mer lätthanterliga ca 30 cm. Antalet "kulor" minskades också, från två till en i övre raden och från fem till fyra i nedre raden. Abacus heter på japanska *soroban*, som skrivs med tecknen för kalkylera och bräde, som tillsammans betyder räknebräde.

Japanska skolbarn lär sig att använda soroban i skolan och varje år anord-

Två händer och tio fingrar

Den första datorn bestod naturligtvis av två händer och tio fingrar. Det första räknehjälpmedlet hittades i Mähren och var ca 30 000 år gammalt. Det var vargben med skåror ordnade i grupper om fem. Troligtvis symboliserade de fem skåorna handens fem fingrar.

I Mesopotamien

Räknebrädet tros ha ursprung i den tidiga kulturgröningen Mesopotamien, för tio till tolv tusen år sedan. Det bestod av ett bräde täckt av damm eller finkornig sand, och delades upp av streck som representerande olika numeriska placeringar. Olika tecken ristades in längs strecken i dammet. Räknebrädet var en praktisk uppfinning eftersom det var brist på skrivmaterial – papyrus och pergament kom långt senare. Brädet kallas abacus, som betyder just ett bräde täckt av damm. Abacusen utvecklades så småningom till ett bräde

Abacus (Soroban) for foreigner's use

kinesiska skrifter. Från början räknade man enbart i huvudet, men använde räknebrädet för att registrera resultatet. Abacusen användes redan under Mingdynastin och var ett populärt redskap. Då hade den förbättrats ytterligare. I stället för inristade skåror använde man kulor med hål i som kunde flyttas upp och ner på stavar, som på en kulram. Nu användes abacusen för rena uträkningar. Från Kina har vi idén om det binära systemet – yin och yang! Den moderna datorn är en direkt avkomling till den kinesiska passionen för noggrant och komplicerat numeriskt arbete.

nas en nationell tävling för att avgöra vem som är snabbast. En del användare var förr så skickliga att de kunde räkna fortare än en räknemaskin. De behövde inte ens använda sig av en soroban, de hade den i huvudet! Men man får väl anta att ingen huvudräkning kan slå dagens moderna datorer.

Till Sverige

Som avskedspresent när jag lämnade Japan den gången fick jag en abacus med lärobok. Tyvärr lärde jag mig aldrig att räkna på abacusen vilket jag ibland ångrar. Tänk att ta fram soroban i stället för minikalkylatorn eller minidatorn för snabba uträkningar på stående fot!

Marianne Funayama <9619>

En sko betyder så mycket

Glöm inte bra skor!

För några år sedan när jag skulle åka till Hannover och gå på datamässa, så hade jag lite bråttom innan det bar iväg. Allt skulle vara färdigt hemma, inget jobb ligga kvar eller bli bortglömt.

Vi var två stycken och skulle bila ner till Tyskland från Göteborg via Hälsingborg - Helsingör, genom Danmark till Rödby och sedan färjan till Puttgarden. Resten var enkelt, med fri fart och tyska motorvägar som leder förbi Hamburg direkt till Hannover, går det snabbt att förflytta sig.

Packningsbesvär

Att packa var mitt minsta bekymmer. Det vill säga, jag hade inte ägnat det en tanke. Och allt annat verkade mycket viktigare just då. Vi skulle bara vara borta 5 - 6 dagar. Det behövdes bara kalsonger, strumpor, fin skor, skjortor och ett par extra byxor - jo, och en kostym med slips förstås. Men sen var det väl inget mer. Necessären höll jag på att glömma. Ner med allt i en väska, på kvällen alldeles innan jag skulle åka. Och sedan iväg. Får inte glömma att hämta kompisens förstås.

Han var inte färdig så det blev till att vänta. Men han körde också med snabbpackningsmetoden, allt nerknökat på en gång i en för liten väska.

Äntligen på väg!

När man skall köra bil 60 - 70 mil så gäller det att sitta bekvämt och ha bra skor på fötterna. Ofta föredrar jag träskor, luftiga och stabila, inga remmar eller kappor bak som skaver på hälen eller konstiga former framtill som klämmer. Och dom sitter som gjutna på mina fötter.

När vi kom fram på morgonen, så gällde det att få tag på mässbiljetter och sedan en plats att bo på. Det senare får man via en rumsförmedling mitt på mässområdet eller på centralstationen inne i Hannover.

Först stannade vi och åt frukost på sista motorvägsrestaurangen före mässan. Att byta kläder, strumpor och skor och tvätta av sig innan maten känns skönt.

För att klara dagarna på mässan hade jag tagit med ett par svarta, väl ingångna, lite snyggare skor. De skulle ju passa både på dagtid emellan montrarna och på fester på kvällarna. Nya skor skulle aldrig fungera, med så många mil att gå, trots tillgång till plåster.

Mastodontmässa

Mässan består av 25 hallar av vilka bara hall 1 är på 275 000 m² utställningsyta - lika mycket som hela Älvsjömessan i Stockholm, inklusive deras parkeringar. Sedan finns det 24 hallar till.

Inne på området kan man välja att gå från hall till hall eller att hoppa över några hallar och åka buss emellan. Det är elektriskt drivna fordon som "sugar" fram på vägarna, mellan alla besökare vilka likt virriga höns sprider ut sig från entréerna.

Det året kom över 600 000 besökare under 8 mässdagar, från mer än 60 länder på jorden. Naturligtvis är de flesta män, men andelen kvinnliga besökare ökar för varje år, ett mognadstecken. Enligt mässan jobbar över 10 000 personer som vakter, städare, restauranganställda och så vidare. Till det kommer alla utställare, från över 55 länder det året. I mitten på anläggningen ligger en konferensanläggning med både betalda och fria föreläsningar som pågår under hela veckan. Gott om restauranger finns det också. Den största är ett öltält med lunchservering mitt på dagen, Münchenerhallen, med dans på borden oavsett skodon, framåt kvällen.

Skor, skor, skor..

Kan ni föreställa er 1 200 000 skor? Jag tycker det är svårt, men för Al Bundy går det säkert lätt. Tänk er att några går sönder. Det är långt från stan, minst en timme med spårvagn eller mer med bil som måste köra runt stan. Det måste ju finnas en skofixare, trodde jag. Fast redan vid tidigare besök, hade jag letat efter skomakare, ifall att man behövde en. Men aldrig sett till någon.

Varför just mig?

Det första som händer innanför portarna är att min sula lossnar från ovanlädret. Panik! Vad göra?

Jag frågade vakterna, informationen och de som körde bussarna. Många trodde att det fanns skomakare men ingen visste riktigt var han fanns. Till slut fick jag klart för mig att det finns ingen skomakare. Och ingen skoaffär heller (konstigt när allt annat finns att köpa, från mat till resväskor, kläder och souvenirer).

Kris! Bilen stod långt bort på ett gärde och att ta sig till stan skulle ta för lång tid. Det är ju så mycket man vill se, så varje minut är en förlust under öppetiden och hur ta sig runt på mässan utan skor?

Goda råd är tejp värda

Nu var goda råd dyra. I första hallen fanns ett antal företag med kontorsutensilier som utställare. Kunde de ha något? Lim eller så? Min kompis och jag gick in i hallen för att leta. Plötsligt fick jag syn på ett förpackningsbord. Och där fanns tejp. Stark, vit förpackningstejp. Kunde det fungera? Vi berättade om mitt problem och fick naturligtvis prova direkt.

Tejpen var glasfiberförstärkt och kunde säkert hålla för en elefant. Jag snurrade den runt hela skon i flera lager och det såg "görknepigt" ut. Jag provade och se, det höll!

Fast som ny blev inte skon och det var konstigt att gå på tejpen. Som en hundskit man inte får bort under skon. Främre delen vippade lite och finskon såg inte så fin ut längre. Men huvudsaken var att jag kunde gå vidare.

Under dagen fick jag många underliga blickar och fick förklara mig ofta. Det gav visserligen en fin möjlighet att konversera med folk, fast jag väljer det nog inte frivilligt en annan gång.

Året efter kollade jag mycket noga att skorna jag skulle ta med var hela och såg ut att klara hela resan.

Glöm inte bra skor!

Ses vi - nån gång - på Cebit i Hannover?

<1933>

Bo Olsson

Det stora rymdskeppet som aldrig nådde kosmos

Efter allt surfande på Internet med alla nya spakar och kranar att dra i, så hade jag svårt att somna. Strax innan den rogvande sömnen äntligen befriade mig från alla funderingar för jag i mina tankar tillbaka till en gång i början av 80-talet.

Rymdskeppet, sade jag halvhögt för mig själv. Herre Gud så korkad jag var på den tiden. Vilken idiotisk affär. Vad jag ångrar mig. Alla sköna slantar som gick upp i rök.

Den gamla goda tiden

Vad är det då för ett rymdskepp som jag pratar om? Jo, på den gamla goda tiden, när jag snickrat ihop min första personator en IMSAI-8080 fanns det inga datorskrivare att köpa, i vart fall inte för oss vanliga fattiga hobbyister.

Kulskrivare

Vi IMSAI-ister var bara en knapp handfull i Stockholmstrakten (och inte mer än något tiotal i hela landet), så vi hade viss kontakt med varandra. Ibland gick budkavlen: Grabbar, nu har de fått in begagnade IBM kulskrivare som man kan koppla till datorn. Visserligen är det EBCDIC-kod i dem, men det går säkert att fixa till med något konverteringsprogram.

Nu gällde det raskt att rusa iväg till killen som sålde begagnad datorutrustning, innan någon annan hann före.

När man fått igång den gamla kulskrivaren som hackade fram 10 tecken per sekund, så var man ju salig. Den ihop med IMSAI, och man hade modern kontorsutrustning för en billig penning. Mums för en yrkesöversättare. Så bevisligen kunde man modda (modifiera) grunkorna.

Remstans

Dessförinnan hade jag och kompisarna på liknande sätt kunnat lägga rabarber på en Olivettiskrivare, en TTY-skrivare med remsstans och remsläsare som en större dataorganisation sålde ut. Visserligen hade den bara stora bokstäver, men den dög för programutskrift. Den var så långsam att dagens datorister skulle ha fått häva i sig en massa Valium för att stå ut. IBM:s kulskrivare var ett verkligt lyft!

Radskrivare

Så gick budet en tredje gång: Nu har killen fått in IBM radskrivare. Det var en s.k. trumskrivare. Den skrev som attan, flera meter pyjamaspapper per sekund. Vilken grej!

Jag åkte iväg och tittade på underverket. Ett piano framstod som en blygsam tingest i jämförelse med den här burken.

Vi gjorde affär, och jag blev tyvärr av med 5.000 riksdaler som var mycket pengar på den tiden. Jag borde ha prutat mer inom ramen för den kända principen att den datorpryl Du köper i dag är omodern i morgon! Hur jag fick hem fanskapet till mitt lilla kontor minns jag vagt. Det var väl fyra stadsbud om det, tror jag. Att ställa monstret hemma var det inte tu tal om. Den hade tveklöst ramlat ned genom trossbotten och hamnat i huvudet hos någon ilsken granne. Och det lät om monstret! Ett öronbedövande dån när den var i trafik.

En chock

Min själs älskade fick en chock när hon fick syn på vidundret som tog upp minst 1/8 av kontorsutrymmet.

– Herre min skapare, den liknar ju kommandobryggan i den där fäniga teveserien Star Trek som Du och Din lekkamrat sitter och glori på. Ni är ju omogna barnungar!

Nu saknades alltså bara Mr Spock på kommandobryggan. Jag och min barnsliga polare Kai döpte underverket till "Rymdskeppet". När skall vi dra igång rymdskeppet, gick snacket i flera år.

Att få i gång denna IBM-tingest tillsammans med en vanlig personator, dvs "interfejs" den som de stora grabbarna säger, visade sig vara svårare än man trott. IBM är ju inte direkt känt för att drälla omkring lättlästa manualer. Till Rymdskeppet fanns ingen manual alls! Man kunde känna sig blåst!

Imponerande ljud

I flera år kämpade vi och betraktade detta som en 'mission impossible', som en utmaning. Men inte tusan fick vi någonsin igång detta rymdskepp. Det stod så länge

på mitt lilla kontor att traktens husbockar, myror, spindlar etc så småningom fann sin boning däri (kontoret låg en halvtrappa ned, under gatunivån). Det gick att visserligen att starta Rymdskeppet och köra på tomgång, och njuta av det imponerande ljudet, men det var också allt.

Det förekom att jag under rundvandringar på större datorcentraler framhöll att jag minsann hade en sådan där tingest på mitt eget kontor. Jag blev aldrig trodd på mitt ord. Vi lyckade aldrig avfyra det här skeppet och få det att gå mot svindlande höjder. Det var endast priset som var svindlande.

Matrisskrivare

Efter en tid kom det matrisskrivare i marknaden, som också skrev raskt som attan. Jag köpte mig en Malibu, och den kostade runt 25 000 kronor på den tiden. Det var också mycket pengar, men de gav åtminstone god utdelning.

Sista vilan

Stadsbuden anropades igen och förmåddes att släpa med sig grunkan utan större avgift, under påpekandet att det var "finfint skrotvärde i burken". Dagen efter det att Rymdskeppet äntligen bogserats till den sista vilan, ringer en kille och får nästan dändimpen.

– Menar Du att Du skänkte bort en XYZ123. Jag blir galen! Jag har ju letat efter en sådan!

Beteckningen är förstås inte den korrekta, ty felköpet av Rymdskeppet har satt så djupa spår i mitt psyke, att jag helt förträngt vad eländet hade för namn.

Lärpengar

Det är psykotraumat med Rymdskeppet och gränelsen över alla fina slantar som i stället kunde ha satsats i en pensionsförsäkring som gör att jag i dag inte hoppar på allt nytt i första taget. All min barnsliga entusiasm inför datorprylar bogserades bort med Rymdskeppet. Man kan ju trösta sig med att det trots allt kanske var det väl använda lärpengar.

<8355>

Bill Leksen

Olssons blandning

Hårdvara

Nu kommer prissänkningarna på minnen som vi väntat på i två år. Ni minns väl branden i Japan som förstörde en fabrik med limtillverkning till mer än hälften av alla minnestillverkare? Den tog visserligen bara ett halvår att ersätta med produktion på de två, tre andra fabrikerna i världen men ändå sjönk inte priserna. Och det var mest 1 MB SIMM och en del 4 MB SIMM som såldes i stora kvantiteter.

Priserna på minneskretsar

Varför? Ja, en spekulation är att antalet tillverkande företag var litet och konkurrensen var inte större än att de kunde hålla uppe priserna. Och programmen krävde inte så mycket minne som idag. Det sattes också igång ett antal nya fabriksbyggen som nu börjar ge frukt och en del av dem gör endast större minnen, dvs 16 MB och nu kommer snart full tillverkning av 64 MB minnen. Redan förra året fanns de att få, men vem behöver dem? Inte jag i alla fall, idag men kanske om ett år. För det går fortare och fortare. Tänk er en dator som köps idag med mindre än 8 MB. Det vore väl tokigt. Men för två år sedan räckte 4 MB utmärkt och före dess nöjde vi oss med 1 MB.

Men det var priserna som du är intresserad av eller hur? I Göteborg har priset gått ner från ca 1.200 till 1.000 och nu till under 800 Kr, utan moms förstås. Och priserna på processorer från Intel väntas sjunka under februari så den som väntar får utdelning. För övrigt berättade Intel att de sänker priserna varje kvartal, lite olika hur mycket och inte lika mycket för alla CPU:er. Mest prisvärt är alltid en fråga om tillgång och efterfrågan och dagspriser så ring gärna runt när du tänker skaffa en ny dator.

Ny processor

När nu Intel 4 januari 1996 släppte två nya Pentium processorer på 150 och 166 Mhz så kommer väl priset att sjunka snabbare på de äldre. Samtidigt så har AMD i slutet på vintern 95 kommit ut med både 120 och 133 Mhz CPU:er. Den senare har jag provat och den är snabb som en Pentium 75 Mhz och märkt så utanpå också. Nyare moderkort kan uppgraderas med dessa processorer.

Uppgraderingsprocessor

För dig som har en gammal trött 486DX33 eller liknande har Intel släppt en annan lösning, en Pentium uppgraderingsprocessor på 83 Mhz. En billigare lösning än att köpa ny dator, fast du behöver troligen mer minne och komplettera ditt kontrollerkort och lägga till en större hårddisk för att dra fördel av hela kraften. Processorn har sålts för under 2 000 kr, under hösten, och är en Pentium 90 Mhz med fläkt, kylfläns och spänningsomvandlare från 5 Volt till 3,45 Volt monterad fast ovanpå processorn.

Hårddiskarna

Hårddiskarna har också sjunkit i pris nu och det har kommit nya storlekar. Först ut var Western Digital förra året med 1,6 GB för över 5 000 kr, men nu har Seagate släppt sin 2,1 GB Medalist och den kommer väl att hamna runt 3 500 kr tror jag. Och deras "lilla" 1 GB Medalist har redan sjunkit några hundra sedan i höstas, troligen säljs den för runt 2 000 kr. Bägge har Fast ATA-2 interface för IDE med 16 MB överföringshastighet, 128 resp 256 Kb cache internt och söktiden är fantastiska 10,5 millisekunder. Den lilla vann för övrigt ett test i höstas i en svensk datatidning.

Nya datorer

Nya datorer har vi fått från de flesta leverantörer. Mest spänd var jag på Tekniska mässan i Stockholm när jag skulle få titta på den nya Intel processorn P6 som AST och Dell skulle bygga in i sina kraftfullaste maskiner. AST hade med sig ett moderkort för två processorer och Intel hade ett system med moderkort med plats för två CPU:er och ett dotterkort för två till. Dessutom var det fler PCI-kortplatser på korten än på våra vanliga Pentium moderkort. De nya hade fyra platser för varje processor så med fyra CPU:er får du tillgång till 16 kortplatser. För mycket va? Jo, men så är datorerna tänkta för nätverksservers och som personliga arbetsstationer för CAD, videoredigering, 3D-animering och liknande tunga jobb.

Mjukvara.

Nu har snart alla stora program kommit ut i Windows 95-versioner och Microsoft själva har släppt sina storsäljare för 95:an både Office-paketet och SOHO-varianterna (Small Office Home Office) Works och Publisher. Nya multimedia program på CD-ROM kommer också som 95 versioner. Encarta 96, Encarta 96 World Atlas, Cinemania 96, Dogs, Oceans, Magic School Bus, Julia Child Home Cooking with Master Chefs bär alla märkning om "Runs on Windows 95", trots att de fungerar från 486, 4 - 8 MB och uppåt med 2X CD-ROM. Det verkar som om marknaden säger till oss: "Take a hint, people!". Programmen tar också upp plats på din hårddisk från 3 MB och uppåt. Ett tips för dig med gammal slö CD är att lägga hela skivan på hårddisk om du har plats. Alla skivor är inte på 650 MB utan en del tar bara upp 20 - 100 MB, framförallt gäller det spelskivor förstås.

PageMaker 6.0

Adobe har nu kommit med Pagemaker 6.0 på svenska för Windows med över 50 nya funktioner. Det är en 32-bitars applikation med fullt stöd för Windows 95 och det betyder långa filnamn och drag och släpp via OLE2 som viktiga nyheter, förutom skapande av PDF-filer (Por-

table Document Format) och konvertering till HTML-standard (Hypertext Markup Language) till Internet. En programversion för Windows 3.1 och Win32S ligger med.

För er som speciellt vill göra egna dokument med låsta sidor finns nu Adobe Acrobat v 2.1 på svenska (7 språk i samma program). Läsaren till den senare är fri och kan hämtas hem från Internet eller någon BBS. Har ni inte hört om Acrobat tidigare så kan det sägas vara ett program som tar text, ljud och bilder och låser din sidlayout, färg, grafik och teckensnitt (som ett författarprogram gör för multimedia). Sedan sparar programmet informationen i PDF format för elektronisk publicering oberoende av plattform. Allt visas likadant på PC, MAC, Silicon Graphics och Unix-datorer. Denna fil kan skickas på diskett, CD-ROM eller via Internet och mottagaren läser informationen så som du gjorde den.

Detta har redan börjat användas av företag när de sänder information till ett tryckeri. Det skall förhindra att en tidningssida eller en trycksakssida ändrar utseende, vilket inte ens Postscript filformatet alltid förhindrar. Många manualer läggs på program CD-skivan i PDF format och textfiler erbjuds ofta i det formatet som alternativ till DOC eller TXT. Men formatet är nästan multimedialt med interaktion via hyperlänkar. Resultatet kan liknas vid en bok med rubriker som du klickar på så får du kapitel innehållet eller för datafreaks som klickar sig ner i biblioteken via Norton Commander. (kommer ny version på Cebit 96)

Illustrator 6.0

Adobe Illustrator 6.0 har nu släppts för MAC men PC ägare får vänta till sommaren sägs det. Under tiden kan vi använda nya Illustrator 4.1 vilket fortfarande är ett 16 bitars program som gjorts Windows 95 kompatibel.

Nya Adobe Gallery Effects för Windows 95 levereras nu. Den innehåller både volym 1 och 2 förutom den nya volym 3 och den finns bara på CD. Innehållet i 1:an är fortfarande effekter för att göra klassiska bilder, 2:an har filter med effekter för målning, teckning och foto. 3:an har filter som kan omvandla inlästa fotografier och andra pixelbaserade bilder till effektfulla illustrationer, m fl. Pris runt 1 200.

Web-verktyg

Verktyg för att göra web-sidor till Internet har Adobe kommit med endast till MAC. Det är Sitemill, ett verktyg för att automatisera ditt underhåll och administration av en Web-site på en server.

Pagemill är en HTML redigerare där det ser ut som vad programmet gör till kod. Det är för den som inte vill lära sig konstiga koder och förkortningar. Allt skall gå som en dans lika lätt som att skriva ut ett dokument. Det är ett Pagemaker för Internet som Adobe säger.

Adobe har i fjol köpt Frame Technology med programmet Framemaker för PC. Det är ett layoutprogram som är plattformsoberoende till skillnad från Pagemaker. Framemaker är känt för att användas till stora textbaserade dokument för att fungera både som avancerad ordbehandlare och layoutprogram där många skall ha tillgång till dokumenten. Det har funnits sedan 1986. En stor mängd företag använder det redan och nya funktioner har tillkommit som möjlighet att skapa hyper-textlänkar, stöd för PDF-filformatet, avancerade funktioner för index, korsreferenser och innehållsförteckningar. Låter som bokproduktion och det använde förre distributören och bokförlaget Studentlitteratur programmet för.

En okänd del

En ganska okänd del är Adobe Press som författar och producerar böckerna vilka distribueras av Macmillan Computer Publishing och de kan köpas via bokhandlare eller direkt från Adobe Shop på tel 020-793191. De saluför uppgräderingar av alla Adobe-programmen också. Mest känd av böckerna hittills är serien Classroom in a book: Photoshop med en CD-skiva för medföljande övningsbilder. Boken är lektionsindeldad och först hämtas en grundbild in från CD. Sedan kan slutresultatet också hämtas in för att ligga som en referens under förändringen fram till slutresultatet. Allt sker stegvis och beskrivs enkelt. Nu har en fortsättningsbok kommit med Advanced Adobe Photoshop 3 för Windows och Mac i samma bok.

Liknande böcker finns för Illustrator, Premier och Pagemaker. Den senare för version 6.0 Mac och Windows 95.

Ett par andra böcker är "Branding with Type: how type sells" och "Workflow Reengineering" som är ett hett ämne för alla företag med rationaliseringsvinster för ögonen.

Böcker om windows 95

Böcker om Windows 95 kryllar det numera av. En del handlar om uppgradering, andra om finesserna och några om hemligheterna. Om du tvekar att skaffa Windows 95 så läs de senaste datatidningarna, låna en bok på biblioteket eller kolla någon av våra fina bokhandlare. Ingen nämnd eller glömd denna gång.

Köpt eller inte?

Lite rykten då, finns det? Jo, det sägs att Microsoft har köpt upp ett USA-företag som tillverkar musikprogram, mera kända genom Silverdalen Soft som distribuerar dem idag. Mycket bra program och en unik scoreteknologi har väl lockat till köp kan tänkas. Skall vi spekulera så har ju Microsoft gott om pengar i kistan och letar med ljus och lykta efter lämpliga investeringsobjekt. De vill väl ligga ett steg före konkurrenterna när det gäller musik. Deras ljudkort för ju en tynande tillvaro, även om en del korttillverkare hänvisar till "kompatibelt med ...".

Kanske kan detta bli nästa stora slagfält efter Internet som man väl får säga någon förlorade första ronden av. Men skam den som ger sig. Nu finns det en fri web-läsare från Microsoft att ladda hem från Internet för både Windows 95 och Windows 3.x, ja gratis alltså och löfte härom dagen att den skall förbli fri. Vi har ju lite dålig erfarenhet av program som först är gratis och sedan skall kosta licenspengar, typ Netscape med flera. Och nu har det kommit gratis web-server också om du vill starta en egen eller bara lära dig hur man gör.

Web-servrar

Abonnemang kan man köpa hos Telia, Tele2, Algonet, Netg och Tripnet med endast ett lokalsamtal för att nå ut i världen. Prisexempel: Tripnet tar 100 kr för provmånad, 150 kr per månad eller 600 kr för ett halvår. Billigt tycker jag. Skall testa det senare och återkommer.

<1933>

Bo Olsson.

Finter och finesser

Hur man räddar sin hårddisk från nedlusning vid installation från CD-ROM.

Det finns säkert många, som i likhet med mej, retat sej på att CD-ROM-skivor ofta, i samband med att installationsprogrammet körs, kopierar ut ett antal MB på hårddisken! Detta görs för att kompensera för den långsamma CD-spelaren och därmed snabba upp själva körningen. Priset för detta är, att man efter ett tag har hela hårddisken nedlusad av diverse konstiga filer, som man inte vågar ta bort.

Vissa CD-ROM-skivors installation-program talar om, vilka filer det tänker kopiera till hårddisken och de verkligt väluppfostrade placerar dem dessutom i ett eget bibliotek. De mest otrevliga går in i befintliga filer (t.ex. win.ini och system.ini) och lägger till eller ändrar rader.

För att åtminstone få en koll på vad som sker, nyttjar jag det ganska okända filattributet 'a' i DOS. Detta tilläggs automatiskt när en befintlig fil ändras eller en ny fil skapas.

Innan jag startar en installation-program från en CD-ROM, ser jag alltså i princip till, att alla filer på min hårddisk saknar attributet 'a'.

Nu behöver man inte göra detta för alla bibliotek på hårddisken, eftersom CD-ROM:ens installationprogram endast ändrar eller placerar sina filer i 'välkända' bibliotek såsom C:\WINDOWS och C:\WINDOWS\SYSTEM.

Ta bort attribut a

För att ta bort filattributet 'a' på alla filer i biblioteket C:\WINDOWS gör man så här:

1. Starta Window's Filhanterare (File Manager)
2. Gå till biblioteket C:\WINDOWS
3. Markera alla filer som har attributet 'a'. (Håll nere CTRL och klicka på resp filnamn)
4. Välj Arkiv - Information i menyn
5. En dialogruta med fyra kryss-rutor visas

6. Klicka på Arkiv-rutan tills den blir blank. (Attributet 'a' heter Arkiv)

7. Klicka på OK

Man konstaterar nu att samtliga 'a'-attribut försvunnit

När sedan CD-ROM:en är installerad, får man med Filhanteraren titta i de bibliotek, som man nollställt med avseende på 'a'-attributet. Om några 'a'-markerade filer nu finns, så är de antingen nya eller så är det gamla, som blivit ändrade av installationsprogrammet.

Nu frågar sig naturligtvis vän av ordning: Vad gör man då?

Ja, just för ögonblicket får man nöja sig med att göra noteringar, som anger till vilken CD-ROM de nya filerna hör, så att man kan ta bort dem, när man inte längre vill köra CD-ROM:en. Dessa noteringar lägger man lämpligen i CD-ROM:ens förvaringsask.

Särskilt viktigt är det att notera nya eller ändrade rader i befintliga filer, t.ex i SYSTEM.INI.

Jag har funnit att följande bibliotek bör 'nollställas':

```
C:\ (dvs roten)
C:\DOS, C:\WINDOWS
C:\WINDOWS\SYSTEMS
C:\WINDOWS\MSAPPS
```

Det kan givetvis finnas fler, i synnerhet om CD-ROM:en har anknytning till något program, som du har installerat på din hårddisk.

Installationsprogrammet kan då tänkas känna till dess biblioteksnamn.

Slutligen en varning.

Om du brukar ta backup med ett backup-program, som bara backar upp filer, som ändrats, bör du inte använda metod ovan. Du förstör ju backup-programmets möjligheter att känna av, vilka filer, som ändrats sedan sist.

<7585>

Bo Saltorp

Cebit '96

Se Cebit och sedan ..!

Dags att förbereda sig för Cebit 96 alltså.

Har du aldrig varit i Hannover förr, så finns det nu en utmärkt anledning att besöka stan. Pilgrimer från hela världen kommer samtidigt att åka till datamässan under tiden 14 - 20 mars i år. Och de blir många!

Cebit 95

Under 1995 var de över 750.000 personer som besökte Cebit. Tänk er en stad med tre kvarts miljon människor som transporteras till samma plats, samtidigt och där skall de tillbe/bese utställda föremål i metall och plast. Nåja, en plats är väl att ta i. Över 25 utställningshallar finns på området, där nr lär på 275.000 m² utställningsyta och det är lika mycket som hela Älvsjö-mässan i Stockholm inklusive parkeringsplatserna. Konstigt att ingen religiös rörelse har skapat en egen kyrka på området eller kanske tur, för så många religioner som representeras av besökarna skulle det blivit trångt, även med bara var sitt stånd.

Multimedia --> IT

Förra året var Multimedia fortfarande det stora samtalsämnet men nu verkar hysterin ha lagts sig och även här hemma i Sverige tjötar alla om IT istället. Internet var inte särskilt hot förra året men MPEG var viktigt, vilket inte har satt särskilt stora spår i folks datorer. För dyrt, för dåligt, saknad av standardisering och för tidigt tror jag. Intel har sin P55C Pentiumprocessor på gång och den har speciellt stöd för multimedia.

Nya standards sinkar

Det behövs filmer att köpa för att Svensson skall satsa kulor, när videofilmer är så billiga att hyra. Utomlands (ex i Köpenhamn) finns det många filmtitlar på CDROM och de kommer väl så sakta till

Sverige när fler datorer försetts med cdspelare. Och det kommer flera nya standards som försinkar utvecklingen. Olika nya format för lagring på CDROM visades förra året och det har blivit DVD som den nya standarden kallas, en kompromiss mellan bästa teknik och starkaste företagsgruppen. Men vi får vänta ett till två år sägs det innan det kommer i affärerna. Samtidigt kom den nya multimedia-standard som jag förutspått ett par år. MPC 3 kallad och den förutsätter 4X cdspelare, Pentiumprocessor, mera minne och större hårddisk. Aldrig får man va nöjd. Hastigheten på cdspelare kommer att öka sådes det redan förra året på Cebit. 6X finns att köpa, 8X har jag sett på annons i veckan och snart kommer 10X och 12X. Varför denna jäkt? Jo, för att visa video från CDROM utan ryck och full bildstorlek. Och när vi köpt de snabbaste så kommer nästa standard.

Snabba och billiga CD-brännare

Apropå CD så har 1995 inneburit lägre pris på CD-brännare. Under 10.000 kr. Frestande va? Och det är möjligt att kopiera dina egna ljudcd, alltså enstaka låtar direkt till en annan skiva så du bara behöver lyssna på dina favoritlåtar. Det finns flera olika att välja på, Pioneer, Philips, Kodak, Smart & Friendly, HP, Ricoh, Sony, Yamaha m fl. De kopierar från 1X till 4X och de snabbare kostar över 25.000 kr. Vi återkommer med ett test och lite tips om vad du skall tänka på när du köper brännare och hur det går till att installera. Det finns en del att tänka på. En smart variant har kommit från Yamaha som spelar skivor i 4X hastigheten och bränner i 2X. En bra kompromiss tycker jag. Många småfirmor slarvar idag med backuper på sina datorer liksom många amatörer. Det brukar straffa sig förr eller senare. Nu kan de enkelt och snabbt göra backup på cdskivor till en ganska låg kostnad. Undras vad Cebit kommer att tillföra? Det mesta av dessa maskiner har kommit efter förra mässan utan att direkt visas eller nämnas.

Internet

Årets stora ämne borde vara Internet. Förra året var väldigt ljumt men små glimtar fanns i hörnen. Dock tror jag ingen kunde förutsett den snabba hausse som kom. Och vår allvetande Bill Gates missade tåget för en gångs skull. Otroligt, och han har erkänt dessutom. Jag börjar tro att han har rätt när han hävdar att Microsoft kan försvinna från arenan ganska fort om de inte satsar på rätt häst. Netscape företaget har gjort desto större klipp, både på börsen och bland användarna. Mer än 75% av marknaden hävdas det. Det ni!

ISDN

Vi får hoppas att ISDN kommer snart som en billig kommunikationsstandard, trots att Telia har svårt att sälja abonnemang. Och vid besök och telefon förfrågan om ISDN verkar det inte finnas många (någon) hos dem som kan så mycket. På mässor har de visat en del och under friidrotts-VM kunde det provas i Teliabutiken nära Feskekörka i Göteborg, men det togs bort direkt efter. Nu lär det ha tagits in efter att jag frågade om ISDN och berättade var modemen fanns att köpa. Zyxxel och Lasat m fl, men de är dyra. 5 - 10.000 kr. I Tyskland var de billiga redan under 1995, men bara för en kanal på 64kB mot vår standard på 2x64kB. En enhetlig standard är på gång, kallad EuroISDN och jag hoppas Sverige kommer att stödja den. Hittills har tryckerier och reklambyråer varit största användarna förutom högskolan och några få storföretag.

Att ta sig till Cebit '96

Billigaste sättet att ta sig ner till Cebit 96 är bil och färjor via Helsingborg-Helsingör och Rödby-Puttgarden. Från Göteborg är det 60 - 70 mil och jag brukar köra på natten ner. Mindre trafik och ganska lugnt på färjorna. Sedan skaffar du ett rum via Hannovers utmärkta rumsförmedling på centralstationen eller ute på mässan. Det kanske bör nämnas att mässan ligger utanför staden, men det finns både tåg, buss, tunnelbana, bil och flygförbindelse ända fram till grindarna. Det behövs med över 100.000 besökare på en enda dag och trafiken pågår hela dygnet.

Om ni reser 3 - 4 stycken i bilen så kommer ni lindrigast undan. Mässan öppnar 14 mars och stänger den 20 mars.

Planera besöket

I år får du en CDROM-skiva tillsammans med den 3,5 kg tunga utställningskatalogen. Jag undrar hur många som kastar den och bara tar med skivan hem. Vill du utnyttja tiden effektivast så planerar du besöket. Begränsa dig. Det går visst att springa över allt på några dagar, men vad blir behållningen. Gör ett urval och försök titta på några andra hallar ett annat år. Alla utställningshallar brukar delas in efter teman. En viss blandning kan dock förekomma. Multimedia brukar vara i hall 8 med hårddiskar och annat intressant. Hall 4 och 5 brukar vara förlag, tidningar och böcker som kan köpas till låga priser. Mest på tyska, de engelska säljs först. I Hall 1 och 2 brukar man hitta Microsoft, IBM och andra stora företag.

Vad blir överraskningen i år?

Det brukar alltid vara några överraskningar. Förra året hade IBM satt upp ett stort tält, (som en idrottsanläggning) och den hade fyllts med allt om PowerPC, med ett tropiskt tema. Mjukvaruleverantörer visade upp applikationer och man fick prova på programmen. Det var mycket välbesökt trots att hallen låg lite avsides. Många trodde att Intel skulle slå på stort som de gjorde året innan, men det var tyst från dem. Microsoft hade inte sin Windows 95 klar och många kom med bitska kommentarer, för de trodde inte på leverans under hösten. Tråkigt att den inte lanserades på mässan. En stor nyhet i fjol var Zipdriven och den större Jazz på 100 Mb och 1 GB resp, men de visade bara tomma skal och en prototyp, tyvärr.

Vi ses väl på Cebit!

<1933>

Bo Olsson

MSG-utdrag

Här kommer nu ytterligare en omgång av utdrag från MSG-systemet. Nu har vi fått en stadig kader av utdrag som gör ett mycket bra jobb i det tysta. Dessa är <9619> Marianne Funayama, Lars Gjörling <6825>, Bertil Engdalen <8634>, Eric Rowley <9880 och sven Wicberg <1384>.

Redigeringen har även denna gång i några fall inneburit att avslutande utvidgningar av signaturer tagits bort. Citat har tagits bort där det förhoppningsvis inte skall försvåra möjligheten att följa tråden. Dessa har ju en annan funktion online än vid denna form av redovisning.

En annan form av redigering som ibland kan bli nödvändig är när originalet har skapats med förutsättningen om en bred skärm. I dessa fall försöker vi att lägga dessa plattor i närheten av de inlägg som de hör till.

Möte PC-hård

(Text 9574) Mikael Björkman <8860>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Vad ska man satsa på för hårddisk? EIDE är ju vanligast... men för att få en riktigt snabb dator är det ju SCSI-2 man ska ha. Kostar lite mer, men den är ju några ms snabbare. Är det värt pengarna att köpa ett SCSI-kort och en hårddisk istället för att köra gamla vanliga IDE?

(Text 9576) Wu Han <10115>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Varför är min SCSI-2 (på en ISA bus) HD så långsamt? Beror det på att jag inte har terminator på HD'n? /Wu Han the Prejudicer

(Text 9589) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Du borde vara glad ATT det fungerar utan terminering, sätt dit en sådan så skall du få se att det nog går bättre,

(Text 9593) Bill Leksén <8355>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Vad är det för fel på att köra vanlig IDE-disk. Har man en token tidigare så smacker man på en till. De kostar runt 1700 gurra. Hårddiskar skänker de nästan nu för tiden.

(Text 9608) Mikael Björkman <8860>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Tjaa..ISA bus säger kanske en del? terminator måste du ju ha..i båda ändarna på busen. Men det finns ju diskar

som sköter det själv... men om du inte har terminator borde det inte funka allas.

(Text 9628) Wu Han <10115>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
När jag köpte den HD'n (begagnad) så var det extern, och det fanns bara en extern terminator. Jag frågade säljare varför det fungerar även utan terminator så sa han : Om kabeln är kortare än 0,5 meter så spelar terminator inte så stor roll. Nu har jag plats i lådan så jag flyttade HD'n till intern, och det saknar terminator. Kan man köpa den någonstans? /Wu Han the Prejudicer

(Text 9647) Mattias Ericson <6615>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Skitsnack att du inte behöver en terminator!
Vilken sorts terminering du skall ha beror helt och hållet på hur disken ser ut, är den något så när ny så brukar terminering styras av en bygel. I annat fall så är det ett lite resistornät, brukar sitta i närheten av SCSI kontakten, tror inte det finns någon standard på hur dessa resistor nät skall se ut.

(Text 9649) Mikael Björkman <8860>
Ärende: Hårddisk & Ny dator...
Du behöver bara en terminator i själva lådan. Sen har du en terminator på SCSI-kortets HBA. Terminatorer går säkert att köpa!

(Text 9682) Mikael Björkman <8860>
Ärende: TV->Dator
Jag skulle vilja ha in TV-signalen till datorn för en billig penning. De flesta kort verkar ju ligga runt 4-5000,- vilket är lite mycket... Videoblaster, vad är det

för nåt? Kostar "bara" 2500:-.

Sen undrar jag också hur man gör för att spela in LJUD från videon till datorn. Jag kopplade in en sladd som separerar ljud från bild i scarten på videon, men det verkar inte som om datorn "hörde" något. Kan nog bero på att kontakten inte riktigt passade. Finns det någon "adapter" till scart som gör att man kan plugga in ljudet i mic-ingången på ljudkortet?

(Text 9691) Eric Rowley <9880>
Ärende: TV->Dator
Jag köpte en Videoblaster SE (Special Edition) billigare ändå på nån mäsas (har för mig att det kan ha varit 800:- ? kanske 1200:-) Jag har inte mer än testat lite. Den kan visa Tv upp till fullskärm med hyfsad kvalite, 640x480 med massor av färger men just den här modellen kan bara spela in stillbilder. Det finns ju video-kopierings satser med en DIN-kabel och så en massa adapterar, Scart, Bnc, JVC-kontakter det är bara att koppla ihop efter behov. (Har du kollat att Mic-ingången är påslagen? Brukar visst vara avslagen som default för att minska på bruset. (läste jag nånstans i MSG men jag minns tyvärr inte vem som skrev det.)) Eric

(Text 9706) Peter Isoz <2164>
Ärende: Felkoppl keyb & mus
Kontakterna för mus och tangentbord är numera små runda kontakter som så vitt jag kan se är identiska. Varning dock för att koppla dem fel.... En kollega gjorde så och det blev att byta moderkort! :((MVH/PI

(Text 9846) Johan Persson <2397>
Ärende: Intel iCOMP benchmark uppdaterad

CPU	Mhz	iCOMP
Pentium	166	1308
Pentium	150	1176
Pentium	133	1110
Pentium	120	1000
Pentium	100	815
Pentium	90	735
Pentium	75	610
Pentium	66	567
Pentium	60	510
486DX4	100/33	435
486DX4	75/25	319
486DX2	66/33	297
486DX	50	249
486DX2	50/25	231
486SX2	50/25	180
486DX	33	166
486SX	33	136
486DX	25	122
486SX	25	100
486SX	20	78
386DX	33	68
386DX	25	49
386SL	25	41
386SX	25	39
386SX	20	32

Informationen är hämtad idag från Intel via WWW ("http://www.intel.com"). /jp

(Text 9860) Anders Franzén <5258>
Ärende: Intel iCOMP benchmark — uppdaterad
Listan är intressant. En modern Pentium är ca tre gånger snabbare än min PC, en 486 DX2 66/33. Jag räknar med att när det finns en dator som är 10 ggr snabbare än den jag har är det lönt att uppdatera. Med nuvarande utvecklings-takt borde det ske om några år. Detta visar, tycker jag, att så länge utvecklingen skenar så är det bäst att köpa BILLIGA burkar. /* Anders */

(Text 9891) Johan Persson <2397>
Ärende: Intel iCOMP benchmark — uppdaterad
Jag bytte upp mig ifrån 39 (386sx/25) till 610 (P75), känns bra :-)/jp

(Text 9892) Tomas Sundkvist <8397>
Ärende: Backup med video.
Några kompisar till mig har undrat lite om möjligheten att göra backup med hjälp av video. Det finns tydligen en låda som gör att man kan backa upp sina data till en vanlig video och denna ska tydligen finnas att köpa hos Ahrngren Electronics. Är det någon som har testat denna låda och kan ge lite mer info. // Tomas //

(Text 9896) Kjell Svensson <5318>
Ärende: Backup med video.
Jag har inte testat den, men enl. Arngrens katalog:
"Baker VCR är ett högkvalitativt backup lösning för dig som har stora datamängder att spara. Den är utvecklad för såväl hem, som små firmor och stora företag. Med Backer sparar du enkelt upp till 1,5GB på varje VHS kassett. Den arbetar med en hastighet på 9 MB/minut och fungerar i windowsbakgrund vilket gör att du kan arbeta med andra program samtidigt. Levereras med backupprogram och sladdar.
* Enkel att installera, tar en ISA-plats i datorn.
* Programvara följer med, smidig och lättanvänd.
* Använd vanliga VHS-band.
* Lågt pris för säker lagring
* 1,5GB per VHS-band
* 9MB per minut"
Art.nr 9549. Priset är 795,- + moms och frakt. Ordertel: 0457/78200 H/Kjell

(Text 9899) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Backup med video.
...och sen kan man läsa sina Word-dokument och titta på sina .gif-bilder på TV:n, eller? :-/ mvh / Bengan

(Text 9908) Jonas Tingeborn <9431>
Ärende: Backup med video.
Jämfört med en Ditto som tar 1-2 MB/Sekund. eller en Jazz som tar 6 MB/s Fast så är det ju också priset. Hur tillförlitligt kan videoband egentligen tänkas vara som lagrings medium? Och vilken längd på bandet syftar de på när de säger 1.5 GB? ett 120, 180, 240 eller ett 300 min. band? Kan man använda sig utav Longplay tro? I vilket fall som helst så är detta en ekonomisk lösning i längden. /Jonas

(Text 9910) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Backup med video.
Tja skall vi gissa 1.5*1024/9= 170 vilket antagligen tyder på att de räknar på 3h band.

Problemet med sådana här backup-> video är att vidiobandet går kontinuerligt, även om datorn kan stanna vidiobandspelaren så är dess stopp/start ganska klumpig.

Sen kan man tänka på att en återlagring antagligen sker sekventsiellt, vill du ha sista filen som du sparade så måste du antagligen läsa en längre sträcka.

(Och att då jämföra med JAZZ är löjligt, den kommer säkert att läsa tillbaka snabbare ;-)

För många år sedan testade en tidning sådana här kort och de sågade dem fullständigt.

Enda användningsområdet jag kan se är om BBS-lagen går igenom (med krav på att allt som finns på BBSen skall sparas i X år) för då blir det ett villigt lagrings-sätt (och vill DI ha banden så är det väl deras problem med att läsa dem ;-)) Mvh/ Johan Røjemo

(Text 9914) Lars Strömberg <7872>
Ärende: Inga accar.

Att sköta batterier och laddning hit och dit har jag tröttnat på för länge sedan. Uppladdningsbara batterier måste skötas bättre än lindebarn, därför denna fråga:

Känner någon till om det finns bärbara (lap-tops) datorer UTAN batterier. Alltså en "vanlig" bärbar dator som endast kan köra mot nätet. (En bieffekt torde vara lättare vikt). Helst ska maskinen ha inbyggt nättaggregat, vilket betyder att jag endast tar med en nätsladd.

Jag har alltså inget behov av att kunna köra datorn i skogen, bilen, tåg eller flyg. Utan endast där jag kan förvänta mig finna ström, i praktiken inomhus, på kontor osv. Finns det? Mvh Lasse -

(Text 9916) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Inga accar.

Ja, det finns både bärbara datorer utan ackumulator samt bärbara datorer med inbyggd nätdel.

Den första typen får man genom att ta ur ackumulatorm.... Den andra typen finns att köpa, även här går det att ta ur ackumulatorm:-)

Adios!

Möte Teknik

(Text 1697) Lars Lindgren <8869>
Ärende: Framtiden

Ett citat från dagens SvD om Bengt-Gunnar Magnusson (mannen bakom AXE-systemet) som just har dött:

"I en intervju 1992 med SvD:s Ingrid Olausson delade han med sig av några tankar om framtiden, inte värst avlägsen: tekniken om tio år. - År 2005 har alla medborgare en personterminal som inte är större än dagens mobiltelefon. Denna datatelefontelefaxtv kan användas överallt. Kapaciteten är minst lika stor som dagens mest avan-

cerade persondatorer. Med denna apparat kan man nå vem som helst var som helst på klotet. CD-spelaren, ljudkassetten, och skivsamlingen blir onödiga när man på ett enkelt sätt kan kontakta ett centralt musikarkiv. Och gränsen mellan producent och konsument upphör när privatpersoner kan sända egenproducerade bilder på nätet."

Hm, jag vet inte om det låter underbart eller avskräckande.. /Lasse.

(Text 1699) Peter Nermander <8130>
Ärende: Framtiden

Det beror på vad de får till för användarinterface på grejerna....

I princip skulle man ju redan idag kunna ersätta stereo, tv och video med en dataserver och en/ett par rejäla multimediamaskiner. Problemet är att det finns inget vettigt gränssnitt, så man lär bli tvungen att sitta med tangentbordet och musen i soffan för att kunna byta kanal på Tv:n. Sen är också alla gränssnitt alldeles för "språkiga". Bortom alla ord, använd symboler istället. Då slipper man översättningsproblemet.

Alternativt tar man fram ett "standard-språk", som det går lätt att översätta automatiskt från. Alltså ett maskinpassat språk som går lätt att översätta (jmf t.ex. RPL som används av GCC, och som (om jag fattat rätt) går att använda för vilket språk som helst (i princip)).

Har man så så räcker det alltså med att göra en översättning av "språket", och sen kan alla program använda denna översättning. /Nermander

(Text 1703) Lars Lindgren <8869>
Ärende: Framtiden

PN> LL> Hm, jag vet inte om det låter underbart eller avskräckande.. Det beror på vad de får till för användarinterface på grejerna....

Det är iofs sant, men vad jag mest tänkte på var att "med denna apparat kan man nå vem som helst var som helst på klotet" (säger en som har tackat nej till en gratis mobiltn).

Vad jag personligen väntar mest på just nu är att kunna koppla radio, tv, telefon, fax, och dator till koaxkabeln i väggen från kabel-tv-bolaget. Det borde kunna bli något, speciellt om de hade ett väl utbyggt backbone så att vi inte var så många som behövde dela koax.

Men nog skulle jag gissa att om ett tag har vi en "informationsburk" med bildskärm, högtalare, mick och kamera som ersätter tv, video, telefon etc. Så återstår det bara att få ner priset på denna! /Lasse.

(Text 1704) Peter Nermander <8130>
Ärende: Framtiden

Det där "kan" ska ju tolkas som att möjligheten finns, om personen i fråga vill bli nådd. För mig som är döv skulle det innebära ett stort lyft, eftersom jag utan problem skulle kunna skicka och ta emot mail och fax och liknande. I dagens läge har jag inte mycket nytta av de mobiltelefoner som alla andra har. Visserligen GÅR det att skicka SMS, men till vilket pris? 2 spann för max 160

tecken! Det motsvarar en tiondels sekunds samtalstid (den effektiva datahastigheten är 13 000 bps). /Nermander

(Text 1710) Karl Håkansson <9551>
Ärende: GPS

Såg häromdagen en annons om en GPS för 3300 inkl. moms. Det är bara det att jag har tappat bort annonsen och jag är lite intresserad av en GPS. Är det någon som också har sett annonsen eller vet om någon säljer en lika billig. (Vattentät och max 400 gram med batteri med minst 15 timmar körning?) Mvh Kalle

(Text 1711) Leif Porsklev <8501>
Ärende: GPS

Låter som den nya Magellan, som säljs av ett företag som börjar med Axhede & ... i V Frölunda. Har endast sett en pressrelease på den. Jag har själv en Trailblazer, som är föregångaren med i stort sett samma funktioner fast i större format. Fascinerande apparater...

(Text 1719) Leif Porsklev <8501>
Ärende: GPS

KH> Hur bra funkar den?

Den fungerar mycket bra, så länge som det är något så när fri sikt mot himlen (den fungerar inte inomhus, men det går hyfsat genom ex.vis bilens vindruta (fö ett utmärkt sätt att kolla hur fel bilens hastighetsmätare visar...)).

KH> Klarar den av positionsangivelser i snöstorm?

Har inte provat ännu, men det ska inte vara några problem.

KH> du provat den när det är riktigt kallt typ 30-40 minus?

Nej.

KH> Vilken onoggrannhet har den?

Enligt bruksan max 100 m, beroende på den störsignal som finns från satelliterna. Rent tekniskt kan den prestera noggrannhet på 10 meter. Det enda sätt man har att kolla detta är att titta på höjdangivelsen som ofta kan variera +/- 100 m, så det verkar stämma (den är alltså inte lämplig som höjdmätare). Självva positionsangivelsen fluktuerar endast ibland i sista decimalen.

(Text 1720) Karl Håkansson <9551>
Ärende: GPS

Tack för infot. Nog för att man kan få information från affärer men jag tycker det verkar som om de som säljer tekniska apparater aldrig provat någon. Utan att dom bara säljer det som står på papperet.

Är denna störsignal den som jänkarna lagt till? Finns det inget sätt att slippa den? Snappade nåt i stil med att det skall gå (på vissa burkar) att få in en signal från fastlandet och på så sett på något automagiskt sätt få exaktare position. Hur mycket väger din burk? Mvh Kalle

(Text 1724) Jan Karlqvist <7510>
Ärende: GPS

LP> Jo, det finns något som heter dGPS, dvs differentiell GPS och det fungerar i kombination med en sändare på fastlandet. Detta är dock fn så vitt jag vet endast användbart längs vissa kuststräckor.

Det går att abonnera på tjänst från Telia.. MegaCom... jag vet riktigt vilken som säljer den, men iallafall sänds den ut som RDS info dvs på de riktäckande radiokanalerna...JKq

(Text 1725) Tommy Florstedt <5833>
Ärende: GPS

dGPS via RDS har TELIA ingenting med att göra däremot TERACOM och Tjänsten heter EPOS mer info har jag inte tillgängligt just nu

Intern i Teracom används det t.ex. för att bestämma pos på en helikopter vid mätning av antenndiagram på FM och TV sändare Mvh Tommy F

(Text 1743) Bo Hjulström <557>
Ärende: ShowView

Det kanske redan har diskuterats i detta möte fast jag missat det, annars är frågan: kan någon förklara tekniken bakom ShowView-systemet dvs de siffror som brukar stå i tidningarnas programtablåer och som man kan läsa/knappa in i vissa videoapparater för att styra inspelning. Ingår tider och kanal i koden? Hur vet den då var kanalen finns just i min video? Skickas informationen med i TV-signalen så att videon alltid startar vid programmets början även om det blivit försenat? Tacksam för svar (funderar ev. på att byta. video.) MVH Bo Hjulström

(Text 1744) Peter Nermander <8130>
Ärende: ShowView

Du måste tala om för den vilken kanal som motsvarar vilken programplats. Om jag fattat rätt så slår man in en SW-kod, och sen talar man om vilken programplats den kanalen finns på. SW är bara ett "enkla" (?) sätt att programmera videon. Men är fortfarande beroende av att videons klocka går rätt och programmet börjar och slutar när det ska.

Sen finns det PDC, som SVT snart skall börja med på allvar. Där skickas det ut en kod som säger "nu börjar programmet som enligt tablån börjar 20.45", vilket då leder till att man slipper missa programmet som blev 30 minuter försenat p.g.a. att fotbollen drog över tiden. (Det finns även ett annat system, som heter VPS, som fungerar ungefär som PDC, fast VPS kommer vi nog inte att få i Sverige).

ShowView och PDC är alltså två helt olika saker, men i framtiden kommer det nog att dyka upp apparater som kombinerar dessa två. /Nermander

(Text 1745) Jonas Tingeborn <9431>
Ärende: ShowView

Jag har redan idag sett Video-apparater som har både PDC och SW funktion. Har själv funtat på att investera en sådan om jag nu ändå ska köpa en Video så småningom.

En liten följdfråga på ditt inlägg: Känner PDC även av om programmet slutar senare än angiven tid vid programmeringen? Och om TV4 börjar använda tekniken, känner då videon av när det blir reklam och när reklamen slutar? (Detta vore underbart för TV3 eller TV5!). /Jonas

(Text 1746) Peter Nermander <8130>
Ärende: ShowView

PDC skickar både stopp och start-signal. Däremot är det tveksamt om den kommer att göra avbrott för reklam. Visst skulle tittarna gilla det, men inte företagen som köper reklamtid.

I USA gick det att "filtrera" bort reklamerna förut (reklamerna sändes lokalt men filmerna centralt, så man skickade ut nån styrsignal till de lokala stationerna så de visste när avbrotten kom), och det var inte populärt. Vem köper reklamtid som folk inte tittar på? /Nermander

(Text 1747) Jonas Tingeborn <9431>
Ärende: ShowView

Vet du om det uppstår något sorts "avbrott" i bildvisningen då TV kanalerna växlar mellan film/program och reklam? Typ att det blir 1 tom bild utav de 25/s vid växlingen? eller att man på annat sätt kan påvisa växlingen? I så fall borde man kunna bygga en manick som klarar av att stänga av videon då och sätta på den vid nästa växling. (I värsta fall skulle man kunna koppla den till en dator och knäpa ihop ett prog som känner av den "tomma" bilden). /Jonas

(Text 1748) Tommy Florstedt <5833>
Ärende: ShowView

Knappast troligt då alla programbolag HATAR avbrott så sker växlingen på en tom linje i bildsläckintervall. Det som förekom i USA var att det sändes koder som startade den lokala reklam-bandspelaren dessa gick att avkoda. I Sverige finns också koder i videon-signalen men dessa används till att starta och stoppa sändare + växling riks <-> reg och detta har man väldigt lite nytta av. Dessutom kommer växling reg —> riks inte ut över sändaren då koderna bara finns på rikslinjan Mvh Tommy F

(Text 1749) Peter Nermander <8130>
Ärende: ShowView

Nej, knappast. De gör nog så mycket som möjligt för att det INTE skall gå att filtrera reklamerna. I de flesta fall kör de ju iofs en lite "vinjett" före reklamerna (och ofta efter), men det är ju inte alltid de gör det. Trean brukar väl ha en fryst bild ur filmen i fråga med filmens namn, och den är ju då olika från film till film. /Nermander

(Text 1751) Joakim Ingelshed <8699>
Ärende: ShowView

För något år sedan så såldes det apparater i USA som stoppade inspelningen under reklamerna. Den fungerade pga att det alltid blir en skillnad i ljudnivån när det blir reklam. Hur bra denna fungerade vet jag inte, men ljudvolymen brukar ju alltid öka när det blir reklam. Hälsningar Jocke!

(Text 1752) Anders Nilsson <7797>
Ärende: ShowView

Den frysta bilden lägger dom väl så gott som alltid ut EFTER reklaminslaget => kod="släpp upp" pausknappen. Att detektera när reklaminslaget börjar skulle väl isåfall göras genom att detektera när den lilla 3:an uppe i högra hörnet för-

svinner och sedan vänta ca. 2-3 sek => kod="tryck ner" pausknappen. Bara en tanke..... / Anders

(Text 1755) Per Juborg <8540>

Ärende: ShowView

Då dyker genast nästa problem upp... Vad gör man när dom glömmar, antingen att sätta dit den efter eller ta bort den under reklamerna. Det vore ju inte så kul att missa filmen, eller vad det nu är man har bandat...

Vad kan reklamtidsköparna säga om att koderna bort reklamerna, hur mycket går in om man ändå snabbspolar? Per

(Text 1756) Kjell Björkman <9242>
Ärende: ShowView

PJ> Då dyker genast nästa problem upp... Vad gör man när dom glömmar, antingen att sätta dit den efter eller ta bort den under reklamerna.

Om dom glömmar att ta bort den under reklamerna, så behöver inte reklamkåparen betala för reklamerna, oavsett hur kort tid den visades, om det under reklamtiden står "TV 1000" eller nåt... en endaste sekund, så är det gratis...(plus skadestånd)...

Bye the way så kostar grejen som skriver "TV3" eller "TV 1000" ungefär 500000:- Det kallas kvalitet.... Den står alltid där, och har alltid sina färdigskrivna sidor, den får inte falera för en endaste sekund, man är skit noga med att "trigga" in och ut denna text.

PJ> Det vore ju inte så kul att missa filmen, eller vad det nu är man har bandat...

Dont worry, om det bara är det problemet du har så lita på att när textmaskinen kommer in, så är det inte reklam.. (Betald reklam alltså .. det kan kanske komma flera minuter reklam om kommande filmer eller nåt. Där är det en helt annan skillnad... :-) Friid //Kjelle

(Text 1786) Peter Isoz <2164>
Ärende: Nanosekund!

IW> En nanosekund är således 3 dm eller 30 cm. Mycket väsentlig kunskap 8-)

En bättre/rimligare siffra att ha i "bakhuvudet" är 300m /mikrosekund. Annars kan man ju fundera på vilka tidsupplösningar en sån där "laser-radar" måste ha. Anta noggrannhet/upplösning skall vara 1km/tim vilket motsvarar ca 30cm/sek. Anta sedan att man mäter 2ggr per sekund och ljuset går fram och åter. Bingo.. det blir alltså precis 1 nanosekund.. Låter ganska fantastiskt, kan de vara så noggranna, eller har de nån annan arbetsprincip?

(Text 1787) Peter Nermander <8130>
Ärende: Nanosekund!
(Laserpistol)

De använder nog nån form av optisk doppler eller liknande. Det borde gå att jämföra utgående och inkommande ljus och på så vis få fram nån signal som är lättare att hantera. /Nermander

(Text 1788) Johan Røjemo <2196>
Ärende: Optisk doppler

Menar du röd/blåfärgskjutning? ;-) Mvh/Johan Røjemo

(Text 1789) Staffan Nielsen <8636>

Ärende: Optisk doppler

Aarrghh.. inte *den* också, nu igen! :-)
Den metod som är effektivast för låga hastigheter är interferometri, dvs att man låter det reflekterade ljuset bilda stående vågor (som dock *inte* står stilla om avståndet förändras) tillsammans med det utgående, och sen låter man en fotocell räkna hur många maxima/minima som vandrar förbi en given punkt under ett visst tidsavsnitt. Det antalet är proportionellt mot hastigheten. /Staffan

(Text 1832) Mikael Björkman <8860>
Ärende: Min CD-spelare

Min CD spelare är lite konstig! Den börjar ibland spola fram och tillbaka mitt i låtar, till slut börjar låten om från början. (Den byter aldrig till nästa låt själv) Det kan hjälpa att tvätta av skivan, men det borde inte behövas eftersom jag ofta får göra det flera gånger om dagen! Vad kan vara fel?

(Text 1833) Eric Rowley <9880>
Ärende: Min CD-spelare

Kanske spelaren behöver rengöras? Det sitter väl nån lins därinne nånstans? Jag har för mig att jag sett nån sorts rengörings cd i nån cd affär. Annars skulle man kunna försöka blåsa rent den, om konstruktionen medger att det sitter nån dammtuss i optiken, om inte ev. spott gör saken värre och om det går att komma åt att blåsa nånstans. Eric

(Text 1834) Anders Morén <9956>
Ärende: Min CD-spelare

Efter ett tag börjar linsens fjäderupphängning att mattas vilket ger samma symtomsomskräp. Prova att ställa spelaren på sidan och spela en skiva, om det går bra behöver laserpickupen bytas.

(Text 1836) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Min CD-spelare

Hmm, lustigt att läsa detta just nu. Vår CD-spelare visar också upp oarter. Dels kan det ske hopp i bitarna, så att en del hoppas över. Dels kan det hända att den spelar samma bit igen. Dels kan den slumpvis hoppa vart som helst. Men ibland går det utmärkt.

Jag har haft den på rep två gånger, och ingen gång kunde man hitta något fel över huvudet taget. Man rådde mig att ställa den så att inga andra lådor stod ovanpå, för det kunde bli en deformation. Jag ställde den överst, men det blir likadant.

Jag skall testa med att ställa den på högkant, få se ifall det blir bättre eller sämre.

Är det någon mening med att köpa ett nytt linssystem? Kanske en CD-spelare som är fem år gammal är tekniskt utsliten? (Som en dator...)

(Text 1843) Anders Fransson <7544>
Ärende: Min CD-spelare

En omständighet som märkligt nog inte kommit fram i diskussionen är det enkla faktum att en CD-spelare innehåller en laserdiod som åldras precis som vilken lysdiod som helst. Exakt vilken halveringstid den har vet jag inte, och det kan säkert variera starkt mellan olika exemplar. Det enda man vet säkert är att efter en viss tid så har dioden degraderat så mycket att det blir problem. Då hjälper kanske rengöring, men bara temporärt. Degradationen fortsätter... Det endasom hjälper är att byta diod eller köpa en ny spelare. Vilket man gör beror på hur dyr spelare man har och på vad ett diodbyte kostar.

(Text 1844) Anders Morén <9956>
Ärende: Min CD-spelare

Laserdioden/pickupens upphängning brukar ge sig innan själva dioden degenererar. Speciellt på bärbara CD spelare som ju utsätts för större och fler stötar.

(Text 1891) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Bilder på diskett

I dag har jag skickat in min första film till ExtraFilm i Tanumshede. De scannar in 36 bilder till en diskett för 69:- kr utöver vanliga framkallningskostnader. Se sid 59 i nummer 1/96 av PC-Aktiv, där man också erbjuder programmet PhotoWorks gratis! Återkommer om drygt en vecka när jag sett resultatet. Göran Sundqvist

(Text 1892) Ralf Lindström <9250>
Ärende: Bilder på diskett

Jag har provat detta, fungerar riktigt bra. Man får en bantad version av programmet PhotoWorks som bara kan visa bilderna, man kan inte göra någon redigering av bilderna, men det går att skapa bildspel med valfria bilder. Det medföljer sedan erbjudande om att för en liten summa (130:- tror jag det var) uppgradera programmet för att få flera funktioner, men så långt har jag inte hunnit än. Mvh / Ralf

(Text 1900) Gunnar Fahlström <8892>
Ärende: Bilder på diskett

sfw formatet står för Seattle FilmWorks, dvs bolaget som har tagit fram metoden som Extrafilm licensierat. Det går dock att exportera bilder ut från programmet till de vanligaste bildformaten.

En annan inscanningsmöjlighet erbjuder Fotoquick, den kostar lite mera men ger bilder med en högre kvalitet. 24 bilder kostar 98 kronor, 125 dpi och 24 bitar färg. För tillfället scannar man påsikt (från kopian istället för negativet). Både Extrafilm och Fotoquick kommer att erbjuda "snabbleverans" via Internet.

Möte Macintosh

(Text 1362) Joakim Ingelshed <8699>
Ärende: Internet paket för Mac

Jag ser att några styckna nu har laddat ned MacPak och OT. Jag gärna se att dessa berättar om hur installationen gick, ifall den fungerade. Så ifall ni kan ta och skriva ett brev till mig eller skriva ett inlägg om hur installationen gick. Det räcker med ifall ni säger ifall det fungerade eller inte och vilken version ni använde.

Till er andra som ännu inte har laddat ned MacPak-paketet så skulle jag vilja att ni gjorde det, så jag vet om jag kan lägga upp den riktiga versionen.

Tänk på att OT är klart snabbare än MacTCP (möjligtvis också lite buggigare, men det känns mycket snabbare när man är ute och "surfar". Tack på förhand. Hälsningar Jocke!

(Text 1367) Janko Luin <10072>

Ärende: MacPak och OT
Installerade MacPak och OT för ett tag sedan, och kan bara rapportera att allt fungerar fint, bortsett från en liten bugg i OT som gör att man - om man tappar kontakten med PPP-servern - verkar "tro" att datorn fortfarande är uppkopplad. Rätt irriterande... men det kan ju också hänga på stackars mig som inte riktigt har kollat igenom alla inställningar heller. =)

MacPak är helt klart värt att tanka hem, speciellt för att det stöder OT. Och OT är faktiskt mycket snabbare än gamla MacTCP.

(Text 1369) Joakim Ingelshed <8699>
Ärende: MacPak och OT

TACK för att äntligen EN person har berättat hur MacPak och OT har fungerat att installera. Det vore kul ifall några fler kunde berätta hur deras installationer har gått.

Nu till en helt annan sak. BK har föreslagit att Netscape 2.0 ska ta över Eudoras och/eller Fetch funktioner i paketet. Så paketet skulle då bestå av Netscape 2.0 och NCSA Telnet + det som behövs för själva uppkopplingen. Det är på det här sättet Windows paketet är uppbyggt. Ifall någon har något argument för eller mot det här förslaget så vore det bra ifall jag fick reda på det. Hälsningar Jocke!

(Text 1370) Janko Luin <10072>

Ärende: MacPak och OT
Jag antar att det innebär den kompletta Netscape 2.0, inte någon buggig beta... Jag tycker att det är ett suveränt förslag. Blir det så kommer jag skrynda mig att ta hem MacPak igen... =)

(Text 1371) Thomas Drugge <9649>

Ärende: MacPak och OT
Ursäktas en dum... men betyder det här att det finns en mailfunktion i Netscape? Eller har man byggt in Eudora i Netscape? Jag förstår inte riktigt?

Vad är fördelarna för mig som användare? Vad blir bättre? Vad blir sämre? / smiling

(Text 1372) Joakim Ingelshed <8699>
Ärende: MacPak och OT

Netscape 2.0 har förutom WWW även Mail, Usenet och FTP funktioner. Dessa funktioner är väl tillräckligt bra för de flesta, men eftersom jag inte har hållit på så mycket med dessa funktioner i Netscape så undrade jag ifall det går bra att ta bort Eudora och Fetch. Kom gärna med fler synpunkter. Hälsningar Jocke!

(Text 1373) Jonas Ericsson <9142>

Ärende: Netscape isället för Eudora
Varför ta bort Eudora? Netscape är ju grymt segt som mail hanterare. Går det överhuvudtaget att ha netscape som offline läsare/skrivare?

Hartvännr inte kunnat prova det lysande initiativet MacPak ännu då det är brist på hårddisk hemma hos mig. mvh jonke

(Text 1377) Thomas Drugge <9649>

Ärende: Protokoll-översättare?
Jag har för mig att jag sett en liten utility i programbanken som översätter mellan olika protokoll? Men jag kommer inte ihåg namnet på den lilla rackaren. Kan någon hjälpa mig? Vad heter programmet? /smiling

(Text 1378) Lars Gjöröling <6825>

Ärende: Protokoll-översättare?
Du kanske menar PowerReplace 3.1 och det "svenska tillägget" pwrrepl_sv.sit?

(Text 1383) Bo Kullmar <1789>

Ärende: MacPak och OT
JI> Det är på det här sättet Windows paketet är uppbyggt.

Nej, nej. Förslaget gäller även Windowspaketet. I ABCIPAK finns idag Eudora med. Jag tycker att vi skall göra så här för att det kan bli enklare för nybörjare. De som sedan vill ha ett annat mailprogram kan ju hämta det och köra det. Dessutom så kan ju anvisningarna då nästan vara samma för Windows95, Windows 3.1, Macintosh och Unix. Jag kör Unix även om jag skriver detta med SunPC och dessutom har tillgång till MAE (Macintosh- emulator för Unix).

(Text 1384) Bo Kullmar <1789>

Ärende: MacPak och OT
Vi har aldrig haft FTP (WS_FTP t.ex.) med i själva Windowspaketet eftersom Kalle tycker att det räcker med Netscape. Även den äldre versionen av Netscape klarar ju det. Jag har dock aldrig kört FTP i Netscape på Mac så jag vet inte hur det fungerar. Vet ju att Fetch är enkel och bra. Använder den i klubblokalen för att ta ner till Macintosh'en. Men igen, anvisningarna blir enklare om man håller sig till ett program.

(Text 1396) Joakim Ingelshed <8699>

Ärende: Netscape 2.0
Netscape 2.0 är nu äntligen släppt (sedan tre dagar). Finns att hämta från programbanken. Hälsningar Jocke!

Möte PC-mjuk

(Text 7582) Lars Albinsson <9833>
Ärende: Skriva flyttkort

Har flyttat och borde skicka ett gäng kort om adressändring. Har hämtat sådana gratis på posten. Dom är ju lite avlånga och funkade inget vidare i min bläckstråleskrivare/arkmatare. Bättre hade varit om jag kunde köra i dom på så s f el håll i printern. Men nu hittar jag inte något textprogram som fungerar bra till att skriva in texten på tvären, i lite underlig layout. Excel låter mig skriva tvärs, men vill inte acceptera att jag har ett pappersformat på 21 x 10,5 cm. Hur löser ni sådant?

Har MS Office i maskinen, men kanske finns det mindre program som är mer förstående för en vanlig dödlig. // Albin.

(Text 7592) Claes Elmen <9065>

Ärende: Skriva flyttkort
Ett förslag är att tex använda word där man med lite knäpande kan skriva ut på de flesta ledder. (använder OKI 400 laser)
PS om det är någon som har mallar för postgiro blanketter för word mottages detta med tacksamhet. Claes

(Text 7593) Jan Berg <9040>

Ärende: Skriva flyttkort
Det går bra att göra egen mall för PG i EXCEL.
M.v.h. Jan.Berg@abc.se

(Text 7595) Bo Engborg <2369>

Ärende: Skriva flyttkort
Man klistrar på etiketter...
/m.v.h.f. bergslagen

(Text 7596) Claes Elmen <9065>

Ärende: Skriva flyttkort
OK, har du ev en som du kan ladda upp? Tanken som jag hade var att använda Word + Access för utskick. Jag har ingen erfarenhet av att göra mail-merge mha Excel, går det? Claes

(Text 7597) Sven Wickberg <1384>

Ärende: Skriva flyttkort
Jo, det går med Word, men jag kan inte på rak arm ge receptet.

Jag skulle tro att man till att börja med får ändra i Format, Utskriftsformat så att man har A4-papperet liggande, och sedan får man justera marginalerna så att man skriver uppe i övre högre hörnet, det som blir övre vänstra med liggande skrift när man skriver ut.

Litet svårt att förklara så här.

Jag har gjort sådana saker en eller annan gång, men då skall man ha gott om tid och goda nerver.

Det finns förstås ett enklare sätt. Skriv på vanligt papper på vanligt sätt och i sådant format att du kan klippa ut och klistra det på postens kort. Garanterat enklare, tekniskt sett, men då måste du alltså klippa och klistra.

(Text 7598) Lars Albinsson <9833>

Ärende: Skriva flyttkort
BE> Man klistrar på etiketter...
Det får nog bli det. Har ett adressregister i Word och lyckas av och till få det att skrivas ut på etiketter. Tycker dock att det blir inte lika elegant som om jag printat direkt på flyttkorten. // Albin.

(Text 7646) Timo Stambleski <9892>

Ärende: Dithering??
Vad betyder begreppet "Dithering" i bild-"manipulations" program?? Timo

(Text 7648) Mats Norin <7527>

Ärende: Dithering??
Är inte kunnig inom grafik precis, men inom windows programmering innebär dithering att grafik-kortet inte kan visa just den färg du bett om som en "äkt" färg och att windows därför skapar ett mönster med en blandning av färger för att komma så nära som möjligt. /Mats

(Text 7649) Timo Stambleski <9892>

Ärende: Dithering??
Innebär difusering det samma?? Timo

(Text 7653) Martin Svensson <10158>

Ärende: Dithering??
MN> Är inte kunnig inom grafik precis, men inom windows programmering innebär dithering att grafik-kortet inte kan visa just den färg du bett om som en "äkt" färg och att windows därför skapar ett mönster med en blandning av färger för att komma så nära som möjligt.

Det gör Windows vare sig det behövs eller inte. Ett tips: Stäng av dithering i netscape om du vill ha skarpa bilder.
TS> Innebär difusering det samma??

Det svenska begreppet vet jag inte, men om vi talar engelska kan det antingen vara:

smooth = mjuka till: Interpolera färger (ungefär som medelvärde) smear = smeta: Låt pixlarna följa cursorn en bit (som att dra med handen över en tavla målad på grus)

Om man tillämpar det på hela skärmen kan det vara att man tar medelvärdet av pixlarna i bilden och en förskjuten kopia av bilden. h/StVx

(Text 7718) Christian Simonsson <8415>

Ärende: Windows versioner
Kan någon kunnig lämna upplysningar om det överhuvudtaget går att köra Windows på en gammal PC-XT och i så fall vilken/vilka Windows-versioner. Vilka versioner fungerar på en 286:a. Gärna en uttömmande förklaring varför, om någon av ovanstående ej går. Tack på förhand. CHRIS SIMON M8415@MSG.ABC.SE

(Text 7720) Reine Marmlind <6259>
Ärende: Windows versioner
Se tabellen till höger
Du skall vara medveten om att kör du windows på det lägsta maskinalternativet så går det tungt! // Reine M

(Text 7722) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Windows versioner
Korrektur:
Windows ver 3.11 80286 och högre.
Enda skillnaden mellan 3.1 och 3.11 är några uppdaterade drivrutiner, så jag kan inte tänka mig att det inte funkar på en 286. WfWg 3.11 däremot kräver en 386, eftersom det inte kan köras i 'standard mode'.
Jag har faktiskt själv kört ver 2.11 (runtime) på en original IBM XT (8088 4.77 MHz, 20 MB hd, 640 KB minne). Lite segt, men det gick bra. mvh / Bengan

(Text 7724) Reine Marmlind <6259>
Ärende: Windows versioner
Ok. Jag kanske blandar ihop 3.11 och WfG 3.11, det är lätt hänt. Jag kollade mina disketter och det var WfG 3.11, och jag som hela tiden trodde att jag hade vanliga 3.11! // Reine M

(Text 7725) Kjell Bävergren <5790>
Ärende: Windows versioner
Innebär det att du startar med "WIN:" :-)
Adios!

(Text 7729) David Rönn <9422>
Ärende: Windows versioner
Vad är wfg 3.11 ? Är det samma som win3.11 (windows för workgroups) ? David

(Text 7734) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Windows versioner
'wfg 3.11' är en felstavning av 'WfWg 3.11', vilket är Windows för Workgroups 3.11. Observera att detta INTE är detsamma som 'Windows 3.11', som är en uppdatering av Windows 3.1.
Fråga mig inte varför de satte samma versionsnummer på båda, det blir en massa 'confusion' om det där. mvh / Bengan

(Text 7778) Peter Karlsson <9944>
Ärende: Windows versioner
Av samma anledning som den första versionen av Windows NT också heter 3.1, kanske? * Peter Karlsson *

(Text 7805) Morgan Lantz <4359>
Ärende: Focus 96
En liten fråga, hur bra är Focus 96. Det fick tydligen pris för ett tag sedan. är det bara text med eller är det bilder också? Mvh Morgan Lantz.

(Text 7806) Jan Berg <9040>
Ärende: Focus 96
Hej Morgan, jag har Focus96 och är klart positiv. Det är inte bara text. Det är bilder, ljudfiler och videosnuttar. Våldigt pedagogiskt. Man kan tex. söka upp någon fågel få upp både text, bild och låtet. Video tex. hur en elmotor fungerar, lodjur, Erik Karlsson på taket i sin gamla 2 taktare, Kartor över olika

Till hör text 7720

Version	fungerar på
Windows ver 2.X	8088 maskiner och högre.
Windows ver 3.0	80286 maskiner och högre.
Windows ver 3.1	80286 maskiner och högre.
Windows ver 3.11	80386 maskiner och högre.
Windows for workgroups	80386 maskiner och högre.

(Observera också text 7722 ff)

länder med nationalsången osv. osv. Våldigt lättsökt. Man skriver ut texterna direkt ur programmet men bilderna har man inte någon utskriftsfunktion för så där rekommenderar jag att använda Capture.
Jag såg att Teliabutikerna säljer den för 995:- just nu, rek. pris 1695:- Jag kan verkligen rekommendera den. M.v.h. Jan.Berg@abc.se

(Text 7810) Carl Magnus Åberg <8574>
Ärende: Focus 96
Hej. Ja jag är oxå klart positiv. bra ljud och många länkar. Men hur kopierar man till fil. så man kan sända den till annan person via dator. att skriva ut blir mycket fint och aman kan välja lite olika stora fonter så kan du berätta hur jag får kopia till fil i datorm !! mvh/cm

(Text 7811) Jan Berg <9040>
Ärende: Focus 96
Jag satt och letade efter filer i går kväll och hittade inga jag heller. Det resulterade i att jag skickade ett mail till Liber för att få svar på frågan. När jag vaknade kl 0600 i dag så tänkte jag att det är klart att det hamnar i urklipp, in till datorm och prova och se på - där finns det. När du klickar på kopia, så hamnar det i urklipp. Har man då tex. Word öppen samtidigt så är det bara att alt-tab till Word från Focus96 och klistra in i ditt öppna dokument. Sedan får du spara det som fil.
Som jag skrev i tidigare inlägg så rekommenderar jag Capture eller Snagit som jag tror att den nya 32bit versionen heter som man kan ta hem från Microsoft.com för att klippa ur bilder och antingen spara eller skicka.
Ibland är det bra med lite sömn så det undermedvetna får arbeta. Ha en bra klipp och klisterdag, eller kväll.
M.v.h. Jan.Berg@abc.se

(Text 7824) Jonas Tingeborn <9431>
Ärende: Focus 96
Hur är den i förhållande till skräp encarta 96? eller den väldigt bra New Groilers Encyklopedia? Det jag främst är intresserad av är innehållet och i andra hand bilderna till artiklarna. Ljud och film är ganska ointressant. /Jonas

(Text 7854) Carl Magnus Åberg <8574>
Ärende: Focus 96
Groilers är klart bättre om man ser till allmänt innehåll, men Focus tar ju sikte på mycket svenskt material. så de kompletterar varandra. I focus tycker jag det är föredömligt korta och välskrivna texter med fina länkar. mvh/cm

(Text 7855) Carl Magnus Åberg <8574>
Ärende: Focus 96
Tack. Men varför finns ingen info om detta ? Alla blir inte så vederquickta som du av lite sömn :-). Jo. bilderna vållar inga problem. det finns ju än fler bra program. Men det är textfiler jag vill skicka via modem till intresserad vänninna. mvh/cm

Möte DivData

(Text 2641) Lars-Gunnar Nilsson <968>
Ärende: PGP
Jag letade just efter ett möte som behandlade kryptering och kom visst rätt med en gång. Eftersom jag inte varit med i diskussionen tidigare blir det kanske lite "Goddag Yxskaff".
I synnerhet företag vill skydda sina företagshemligheter genom att kryptera sin nät-trafik, men myndigheterna vill ha insyn. Vad gäller egentligen? Kan jag sända en krypterad textfil till en "tjussig tjej i Massachusetts" utan att jag gör något olagligt? Kan jag köra med hemmagjort krypto, om jag deponerar en nyckel hos SÄPO? I egenskap av licensierad radioamatör måste jag sända klartext antingen det gäller telegrafi eller foni, RTTY, osv. men finns det några regler inom datatrafiken över telenätet? Jag kan välja att skicka mina privata brev via postverket. Då gäller väl brevhemligheten? Eller lägga den krypterade disketten i brevet. Enligt lekmannens sätt borde väl rätten till privatliv vara lika stor, oberoende av befordringssätt? Men den professionelle juristen kan antagligen finna lagregler som gör livet mycket mera komplicerat.
Om det (för specialister) är så lätt att knäcka krypteringen med hjälp av modern teknik, förstår jag inte varför myndigheterna bryr sig så mycket. Jag tror inte att gruppen "vanliga nätanvändare" kan få ut något av ett krypterat meddelande. Däremot tror jag att gruppen ifråga skulle vara intresserad av ett krypteringssystem, som åtminstone minskar möjligheten till insyn från obehöriga. SÄPO kan ju få ha sitt lilla roliga liksom tullen roar sig med stickprovskontroller. Just a Little Privacy

(Text 2642) Lars Strömberg <7872>
Ärende: PGP
Javisst kan du skicka krypterade brev. Det enda land som jag känner till som har förbud för krypterad data trafik är

Frankrike. Alla andra länder (demokratier) tillåter, vad jag vet, kryptering på och mellan datorer.
En annan sak är att Frankrike uttalat att man vill exportera sina regler om krypteringsförbud till hela EU. Det är dock en annan fråga. Jag antar även att brevhemligheten, även för brev i klartext, gäller oavsett befordringssätt. Mvh Lasse

(Text 2643) Mattias Ericson <6615>
Ärende: PGP
Vad avgör om det är kryptering? Ett meddelande som genomgår komprimering av något slag lär ju inte gå att öppna utan att veta hur komprimeringen skett.

(Text 2652) Curt Gustavsson <3375>
Ärende: PGP
PN> Nej, radioamatörer måste kommunicera i klartext hela tiden.
Vid "påläsning" i B:90 ser jag;
"All trafik mellan amatörradiosändare skall föras på klart språk ..."
Om detta lever kvar, är det en relik från tiden då man befärad att en radiosändare kunde missbrukas, sett ur landets säkerhetsintressen? :-). Mvh/CG

(Text 2654) Peter Nermander <8130>
Ärende: PGP
Nej, det är nog inte för att nån överhet skall hålla koll på oss, utan det handlar nog om att andra amatörer skall höra vad man pratar om. Amatörradio får ju inte användas för nån viktig information, så krypteringen blir ju liksom överflödig i och med det (om informationen inte är viktig finns det ju ingen anledning att hemlighålla den). /Nermander

(Text 2668) Tom Carlson <9624>
Ärende: 64-bitarsteknik
Häromdagen hörde jag en person försöka beskriva datorteknikens utveckling med följande liknelse:
Om man tänker sig att 8-bitars teknik motsvarar informationen på ytan av ett visitkort, så ger 16-bitars teknik ytan av ett skrivbord. När så 32-bitarstekniken kom motsvarar det informationsmängden på ytan av Stockholms stad och den nyss introducerade (?) 64-bitarstekniken hela ytan av hela solsystemet!
Har liknelsen någon verklighetsanknytning? Jag visste för lite för att ens kunna ställa intelligenta motfrågor. Tom Carlson, moget blåbär

(Text 2669) Anders Falk <6778>
Ärende: 64-bitarsteknik
Intressant jämförelse. Det är ju svårt att definiera informationsmängden i Stockholms stad eller i solsystemet. Jag roade mig med att istället fundera över avstånd. Om man bara tittar på skillnaden mellan 8- och 64-bitars teknik så innebär 64-bitars-tekniken att man kan hantera 8 ggr så mycket data eftersom en 64-bitars hantering ju motsvarar 8 st 8-bitars hanteringar. Sett ur enbart det perspektivet är svaret nej. Skillnaden är dock så mycket större än så eftersom allt har förbättrats. Vi har snabbare processorer, större internminnen och möjlighet till lagring av större datavolymer på snabbare sekundärminnen.

Om man däremot bara jämför ett 8-bitars tal med ett 64-bitars tal så kan man med 8 bitar representera positiva heltal upp till ca: 250. Med 64 bitar man kan representera heltal ända upp till 18 miljarders miljarder (10-exponent 18). Skillnaden mellan dessa tal är 72 miljoners miljarder. Om ett visitkort är 1/4 mm tjockt och man låter detta motsvara 8 bitar (250) så kan man med 64 bitar representera avståndet 18 biljoner meter vilket motsvarar den sträcka ljuset tillryggelägger på 17 timmar. Medelavståndet mellan pluto och solen är ungefär 5 timmar. Plutos bana varierar kraftigt så avståndet mellan plutos yttergränser kanske ligger kring 15 timmar, dvs ganska nära de 17 timmar man kan representera med ett 64-bitars tal. (Ett 16-bitars tal kan representera avståndet 6 cm i ovanstående jämförelse. Tjockleken på en kraftig skrivbords-skiva). Anders

(Text 2670) Tom Carlson <9624>

Ärende: 64-bitarsteknik

Tack! Jag blir gripen av den djupa sakkunskapen i vår förening:-) Fast jag tyckte nog det var den information som rymdes på *ytan* han talade om, inte *tjockleken*. Nya räkneövningar? mvh Tom Carlson, moget blåbär

(Text 2671) Bo Kullmar <1789>

Ärende: 64-bitarsteknik

Det är för stor koncentration vid CPU vad gäller prestanda. Man pratade här om solsystemet och det verkar som om man tänker på SUN's Ultra maskiner. SUN-koncernen kallas ju för solsystemet och Ultran är en 64 bitars maskin. Det finns mycket annat i Ultra-maskinerna än CPU'en som gör att dessa burkar är snabba. Bl.a. UPA'en, en switchad buss som kan köra flera saker på en gång i bussen.

(Text 2672) Mikael Lindberg <8601>

Ärende: 64-bitarsteknik

Tja.. :-) Vad sägs om denna jämförelse. Om 8 bitar är 1 sekund. Så är 16 bitar 4 min + 16 sekunder. Då är 32 bitar ca 194 dagar. Och 64 bitar blir 2 284 931 317 år... Inte illa va? /// Micke

(Text 2673) Anders Falk <6778>

Ärende: 64-bitarsteknik

Vad sägs om detta:

8 bitar: massan hos "ABC-klubben" skrivet i blyerts (70 mikrogram)

16 bitar: massan hos ett frimärke (20 mg)

32 bitar: massan hos en liter vatten (1 kg)

64 bitar: massan hos en atlantångare (5 milj ton)

Eller detta:

8 bitar: hårets växt hastighet (3 mm/vecka)

16 bitar: alpglaciärers rörelse hastighet (10 cm/dygn)

32 bitar: silkesmaskens spinnhastighet (250 m/h)

64 bitar: ljusets hastighet (300000 km/s)

Anders

(Text 2675) Johan Røjemo <2196>

Ärende: 64-bitarsteknik

AF> 64 bitar: massan hos en atlantångare (5 milj ton)

Det var en stor båt! avr har du hittat den?

540 000 tons tankbåtar hör till de största som gjorts. Det finns blir några stycken innan du är upp i 5000 000 ton :-)

Bissmark vägde 50100 ton när man satt dit avloppsrören till kanoner (38cm). MS (eller S/S?) Francenumera Norway gissade en maskinist ligger runt 60 ton hittade inte denna i NE. Mvh/Johan Røjemo

(Text 2676) Anders Falk <6778>

Ärende: 64-bitarsteknik

Du har rätt. Jag slarvade med exponenterna vid räkneövningen. Glömde i hastigheten bort att 1 ton är 1.000.000 g och räknade istället med 1 ton som 1.000 g. Men, men... Det skiljer ändå bara en 10-exponent mellan en tanker på 500.000 ton och min fantasifarkost på 5 milj ton. I sammanhanget en marginell skillnad och räkneexemplet åskådliggör ändå tydligt storleksskillnaden mellan 8, 16, 32 och 64 bitars tal om man jämför dem som en tanker, en liter vatten, ett frimärke och några blyertsstreck på ett papper.

Men du har rätt. Och rätt ska vara rätt. Anders

(Text 2677) Jan Sundström <7804>

Ärende: 64-bitarsteknik

När så 32-bitarstekniken kom motsvarar det informationsmängden på ytan av Stockholms stad och den nyss introducerade (?) 64-bitarstekniken hela ytan av hela solsystemet! Har liknelsen någon verklighetsanknytning? Jag visste för lite för att ens kunna ställa intelligenta motfrågor.

Det verkar som om personen ifråga försöker uttrycka sig väldigt "poetiskt" på något sätt. Jag tycker att det verkar som människan inte har något riktigt grepp om vad han/hon snackar om. Var det någon datorförsäljare?

Liknelserna med olika ytor kan kanske stämma ungefär med storleken på de tal som kan representeras med 8, 16, 32 resp. 64 bitar. Men detta har ju inte ett dyft med informationen att göra. 64 bitar innehåller precis 8 ggr så mycket information som 8 bitar, varken mer eller mindre.

Dessutom: "8-bitars teknik motsvarar informationen...." Vad menar människan egentligen. Vad är "8-bitars teknik"? Processorer med 8-bitars register kanske? Då skulle 64-bitars teknik innebära 64-bitars processorer. Men en processor kan inte "motsvara" någon information. Den har vissa *prestanda* i fråga om antal instruktioner den kan utföra per sekund t.ex., antalet flyttalsoperationer och precisionen hos dessa etc. I det avseendet är inte moderna 64-bitars processorer mer än högst några 1000 ggr snabbare än en gammal Z80 - beroende lite på hur man jämför.

Menar man med 8-bitars teknik etc. "ordlängden" hos ett system, alltså databussens "bredd", så är det också helt irrelevanta jämförelser. Då är återigen 64 bitar bara 8 gånger så mycket som 8 bitar.

Återstår då att man menar adressbussens bredd. Men det stämmer dåligt det också. I det avseendet känner jag inte ens till någon "8-bitars teknik". Redan de tidigaste smådatorerna med 8080, Z80 etc. hade 16 bitars adressbuss. Med 32 bitars adressbuss (som på Pentium etc) kan

man adressera 4 Gigabyte. Så mycket RAM har bara någon stor/superdator idag. Övriga får använda virtuellt minne, dvs låta systemet "låtsas" att det finns minne, som egentligen ligger på disk.

Behovet av större adressbuss än 32 bitar är än så länge mycket minimalt. Redan vid 40 eller 48 bitars adressbuss skulle man ha massor med "overkill" som vore omöjligt att utnyttja. Är möjligen ändå någon mikroprocessor utrustad med 64-bitars adressbuss? Jag känner inte till det, men någon annan kanske kan upplysa i frågan. Det vore i vilket fall som helst ingen större revolution, eftersom man inte skulle kunna utnyttja det med dagens minnesteknologi. Jag har en känsla av att när det gäller att öka prestanda på det här området, så arbetar man mer efter linjerna med parallell bearbetning, att få flera processorer att samtidigt kunna göra access till samma minne etc., snarare än att bara vilt öka bredden på adressbussen.

En mikroprocessor med 64-bitars adressbuss skulle i så fall vara det enda som kunde vara "nyligen introducerat". Redan för 20 år sedan jobbade stordatorer med t.ex. 60-bitars ordlängd.

Men jag får intrycket av att personen ifråga inte hade en aning om vad det egentligen rörde sig om, men ändå försökte göra några imponerande liknelser.

(Text 2678) Johan Røjemo <2196>

Ärende: 64-bitarsteknik

5 000 000 000 000 g =

5 000 000 000 kg =

5 000 000 * 1000 kgr =

5 000 000 ton

Det har jag inte bråkat om vad menar du?

Vad jag snarare undrar kan någon ge exempel på något konkret som väger 5 miljoner ton (enskilt konstruerat objekt)? Mvh/Johan Røjemo

(Text 2679) Anders Falk <6778>

Ärende: 64-bitarsteknik

Jag vet inte själv vad jag menar. Sven W:s svartalfer verkar ha flygit in i min miniräknare, eller möjligen min skalle och ställt till det.

Din första fråga var faktiskt var jag hittat det stora fartyget. Svaret är att jag inte hittat det någonstans. Däremot hittade jag en atlantångare som vägde 10**7 kg vilket jag (helt felaktigt) tolkade som 10 miljoner ton. Min primitiva slutledningsförmåga antog då att det borde finnas liknande fartyg som vägde hälften så mycket.

Din nya fråga "enskilt konstruerat objekt" har jag inget svar på. Men borde det inte finnas något sådant. Kanske en bro eller liknande? Vad väger Ölandsbron, Golden Gate, Empire State Building, Kinesiska muren? Anders

(Text 2684) Börje Tranhammar <9034>

Ärende: 64-bitarsteknik

Det skulle väl kunna vara Cheopspyramiden vid Giza utanför Kairo. Basyta ca 225*225=50625 m2; höjd ca 145m; volym 50625*145/3=2446875

m3, dvs knappt 2,5 milj m3. Säg att sandsten har en täthet av drygt 2, så är väl detta ett exempel på något _enskilt konstruerat objekt_ som väger sååå mycket, kanske till och med mer? Börje T - som ibland tittar i uppslagsverk och knappar på miniräknaren

(Text 2690) Tom Carlson <9624>

Ärende: 64-bitarsteknik

JS> Det verkar som om personen ifråga försöker uttrycka sig väldigt "poetiskt" på något sätt. Jag tycker att det verkar som människan inte har något riktigt grepp om vad han/hon snackar om. Var det någon datorförsäljare? ... Men jag får intrycket av att personen ifråga inte hade en aning om vad det egentligen rörde sig om, men ändå försökte göra några imponerande liknelser.

Antagligen. Det var en medelålders karl bland andra medelålders karlar i rök-rutan utanför hundklubbens stuga. Alla la huvudet på sned och sa "Åh" och "Jaså". Nästa gång ska jag fråga Vad menar du? Fast då blir väl alla på dåligt humör.

Jag får i alla fall tacka för alla synpunkter och intelligenta kommentarer. Diskussionen får väl utgöra svar på frågan, som det hette i på föreningsmöten förr i tiden. Lite klokare har jag blivit. mvh Tom Carlson, något mognare blåbär nu

Möte Infosystem

(Text 1579) Tom Carlson <9624>

Ärende: Off-lineläsning i Netscape 2.0b5

Två frågor om offline-läsning av www-sidor i Netscape:

1. När jag sparar sidor med funktionen File/Save as... ser de likadana ut som dem netscapen lägger i cachen. Kan man lita på att alla sidor ligger kvar en stund i cachen (om den är inställd på några generösa värden) så att man kan gå tillbaka till dem "offline" och läsa och spara dem mer beständigt då?

2. Vare sig jag sparar sidorna eller tittar på dem i cachen är det bara frågetecken för bilderna. finns det något sätt att också spara bilderna kopplade till sidorna offline?

Har tittat i hjälpfunktionerna men inte hittat något svar på dessa frågor? mvh Tom Carlson, moget blåbär

(Text 1665) Tom Carlson <9624>

Ärende: Off-lineläsning i Netscape 2.0b6

Ingen som vet hur man kan spara och läsa www-sidorna (med bilder och allt) om man sparar dem i netscapen? Bilderna finns ju i cachen, men adresserna blir kanske fel? Tom Carlson, moget blåbär

(Text 1668) Ulf Hagström <7615>

Ärende: Off-lineläsning i Netscape 2.0b6

Det finns ett program Unmozify, som återskapar länkarna bland mod-filer i Netscapes cache. Man kan sedan köra Netscape offline med bilder och allt, riktigt trevligt! (unmoz52.exe i program-banken?? eller så får du söka det nätet) Nu har jag bara kört det med Netscape

1.1 och 1.2, men enligt hjälptexten skall också 2.0 fungera. Hur det är med din beta ... ja, det är ju bara att testa. Mvh Ulf.

(Text 1681) Bo Saltorp <7585>
Ärende: Off-lineläsning i Netscape 2.0b6
Mycket trevlig, men man får bara köra en månad.

(Text 1682) Bo Saltorp <7585>
Ärende: Off-lineläsning i Netscape 2.0
Min angivelse av unmoz52.exe's plats i programbanken blev fel. Glömde att backslashar inte går så bra. Så här skall det vara: unmoz52.exe ligger i programbanken i pc/net/internet (ungefär, jag minns inte exakt). Mycket trevlig, men man får bara köra en månad.

(Text 1702) Nils Hammar <4341>
Ärende: Off-lineläsning i Netscape 2.0b6
För övrigt så kan Paint Shop Pro hitta bilder ganska enkelt i Netscapes CACHE-katalog.

(Text 1766) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Hooked on JAVA
heter en bok om Java som jag just har fått efter att ha köpt den av www.books.com. Den kostade 29.95 dollar plus 12.89 dollar i frakt. Summa knappt 43 dollar vilket blir ca 300 kronor. Boken är på 180 sidor och verkar lättläst/lättsmält. Med den följer en CD-ROM skiva med Java Developer Kit för Solaris, Windows95 och NT. En betaversion av samma kit för Mac finns nu på www.javasoft.com. Boken heter alltså Hooked on JAVA och författare är Arthur van Hoff, Sami Shaio och Orca Starbuck. Förlag är Addison-Westley (<http://www.aw.com/devpress/>). ISBN 0-201-48837-X.

PS. Såg en intressant applikation i Java. Det är en 3270-terminalulator för IBM 3270 som går via en SNA gateway. Samma företag har även en lösning via Java för V220. Jag hittade informationen via www.javasoft.com har jag för mig.

(Text 1767) Mikael Björkman <8860>
Ärende: Hooked on JAVA
Den verkar bra alltså? Ska illa kvickt beställa!

(Text 1768) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Hooked on JAVA
Ja, den verkar bra. Det kommer dock snart ut många flera böcker om Java, men idag finns det inte så många.

(Text 1772) Jannis Politidis <8976>
Ärende: Hooked on JAVA
Det kommer ett 20 tal böcker fram till April enligt en #hög chef# i Sun Microsystems. Han sa det på Java dagen, i folkets hus i förrgår. Så .....tålamod:-)
PS: Jag tyckte det var svårt:- (fattad det hela:-).

(Text 1774) Mikael Björkman <8860>
Ärende: Hooked on JAVA
Schysst...men den är för total nybörjare? Jag kan ju lite C++ så jag är ju inte helt borta. Hur djupt går den?

(Text 1779) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Hooked on JAVA
Den kräver lite förkunskaper om HTML och inget mera. Den är inte alls djup och bara ett enda kapitel behandlar Javaspråket. Alltså en bra bok att börja med även för mig som inte heller kan programmera i C++ (även om jag kan C).

(Text 1782) Johan Persson <2397>
Ärende: Nya filer i prog.banken
PK> struktur i dag är så stor att det är väldigt svårt att hitta guldkornen utan att använda FIND.

Varje områdesansvarig kan ta fram en "guldkornlista" för sitt område.

PK> Det finns dock en stor risk att det blir anarki, piratkopior mm. Det måste till stränga regler för att kunna ha den friheten.

Se dagens system med viruskontroll av filer som läggs in i programbanken.

PK> Vad säger ABC-klubbens "säkerhetsansvarige" om detta?

"säkerhetsansvariga" (plural), vi är två stycken nu.

Dagens system av ansvariga, kanske lätt utbyggt är ganska flexibelt och bra trots att det ibland tar lite tid.

PK> Javisst, detta genererar mycket jobb! OM det ska genomföras så måste andra personer än nuvarande entusiaster/klubbfunktionärer engagera sig i arbetet!

Kul att det finns någon som inser detta. /jp

(Text 1783) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Hooked on JAVA
Den som är intresserad av Java kan kolla in <http://www.javaworld.com>
Det är IDG tidningen Java World som du kan läsa via WWW.

(Text 1817) Lars Strömberg <7872>
Ärende: Steve Jobs. Visionär???
I DN för idag söndag den 25.2.96 finns återgivet delar ur en intervju med Steve Jobs, han som startade Apple, i tidningen Wired.

Några citat:
"såna här prylar förändrar inte världen. Dom gör faktiskt inte det."

"Han tror inte längre att datorer kan rycka upp de amerikanska skolorna ur deras sorgliga tillstånd. Det är inte fel att geskolortillgång till nätet, men det är fel om någon förleds tro att det löser problem"

"Historien visar att de mest fantastiska människor kan skapas utan teknik."

"Historien visar också att vi kan åstadkomma rätt trista människor med hjälp av teknik."

"vi ska vara måttligt entusiastiska över att World Wide Web äntligen ger alla möjlighet att publicera sig: 'Ärligt talat, dom flesta som har något att säga blir redan publicerade.'" MvH Lasse

(Text 1822) Bo Kullmar <1789>
Ärende: JDK
Java Developers Kit för Solaris är nu installerad i /usr/local/java i tor. Källkoden finns i /usr/local/src/JDK*

filerna. Där finns kompilator för Java och Appletviewer. Den senare kräver X. JDK finns att hämta på java.sun.com. Det kostar inget. Finns för Solaris, Win95/NT och Macintosh.

Noviser: Java är ett programmeringsspråk för att skriva program som kan köras i moderna WWW-läsare som Netscape 2.0.

(Text 1823) Jan Smith <8054>
Ärende: JDK
Observera dock de säkerhetsbrister som finns i Netscape 2.0's javaimplement
Det stod en del som det i något av USE-NET-mötena comp.security.* nyligen.

Möte Novis-Internet

(Text 2277) Jan Karlqvist <7510>
Ärende: Ljud mm i WEB
Vilken version av Netscape kan ge ljud och "rörliga bilder"? Jag såg på CNN ett inslag där de visade detta. Någon som har erfarenhet? .JKq

(Text 2278) Hugo Cortes <9465>
Ärende: Ljud mm i WEB
Om du har Win95 hämta Internet Explorer 2.0 så kan du se direkt filmer (.avi) och höra musik. Man behöver inte ladda filerna först som med Netscape. Prova. MVH Hugo Cortes från Uppsala

(Text 2280) Sven Franzén <8202>
Ärende: Ljud mm i WEB
Alla versioner kan nog det, men man behöver komplettera med olika "helper applications". (Nyare versioner av N.klarar lite mer självt.) se under "preferenses".

Jag har inte provat med rörliga bilder online (mpeg), detta kräver lite bättre hårdvara än jag har. Ex. AVI-filer kan man visa med windows "MPLAYER" (ev. kan man ju kopiera den hd först)
Däremot har jag provat "real-audio". dvs ljud i realtid ("radio"). Sök på "realaudio" så hittar du säkert både klient-program och "radio-stationer". Jag lyckades installera och få Hawaii-musik ur ljudkortet från en server där ..Kew!?! :-)

(Text 2282) Mikael Moreira <8919>
Ärende: Ljud mm i WEB
Real Audio är suveränt! Jag brukar sitta och lyssna på NHL matcher på nätterna ibland. Är det någon som har en lista på vilka stationer som sänder ut på internet? Det vore toppen! //Micke

(Text 2374) Bill Leksen <8355>
Ärende: Adressen till världskartan
Hittade någonstans en adress på Internet <http://www.buffalo.edu/world> skulle vara något slags världskarta att klicka på, för att länka sig vidare. Hittade inte den. Hur gör man för att söka? Med Netscape?//Fler människor blir duktiga genom övning än genom sina medfödda anlag. Demokritos (465-380)//

(Text 2376) Lars Albinsson <9833>
Ärende: Adressen till världskartan
Adressen skall vara <http://wings.buffa->

lo.edu/world/ Annars kan du nog öppna "Yahoo.com" och söka efter "Virtual Tourist", det finns två olika tourist kartor på olika servers. // Albin.

(Text 2381) Lars Albinsson <9833>
Ärende: Adressen till världskartan
BL> Netscape sade att adressen <http://wings.buffalo.edu/world> inte hittades en kompis till mig prövade också på nätet och rapporterade samma sak.
När jag körde mot samma adress kom jag till en sida som talade om att den hade flyttat. Nya adressen är: <http://www.xmission.com/ukinesava/webmap/home.htm> Det är alltså den Virtual Tourist Map som tar dig till olika länders info om deras prylar på www. Det finns även en annan som har info om landet som sådant, dvs typ turistinformation. Jag tror det finns en länk från den ena till den andra.

Från den första gick jag in på Portugals resurser och fick en direkt-länk in till ett usenetforum för saker portugisiska. En annan gång klickade jag på England och hamnade så småningom på Daily Telegraphs online version. Det finns mao hur mycket som helst att nå via kartan. BL> Konkret fråga. Hur kommer jag till databaser i Polen, Frankrike, Marocko, Senegal, Canada, Algeriet, Tunisien. Ditt vil jag nämligen.
Via kartan har jag varit inne och bläddrat i databasen hos ett research institute i Hong Kong. Du hittar nog det som finns om "dina" länder också. // Albin.

(Text 2335) Bill Leksen <8355>
Ärende: Att betala för Shareware
När jag provat programvarorna Netscape, Trumpeten, Eudora (som ingick i klubbens Internet-paket) skall jag betala. Eftersom min inställning är att man alltid skall betala för Shareware och alltid gjort så under alla år (har t ex en åkta årligt inköpt licens av Telix som jag kör, men tydligen kör många utan att ha be-talat).

Nåväl hör gör jag för att betala? Skall jag skicka los dolaros grandes till tre olika ställen. Hur gör Ni andra?

Eller beställer jag ett fullt paket av Netscape 2.0 hos Dustin AB t ex och får manualer och grejer ... Var inhandlar jag de andra prylarna, dvs köpelicenser? Bill

(Text 2340) Bo Kullmar <1789>
Ärende: Att betala för Shareware
Netscape är helt kommersiell och den betalar du för genom att köpa den i någon butik, t.ex. hos Dustin.

Trumpet är shareware och den betalar du för genom att skicka ett krypterat specialmail med programmet till upphovsmannen i Australien. Du betalar med Internetationellt kredit. Betala för den senaste versionen och inte för den som finns i ABCIPAK. (/win3/net/internet/tcpip biblioteket).

Eudora vet jag inte hur det är med. Ev. är den som vi skickade ut fri, men den kan vara shareware också. Det finns visst en helt kommersiell Eudora-Pro i butikerna som lär vara mycket bra. Fast använder du Netscape version 2 (beta ännu bara) så behöver du kanske inte Eudora.

(Text 2342) Ivar Wallin <1617>

Ärende: Att betala för Shareware
Eudora är inte Freeware men gratis. Ver 1.4.3 som ingår i ABCIPAK är enligt upphovsmannen: "postcardware" se filen readmewa.txt. Mycket trevligt, skickade ett kort för ngn månad sedan, men har inte hört ngt ännu. mvhiv

(Text 2352) Bill Leksen <8355>

Ärende: Att betala för Shareware etc
Trumpet Sock och betala USD 25. Nä, det är inte dyrt, jag har väl varit förslö att läsa igenom exakt hur jag skall betala. Med check eller hur det är tänkt. Betala med check man köper i bank är stökigt. Betala med Visa card är jag inte förtjust i, då lämnar man ju ut sitt kortnummer etc och det sägs att sådant är vanskligt... Jag är mera kunnig i det där med att hala upp plånboken och dra fram riktiga stålar som prasslar. Det är jag utbildad på. The Wild Hobby Dancer

(Text 2373) Sven Wickberg <1384>

Ärende: Att betala för Shareware etc
Medlemmen <6057> Jan-Olov Svensson har tidigare erbjudit sig att fixa inbetalningar på shareware. Om flera vill beställa samtidigt blir det billigare och (kanske) lättare. Kolla alltså med honom, den som inte vill köra med de andra metoderna.

Annars har jag funnit det smidigast att faxa och uppge sitt Master Card-nr. Märkligt att de accepterar det, men de flesta gör det. De andra däremot är det krångligare med.

(Text 2370) Peter Nermander <8130>

Ärende: Att betala för Shareware etc
Just det där med att VISA-nummret skulle snappas upp på Internet verkar många vara väldigt rädda för.

Jag tycker ju att det borde vara 1000 gånger enklare för den som vill skaffa sig VISA-nummer att börja helgjobba i en affär och skriva av slipparna som dras där. /Nermander

(Text 2377) Anders Franzén <5258>

Ärende: Att betala för Shareware etc
Det skulle aldrig falla mig in att lämna ifrån mig ett VISA-nummer på Internet! Om man jämför säkerheten i konventionella kortsystemen som finns ute i vårt samhälle idag och kortverksamheten på Internet så är det skrämmande skillnader. Varning för att använda VISA-kort på Internet innan säkerheten garanteras. Lagstiftningen är också minst sagt ludig. Är det brottsligt att lyssna av eller läsa elektroniska brev? Hur är det i andra länder? Nej, så länge det är så här luddigt så rekommenderas ingen att använda sina VISA-kort på Internet! Man ska inte lura godtrogna människor att använda något som har så dålig säkerhet (både teknisk och juridisk säkerhet) och som utnyttjas av samvetslösa skurkar. Tänk på att lagarna i vårt land gäller i Sverige men vad gäller ute i vida världen? Internet är ett världs-omspännande nät. /* Anders */

(Text 2378) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Att betala för Shareware etc
Nejdå, så farligt är det inte! Jag har gjort det flera gånger och jag anser inte att det är farligare än att lämna ifrån sig kortet på en restaurang!

Nu vet jag ju att bankfolk inte rekommenderar det, men bankfolk är lite mera "rädda" än andra kanske? Nu vet väl en del att jag jobbar på Sveriges Riksbank så jag känner till den miljön. Jag talar självfallet inte i detta ärende å Riksbankens vägnar.

Det finns två olika sätt att betala med kreditkort över Internet. Dels via mail och dels via speciella betalsystem. I det först fallet så skickar man då kreditkortsnumret i klartext över internet. Gör man det över en fast Internetkoppling så mellanlagras i regel inte brevet och risken för att det kommer på avvägar är tämligen liten.

Betalsystem kan vara sådana som använder krypterade Netscape förbindelser eller sådan teknik som First Virtual. I det senare fallet så skickar man aldrig kreditkortsnumret över Internet utan man ringer till en dator i USA när man skaffar kontot. Sedan bekräftar man via mail för att få betalningen utförd.

Även Trumpet Winsock använder krypterade mail när man använder det för att betala. De krypterade systemet för att skicka betalsystem anser jag vara helt säkra i alla fall lika säkra som att använda kortet i en "vanlig" miljö.

(Text 2390) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Att betala för Shareware etc
Jag hittade nu en rätt bra artikel om de digitala pengarna. Den finns i den svenska tidningen hallå, nummer 7 December 1995. Sidan 26-30. Rekommenderas för de som är intresserade av detta ämnet.

(Text 2434) Bill Leksen <8355>

Ärende: iphone08.zip
Nån som vet vad detta progg gör för skojiga saker i samverkan med Trumpeten etc. Nån som testat?

(Text 2438) Lars Albinsson <9833>

Ärende: iphone08.zip
Det är väl Internet Phone, dvs så att man kan "prata telefon" över Irc. Kräver förstås mik/ljudkort etc. Dessutom är det sannolikt shareware-versionen som är så funtad att den kopplar ner efter bara någon minut. Det finns en kommersiell version utan sådan begränsning. Har sett den annonseras för 650 spänn. Har inte testat detta själv, men det lär vara något som besvärar Telia mycket. // Albin.

(Text 2442) Bill Leksen <8355>

Ärende: iphone08.zip
Jag var mest nyfiken på det och tror inte riktigt på det, ty det måste ju bli fruktansvärt stora ljudfiler och man kan väl inte skicka hur stora filer som helst utan att det - dels tar lång tid - dels blir gnäll ute på nätet Jag menar, det finns väl rimligen begränsningar på hur mycket man kan brassa iväg? Bill

(Text 2448) Urban Svensson <1281>

Ärende: iphone08.zip
Jodå, men det är inte så mycket som behöver brassas iväg för vanligt telefonprat. Det räcker gott med 9600 bps för att överföra tal med, i detta sammanhang, acceptabel kvalitet. Det är ju inga "filer" som skickas utan det motsvarar snarare att du skriver tämligen fort på tangentbordet (ca 900 nedslag per sekund). Med vänlig hälsning Urban i Malmö

(Text 2456) Peter Nermander <8130>

Ärende: iphone08.zip
Man använder kompression för att få ner storleken på datat, så det är inga enorma ljudfiler som skickas.

När du pratar i din vanliga telefon så samplas det med 8 bitar och 8 kHz samplingsfrekvens. Det blir 64 kbit/s. Då är det inte det minsta komprimerat (och tack vare det går det bra att köra modem så fort som 33600 bps).

Med iPhone så komprimeras ljudet, precis som i GSM (fast jag vet inte om man använder samma kompression), så man får ner det till en lägre hastighet.

I GSM använder man en kompression som i princip "simulerar" stämband och munhåla, d.v.s. det är ingen ren datakomprimering utan man tar fram information om hur man skall kunna åter skapa talet m.h.a. en "röstmodell".

Nåt liknande använder man alltså i iPhone, vilket ledertill att vanligt tal går fram ganska bra, men det går absolut inte att köra nåt modem över den förbindelsen (eftersom kompressionen är skraddarsydd för att komprimera tal). / Nermander

(Text 2460) Peter Nermander <8130>

Ärende: iphone08.zip
Nej, faktiskt inte. Inte jämfört med de som sitter och plockar hem CD-ripar i några hundra k/s, eller den enorma mängd som skickas i news dygnet runt. iPhone använder ju komprimering för att man skall kunna köra det över modem, så den effektiva hastigheten kan ju aldrig bli högre än modemets hastighet. /Nermander

(Text 2450) Bill Leksen <8355>

Ärende: iphone08.zip
US> Jodå, men det är inte så mycket som behöver brassas iväg för vanligt telefonprat. Det räcker gott med 9600 bps för att överföra tal med, i Ja, jag är ganska ointresserad av det där själv, men jag har en kompis som har sin syster i Toronto och diverse polare i Polen etc och han blev helt vild när han hörde möjligheten att sända iväg prat och säga KOM! och ställa sig på lyssning typ radioamatör-hobby. Själv har jag inge' ljudkort, ingen mikrofon till min dator. Jag har inte hunnit med allt nytt i branschen och det är smockfullt med kort i alla mina datorer, jag har nästan börjat ställa dator i varje hörn i rummet för olika bruk. //Många olika kranar är det att lära sig...//

(Text 2564) Bill Leksen <8355>

Ärende: Socket 1 killed
PN> WINSOCK.DLL är en drivrutin som tillhandahåller "kontakter" för att koppla upp sig mot "nätet". Programmen begär alltså en "kontakt", "socket", mot nätet. När programmet är klart så avslutar det sin socket.

Jag tycker det verkar vara väldigt stökigt det hela, att man skall köra Trumpeten som "påfart" till stora Infostradan, sedan starta Netscape... påstås att Netscape 2.0 inte behöver någon Trumpet. Jag hajar inget av det här, utan har reggat Trumpet 2.1 och kör den. Prövat Unmozify för att köra Netscape off-line precis som om jag låg uppkopplad on-line, men får inte det att lira. Får då en massa fenomen och gnäll om WINSOCK.DLL inte laddad. Prövat en rutin som heter MOZOCK, men får ingen stuns på det hela. Ligger ofta uppkopplad mer än nödvändigt on-line för att komma underfund med alla fenomen, och börjar misstänka att de som skrivit de här programmen är i maskopi med all världens telemyndigheter som vill få in sina 25-åringar on-line.

(Text 2573) Mikael Moreira <8919>

Ärende: Socket 1 killed
För att köra offline gör du så här: Sätt på modemmet. Starta trumpet. Starta netscape. Så nu är det gjort! Bara för att du startar trumpet behöver du inte ringa upp ABC! //Micke

(Text 2577) Peter Nermander <8130>

Ärende: Socket 1 killed
Men om man nu har sagt åt Trumpet att göra det så fort den startar så gör den ju det. Det man skall göra om man vill kunna köra off-line och on-line omväxlande är följande: Den WINSOCK.DLL som hör till Trumpet skall ligga i samma katalog som Trumpet själv. Den katalogen skall INTE ligga i PATH. Observera detta. Sen skall man ha den WINSOCK.DLL som kallas MOZOCK (eller nåt sånt). Den skall döpas om till WINSOCK.DLL och ligga i en katalog som finns i PATH. Då kommer det att fungera enligt följande:

Om man startar Netscape direkt så kommer den att leta i PATH efter en WINSOCK.DLL. Den hittar MOZOCK, som är en "null"-WINSOCK. Den låtsas alltså att allt är frid och fröjd. Netscape tror att det finns en förbindelse med nätet och klagar inte förrän man försöker komma ut på nätet. Det går alltså utmärkt att köra off-line.

Om man istället startar Trumpet innan man startar Netscape så kommer det ju redan finnas en WINSOCK.DLL laddad. Då kommer Netscape inte att bry sig om att leta efter nån, utan den använder den som redan är laddad.

Man KAN också göra så att man döper om de olika WINSOCK.DLL och kopierar "fram" den man vill köra med för tillfället, men då är risken mycket större för strul. /Nermander

(Text 2582) Göran Sundqvist <1255>
Ärende: Utskrift från Netscape
Varför måste Netscape hämta hem en websida igen innan utskrift sker, trots att allt vad man vill ha på papper redan finns i datorn? Hjärtliga Hälsningar >
Göran

(Text 2584) Bill Leksen <8355>
Ärende: Utskrift från Netscape
Gör som jag skaffa UNMOZIFY Unmozify kan fås från <http://www.evolve.co.uk/files/unmoz52.exe> Men den skall antagligen finnas uppladdad någonstans här i Klubbens monitor om inte tomtenssarna plockat bort den. En medlem lade nämligen upp den. Den fungerar så att man ligger och kör Off-line och närman anropat Unmozify så visar den Netscape-sidan och så sitter man där och klickar på allt man besökt och upplever sig vara ute på nätet. Helt suveränt. Vill man skriva ut något kan man ju göra det i den vevan. Självt har jag inte råd att köra on-line så mycket, så jag tar mig i gör snabbt vad jag skall, låter allt samlas i CACHE och sedan kör jag Unmozify. Om jag däremot klickar på en länks som jag inte varit inne i så blir det givetvis ERROR, för det är bara det som sparats i CACHE som man kan glutta på. Men den är helt suverän. Jag är lyrisk. Hur kan någon leva utan UNMOZIFY?

(Text 2592) Bill Leksen <8355>
Ärende: Utskrift från Netscape vs. UNMOZIFY
På sidor jag besökt förut naturligtvis. Jag kör bara Netscape 1.1 ur klubbpaketet, så jag vet inte exakt hur tvånollan fungerar. Däremot har jag beställt ett reggat ex från Dustin och det kommer inte in förrän om några veckor. Betan bryr jag mig inte om att ens testa. Det som oroad mig något var att det i något meddelande jag såg i dag från UNMOZIFY, att den här grejen kan bara köras av sådana som har Netscape 1.2 och versionen under. Jag har dock reggat Unmozify och misstänker att det finns en uppdatering av det programmet.

Jag hajar inget om det här, men så här upplever jag det.

1. Jag kör på nätet och besöker både det ena och det andra
2. Jag ger attan i att ens läsa det som svischar förbi på skärmen
3. Jag loggar ut så snabbt jag kan
4. Jag beordrar Unmozify att göra en ny databas.
5. Jag söker t.ex. på 'Wirdahl' i en sökruta och då påstår Unmozify att en sådan textsträng finns
6. Jag klickar vidare och ser samma ruta som i Netscape. Netscape startar av sig själv på något vis
7. Jag klickar mig fram som om jag körde 'live run on-line' och där kommer kompisens trevliga nuna fram på hans hemsida
8. Jag klickar hittan och dittan, men kan givetvis inte komma vidare till sådana länkar som jag inte besökt. Jag tycker det här är höjdargrejen jämfört med när jag ligger on-line

och förtvivlat väntar att få klicka på utskrift av en sida. Jag trodde att två-nollan hade det här inbyggt i sig, men tydligen icke.

//Gammal man har många nya kranar att lära sig på internet...

//JM

(Text 2614) Bill Leksen <8355>
Ärende: Göran Everdahls kåseri i Omv@rlden 1/96 från Sema Group
För ev. medlemmar som inte läst saxas följande underbara Internets Tio Budord: Å...Å 2. Tålmod är en dygd. Det fanns en tid, och detta var inte länge sen, då nya upptäckningar i allmänhet betydde att ens liv blev enklare. Inte längre - för nu är nymodigheten Internet, konstruerad för tekniska experter, vagt förklarad för oss idioter - men innerst inne samma röra av koder, kopplingar, väntetider och modemtjafs som alltid. IT-surfing är så skoj. När det funkade. Det vill säga när det inte är för mycket folk på linjen. När servern inte är nedlagd. När koden inte är felaktig. När modemmet inte får spader. När det inte tutar upptaget. Det vill säga tämligen sällan. Hipp hurra för Internetvärldens skojigaste halvfärdiga, halvfungerande och helfrustrerande lekplats för folk som kan vänta. Att gå från en WWW-hemsida till en annan kan ta flera minuter, även med ett snabbt 28,8-modem. Med den uråldriga tekniken "att bläddra" tar man sig från en tidningssida till en annan på cirka 1,5 sekund. BL bara utbrister: hear, hear, true indeed. Lovely! Nice!

(Text 2615) Henrik Åslund <9580>
Ärende: Proxyserver
OK! Är det novis så är det. Man kan ju börja undra lite, vad är en proxyserver? Jag har ingen aning faktiskt... Nånn annan som har det? // Thanx //

(Text 2618) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Proxyserver
Det är en maskin som ligger 'mellan' din dator och nätet. Den kan konfigureras för att bara släppa igenom vissa typer av trafik, till exempel mail, ftp och www. Ofta används en sådan som en 'firewall' för ett internt nätverk, så att inte utomstående kan komma åt maskinerna. (Rätta mig här om jag har fel, någon!).
Proxyn kan också ha ett cacheminne (STORT, typ några gigabyte) för WWW-sidor. En sådan har vi här på efd.lth.se. Om man söker ett www-dokument som finns i cachen och som inte har ändrats sen sist, så går ingen trafik ut på Internet, utan dokumentet hämtas direkt från proxyns cache. Sidor som inte finns där läggs in i cachen när någon hämtar dom. På en del nätverk kan man inte komma ut på Internet utan att gå via en proxyserver.
Det finns säkert mer att säga, men this is all for now... mvh / Bengan

Möte Internet

(Text 5775) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Alta Vista
Alta Vista från Digital är fenomenalt! Systemet uppdateras tydligen kontinuerligt men man kan ju undra hur ofta det sker med tanke på att det är fråga om indexerad sökning på enstaka ord i hela nätet. Jag sökte efter ett mycket ovanligt släktnamn och fann det bland en del handlingar i Sverige, utgivna av ett branschförbund.
Jag fann det som en medförfattare till ett dokument skrivet av en person som finns i på Costa Rica (om jag minns platsen rätt), på andra dokument på skilda håll i USA skrivna eller redigerade av personer med detta efternamn och i news som beskriver en tysk bok från 1870- eller 1880-talet. Vidare som en av upphovsmännen till förslag om (tror jag) utformning av den tyska riksdagen på 1880-talet! Det var där fråga om ett bokverk med fotografier av bokens text.
Dock tror jag inte texten på fotografiet var sökbar (det fattas bara det också!). :-)

Vi har fått rimlig anledning tro att alla dessa personer är släkt längre tillbaka. Sökning efter mitt eget efternamn resulterade i träff på mina artiklar på min hemsida samt andra personer som har samma efternamn.

(Text 5776) Tommy Anderberg <9303>
Ärende: Alta Vista
Vad jag förstår uppdateras systemet kontinuerligt. Det gors av en infobot som DEC kallar "scooter", som oupphorligt vandrar runt langs lankarna. Ingen mänsklig inblandning. Har för mig att ca 2 miljoner sidor besöks per dag, vilket betyder en dryg vecka för att gå igenom alla 16 miljoner i databasen.

(Text 5804) Ivar Wallin <1617>
Ärende: Alta Vista
Lysande! Fantastiskt! Trodde inte det var möjligt! Detta sökverktyg har, enligt min mening, givit en ny dimension åt Internet. Leta fram och använd! inristat av Ivar den fumigle 8-)

(Text 5812) Bo-Göran Hammargren <9451>
Ärende: Alta Vista
Vad är det som är så revolutionerande?? Berätta gärna mer.

(Text 5818) Ivar Wallin <1617>
Ärende: Alta Vista
Prova! Jag har inte hittat så mycket så fort med ngt annat sökprogram. inristat av Ivar den fumigle 8-)

(Text 5826) Lars Gjöring <6825>
Ärende: Alta Vista
Alta Vista är enligt egen uppgift den största sökbasen f.n. Den är snabb också! Den söker inte bara URL:s utan också inne i websidorna.
Jag sökte för skojs skull på mitt eget

efternamn "Gjöring", trots att jag inte har lagt in några websidor i klubben. Men på några sekunder fick jag upp flera websidor, som tillhörde min son. Jag provade med andra klubbmedlemmars efternamn. "Bervenmark" gav 5 st matches, dels hans hemsida på ABC-klubben och dels några andra saker, som Henry tydligen också arbetar med. Jag har en systerson som för ett antal år sedan emigrerade till USA. Jag sökte på hans efternamn, men angav samtidigt att URL: inte fick innehålla ".se", ".fi", eller ".no". Efter några sekunder hade jag fått några matches, varav ett var en lista från ett universitet, där hans namn var med tillsammans med hela hans meritlista.

Sökproceduren är mycket bra konstruerad. Man kan vid en sökning ange FLERA sökord (hur många man vill) och då räknas alla websidor som matchning, som innehåller något av dessa ord. Det kan ofta bli hundratusentals matches, om det är vanliga ord, men Alta Vista sorterar dessa så, att de websidor, som innehåller flest av sökorden presenteras först.

Exempelvis: Sökordet Carlsson ger nog många matches, men de tre sökorden Carlsson Ingvar statsminister ger visserligen fler matches, men sorterade så, att websidor med alla tre sökorden presenteras först.

Man kan markera med plustecken att ett eller flera sökord MÅSTE vara med, tex +Carlsson. Man kan också med minustecken ange sökord, som INTE FÅR finnas med på websidan (eller exempelvis i URL-en, se ivan), vilket kan minska antalet onödiga matches.
I "avancerad sökning" kan man använda operatorerna AND, OR, NOT och NEAR, och även göra logiska nästningar av dessa.

Operatorm NEAR är intressant. Sökordet (Lars NEAR Gjöring) liknar (Lars AND Gjöring), dvs både Lars och Gjöring måste vara med, men dom måste också vara NÄRA varandra (inte mer än 10 ord från varandra). På det sättet blir det match för "Lars Gjöring", "Gjöring, Lars", "Lars G. Gjöring", etc. men inte om Lars står i ett avsnitt och Gjöring i ett helt annat avsnitt. Och givetvis inte heller om ett av orden saknas.

Lägg in URL-en <http://altavista.digital.com/> som bookmark, så att du snabbt kan komma dit. Klicka på "HELP" och ta hem denna "help" som manual. Klicka också på "ADVANCED" och ta hem denna websida också. (Kanske också "TIPS"). Skriv senare ut på printer och lär dig hur du skall gå till väga för att på ett bra sätt, utan att drunkna i matches, snabbt kan hitta vad du söker. Du blir nog som jag helt entusiastisk.

När du skall köra en sökning, klicka först på "text only". Du får då upp en ny skärmbild, där du kan skriva in din söksträng och klicka på "submit".

(Text 5828) Bo-Göran Hammargren <9451>

Ärende: Alta Vista

En utmärkt presentation/beskrivning Borde platsa för nästa nr av ABC-bladet. TACK Lars!

(Text 5829) Anders Franzén <5258>
Ärende: Alta Vista

Alta Vista är nog det bästa sökverktyget jag sett någonsin! Om man betänker att den samlade informationen är enorm och att sökning trots detta går jättesnabbt så förstår man att dethär är något extra. En sökning på mitt namn gav mängder med resultat, bl a länkar till Vasa-museet.

En kul sökning av det mera avancerade slaget som jag gjorde var att leta reda på alla sidor ute i vida världen som har en länk till ABC-klubben och resultatet blev att det finns mer än 1000 referenser! Väldigt många finns i USA.

Man kan göra avancerade sökningar vilket kan vara ganska roligt. Ett tips är att planera sökningarna i förväg off-line så slipper man offra så mycket uppkopplingsid till att formulera sök-begreppen och få till syntaxen. Man kan skriva söksträngarna i t ex Notepad och sedan bara klippa in när man kopplar upp sig. /* Anders */

(Text 5843) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Alta Vista

TA> Vad jag forstar uppdateras systemet kontinuerligt.

Men det verkar ta rätt lång tid. Jag har ändrat mina artiklar med tanke på presentationen i Alta Vista men ännu har det nya utförandet inte kommit in i sök-databasen. Det har gått bortåt två veckor, men man kan ju inte få allt.

(Text 5869) Bo Michaelsson <913>
Ärende: Alta Vista

Jag har också undrat över det. Mina texter är lästa av Alta Vista i december 1995 och har nyligen ändrats av mig. Sedan frågan väckts har jag inte hittat någon text som är från 1996.

(Text 5889) Bill Leksen <8355>
Ärende: Vem slantar Internet...

Flera av mina översättarkollegor frågar mig: - men vem betalar hela kalaset, eftersom det ju är gratis att köra på nätet. Jag är inte så säker på att jag själv kan besvara frågan pedagogiskt. Men först och främst drar ju Telia och andra operatörer in stål på att man ligger uppkopplad och det tickar 25-öringar stup i kvarten därför att man glömmar logga ur, eller söker på obegävat sätt. De stora 'motorvägarna' finansieras väl av teleoperatörerna, och vissa statliga täckningsbidrag finns väl också. Sedan ges väl täckningsbidrag av alla möjliga webserver-ställen som har en massa produkter de vill kränga. Inte vet jag. Kan någon sammanfatta på ett enkelt sätt, vem pröjsar kalaset?

(Text 5895) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Vem slantar Internet...

Mestadels är det väl universiteten som pröjsar linorna. Amerikanska militären står också för en hel del linor (ARPAnet). Det är alltså skattebetalarna som har betalat för linorna sen början av 80-talet, men först nu kan gemene man använda dom. Ungefär. Tror jag. mvh / Bengan

(Text 5898) Jan Smith <8054>

Ärende: Vem slantar Internet...

Den gamla vanliga missuppfattningen i vanlig ordning..... Universiteten har varit med länge och betalat en hel del av uppbyggnaden av de nät som de själva använder. Sen är det telebolagen som betalar sina delar varefter bolagen runt världen har avtal med varandra för att de ska få köra på varandras nät vilket de betalar varandra för. Ett exempel är att transpac betalar till Sprint i USA så att transpac:s kunder (bl.a. vi) ska kunna köra på de amerikanska näten.

Gemene man har faktiskt kunnat använda näten ganska länge även om det tills ganska nyligen var mycket krångligt. Både för att det i Sverige inte fanns några regler för hur man skall bli inkopplad som icke högskola eller universitet samt att jag tror Telia har sänkt sina avgifter på fasta linor ganska bra på senare år. Det var tidigare MYCKET ovanligt med fasta linor. Att det sen inte var så vanligt med nätkopplade datorer ö-verhuvudtaget i början ger ju dessutom också ett bidrag till problematiken. I grunden kan man säga att alla som använder Internet betalar på sin sida. Ni som medlemmar betalar till ABC-Klubben som i sin tur betalar Transpac som i sin tur betalar Telia för kabeln och andra nätbolag för att vi som kunder till Transpac använder nät som inte ägs av Transpac.

(Text 5905) Peter Nermander <8130>
Ärende: Vem slantar Internet...

Som det stod i nån tidning nyligen: De som äger linorna pröjsar. Sen upplåter de en del av sin egen kapacitet åt andra mot att de själva får möjlighet att använda andras kapacitet. Det är alltså lite av "Ge till andra vad du själv vill ha tillbaka." /Nermander

(Text 5986) Bill Leksen <8355>

Ärende: Kontokortsbetalning på internet riskfritt?

Saxat ur artikel i SvD 960220 s.8: för kännedom.

Om Du lämnat ut ditt kontonummer på internet och sedan fått kontot länsat, kan du enligt finansinspektionens konsumenträttsenhet inte lastas för oaktksamhet, om någon snabbt upp ditt kontonummer på nätet och missbrukar kontot.

Enligt reglerna skall ett postorderföretag alltid kräva beställnings-sedel med underskrift, men reglerna tillämpas olika i olika länder...

Ätja, vi som köpt hård- och mjukvara från utlandet och betalat med kontokort, vet att de inte bryr sig särskilt mycket om namnunder-skrift, fascine-

rande nog...

Visa och Mastercard kommer att introducera ett nytt säkerhetssystem för betalning via Internet (krypteringssystem), tas i bruk i höst.

Kortföretagen brukar först kräva att kortinnehavaren skall betala, men de vet mycket väl att de själva har bevisbördan. Hittills har ingen rättslig prövning förekommit i Sverige i en sådan här sak. Bra att veta för oss som handlar med kort på nätet, om det skulle hända något obehagligt. // Bill

(Text 5987) Sven Wickberg <1384>
Ärende: Kontokortsbetalning på internet riskfritt?

I Scientific Americanas februarinummar s 112 beskrivs ett sätt att sända information om kontokortet utan att behöva uppge kontokortsnumret. Om jag förstod det rätt skall man kryptera numret på ett sådant sätt att mottagaren med sin motsvarande kod kan kontrollera att numret har blivit krypterat på rätt sätt, dvs med den andra uppgivna koden. Det skulle räcka som tillräcklig identifikation.

Enligt artikeln — intagen under rubriken Mathematical Games, men uppenbarligen helt seriös — finns det fler sätt, men detta var det enklaste att beskriva. Talteori, som till helt nyligen ansågs vara rent akademisk, har plötsligt fått en enorm praktisk betydelse. Så brukar det gå.

(Text 5994) Lars-Gunnar Nilsson <968>

Ärende: Kontokortsbetalning på internet riskfritt?

När jag handlat med kontokort från utlandet har jag alltid anlitat företag, som endast skickar varorna till kortinnehavarens adress, dvs. till den som kortet är utställt på. Det fungerar om man handlar hos ansvarsfulla postorder-företag men vem kan man lita på idag. Kryptering och olika säkerhetsrutiner står sig slätt mot den "ohederliga, mänskliga faktorn".

(Text 5995) Bill Leksen <8355>

Ärende: Kontokortsbetalning på internet riskfritt?

Så gör jag också. Det är mycket fördelaktigt att vara innehavare av VISA business card som jag har (eller Mastercard om man nu föredrar det). Jag faxar eller internetar till dans-butiken i London och beställer videokassetter, CD-kassetter och sådant som absolut inte går att få tag i här i Sverige. Danslärare och dans-tränare (gäller tävlingsdans, s.k. 10-dans) de kan sådant här och föredrar ju att vi vanliga "yxor" inte får lägga vartarna på en timmes avancerad undervisning i Tango hållen av the World Champ. - Man kan ändå inte lära sig något av att titta på en video, går snacket. Ja, ja, men minst lika mycket som under en hel termins harvande hos en guru som tar en halv VHS-kasset i timmen. Om man handlar på kort och håller sig till under 500 gurra så slipper man i allmänhet tull och moms och sådant. Jag vet inte hur man skulle greja sig utan FAX och VISA-kort. xx

Möte Anonym-FTP

(Text 379) Bengt Öhman <8717>
Ärende: Ws ftp

> Ändå har jag fått för mig att medlemmar ska kunna använda ftp till att föra över en fil till en kompis. Kan man inte det?

Jovisst. ftp:a upp filen till ditt hembibliotek. Se till att andra kan läsa den (chmod go+r filnamn). Sedan kan din kompis gå till ditt hembibliotek med ftp och göra en 'get filnamn'. mvh / Bengan

(Text 380) Peter Nermander <8130>
Ärende: Ws ftp

Det går väl även att göra så att man skapar en katalog under till hembibliotek som man ger alla skrivrättigheter till, men det är väl en lite sämre lösning ur säkerhetssynpunkt. /Nermander

(Text 396) Mikael Fackle Fornius <9166>

Ärende: FTP-kommandon

MB> Vet någon om det finns någon textfil med de viktigaste FTP-kommandona dokumenterade i, i program-banken, eller på något annat ställe??? Om du kör ncftp så kan du ge kommandot 'help' då ser du alla tillgängliga kommandon sedan kan du ge 'help <kommando>' för ytterligare hjälp. /ff

(Text 398) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Skicka filer med FTP

HC> Hur gör man för att skicka eller ta emot en filer med FTP istället för att använda Eudora. (Man får inte använda posten för att skicka filer). Om en kompis vill skicka mig en fil hur ska han göra då? Eller om jag vill göra det.

Man kör anonym ftp mot ftp.abc.se och lägger filen i /pub/upload. Sedan tar mottagaren den därifrån på samma sätt och tar sedan bort den.

(Text 404) Bengt Öhman <8717>

Ärende: Skicka filer med FTP

> Hur skickar man filer med FTP?? Går det med Netscape eller?? Skriv 'put <filnamn>' i stället för 'get <filnamn>'. Men du måste förstås använda ett riktigt ftp-program... mvh / Bengan

(Text 411) Bo Kullmar <1789>

Ärende: Hur kommer man in

HC> Jag skulle vilja veta hur kommer man in till home bibliotek med FTP. Detta pga av jag vill jobba med min hemsida via FTP. För att uppdatera min index.html bl.a

Det är där du hamnar om du loggar in med FTP på ditt konto m9465. Det blir så automatiskt. Kör du ncftp från ett unixsystem så kan dock det programmet ta dig till det bibliotek där du senast stod, men jag tror inte att du kör ncftp så det behöver du inte bry dig om.

DOS lever än!

Även om jag är en gammal DOS-stofil, så kör jag faktiskt Windows och olika program under detta som så många användare finner så lättkört och bättre än ren DOS. Jag kör Word för ordbehandling och Internet i Windows. All filhantering och administration kör jag dock i DOS som på den gamla goda tiden.

Skälet till detta är att det går mycket snabbare än att hålla på med musmanövrering och musklickande. Personligen får jag smärtor i armbågens s k epikondyla del, dvs den lilla knölen på armbågen och då den som vetter utåt från kroppen. Detta brukar ortopedläkare kalla för golfarm. När det gäller det mera allmänt kända begreppet tennisarm, dvs de smärtor som tennisspelare ofta drabbas av, så sitter dessa i den knöl på armbågen som vetter in mot kroppen. Jag har vänner och bekanta som brukar få ont där av för mycket manövrerande med musen.

Hur som helst så tycker jag att det går fortare och leder till minsta möjliga besvär om jag får köra DOS-kommandon utan mus.

Mitt absolut käraste Windows-kommando är ALT-F4 dvs ut ur detta och ned till DOS

Nu tänkte jag berätta om de DOS-rutiner som jag förälskat mig i och som jag under årens lopp funnit mycket praktiska i mitt dagliga arbete.

Några DOS-kommandon

xcopy c:\bibliotek1\bibliotek2\filspec a:\bibliotek1\bibliotek2\filspec /s/e/m

där växel betyder

/m kopiera allt nyttillkommet och förändrat

/e skapa underbibliotek om det inte finns tidigare

/s tag med alla underbiblioteket /s

Jag har funnit att det alltid är bäst att upprepa sökvägen för båda drivenheterna i fallet ovan filspec kan alltså vara ett programnamn eller någonting angivet med s k. vilda söktecken (jokrar), t ex Z*.doc eller *.* eller dylikt

attrib c:\bibliotek1\bibliotek2\filspec +a innebär att markera filerna så att de av XCOPY blir betraktade som att de ännu ej kopierats, dvs så att tillägget /m i det förstnämnda kommandot triggar kopiering

-a som tillägg faller de sk arkivflaggorna så att filerna blir markerade som om de redan blivit kopierats.

attrib c:*.* -a /s

faller alla arkivflaggor över hela skivenheten

cd c:\warb

gå till biblioteket med namnet warb

copy *.doc a:

kopiera alla filer som har tillägget .doc

Ja, det gamla hederliga DOS-kommandot COPY är alldeles utmärkt att ta till. Varför sitta och pillra och försöka pricka in en viss fil med musen, tycker vi DOS-fantaster.

UTILITIES, s k hjälprutiner

- public domain, dvs gratisprogram

3CT

exempel 3CT c:\winword\warb Visar hur stor plats alla filer tar i winword med underbiblioteket warb

BOOT.COM

gör samma sak som CTRL-ALT-DEL startar om datorn. Bekvämare än att trycka på tre knappar. Används ofta av BBS-sysops för att låta datorn automatiskt starta om från en fil .BAT i automatisk körning.

BORRABAK C:

en gullig liten spansktalande rutin som är public domain och raderar bort alla filer med tillägget .BAK över HELA hårddisken.

CONV filspec

konverterar filen med namnet 'filspec' så att 7-bits-fil blir 8-bits-fil och tvärtom. Den känner själv av hur konverteringen skall göras.

CONVWIN filspec

konverterar en fil med namnet 'filspec' så att textfil under Windows blir vanlig IBM 8-bits-fil och tvärtom (automatisk avkänning)

DATEDISK filspec

datera en fil med aktuell tid (kanske lyxigt, eller...?)

DD

double directory visa två bibliotek sida vid sida för jämförelse.

Ja, ja, ja, det kan man också göra med Norton Commander och många andra program. Jag har dem alla, men varför göra något så komplicerat?

DIR2FIL

hela biblioteket skrivs till en fil som kan läsas in i en texteditor.

DIRNOTES

skapar i varje bibliotek en fil som man kan skriva kommentarer i om varje fil. I varje bibliotek har jag en DIRNOTES-fil med små anteckningar om vad de olika filerna gör för någonting. Om något år har jag glömt det och då behövs anteckningarna.

ARJ

för att krympa filer till paket. Fungerar som ZIP men mycket bättre. Kalas-kommandot är

arj a -va a:paketnamn *.* *

som ger möjlighet till kopiering av stort material med avisering om skivbyte

GET 5

vänta 5 sekunder - bra att ha i filer .BAT

HITTA filspec

exempelvis HITTA MIN.FIL Söker rätt på en viss fil över hela hårddisken.

HUSH

stänger av högtalaren så att man slipper gnället från omgivningen i hemmet när man sitter och kör dator sent på nätterna.

IOTEST

testar COM-portarna. Den som har Norton Commander kan köra SER-TEST.

JANEJ

ställer en fråga Ja eller Nej och används i filer .BAT sålunda

if errorlevel 1 goto NEJ

if errorlevel 0 goto JA

KEYBSV

ordnar svenska bokstäver och gör det mycket bättre än DOS egen KEYB med dess krångliga recept

KONTROL 12

sänder ut koden 12 decimalt, dvs tecknet för ny sida.

LASTRUN

filen modifieras med datum och klockslag. Kan användas tillsammans med filer .BAT så att man ser vilket datum och klockslag en viss körning skett.

LSTT

skriver ut ASCII-filer på skrivare, flera i stöten och på ett mycket bra sätt.

MONTHDAY

vilken veckodag. Används i filer .BAT för körning olika veckodagar.

NUMOFF

stänger av numlock

NUMON

aktiverar numlock

OCOPY

kopiering sker från hårddisk till diskett. De största filerna kopieras först, sedan allt

mindre och mindre filer. När det blir fullt på en disk larmas operatören för skivbyte. En höjdare.

PRN2FILE

allt som skulle hamnat på skrivarporten hamnar i stället i en fil.

SWAPCOM

växlar om så att COM1 blir COM2 och vice versa.

SWAPPRT

växlar om LPT1 till LPT2 och vice versa

TAIL

visar sista raderna av en ASCII-fil

TARGET

avancerad filhanterar. Tidigare beskriven i en separat artikel i ABC-bladet för många år sedan.

TITTA

för att titta i en eller flera filer - se men inte röra - filen skadas inte, men man kan raskt bläddra i den, och bläddra vidare till nästa fil om man angett med vilda söktecken

WAITUNTIL

används i filer .BAT och inväntar visst klockslag.

ZCOPY

kopierar via RS232-kabel mellan två datorer COM-portar, ställer automatiskt in sig på högsta möjliga hastighet, all körning sker obemannat. Kan användas i automatisk körning med filer .BAT

<8355>

Bill Leksén

Jag har provat HogiaHemekonomi

Jag skrev om Hogias Hemekonomiprogram för lite sedan och lovade att återkomma med lite fakta om det när jag hade kommit i gång att använda det.

Jag har nu provkört mot postgirot och det fungerar helt utmärkt. Man måste ha Postgiro Hemgiro. När man ansökt om det så kommer ett personligt lösennummer. plus 30 certifikatnummer. hem i brevlådan.

Hur man gör

I programmet skriver du in alla dina räkningar och saldot du har på ditt postgiro, och vartefter räkningarna förfaller så prickar man av dom, markerar betala, skriver in lösen plus ett certifikatnummer. Ett certifikatnummer räcker till att betala 50 st postgiro på en gång.

Sedan frågar programmet om du vill skriva ut en betallista på överföringarna. Klickar man OK får man en lista.

Klickar man fortsatt så initierar programmet modemmet, ringer upp, loggar in och sänder betalningarna. Därefter loggas man ut och programmet flyttar räkningarna till betalt och räknar ner kvarstående saldo. Efter c:a tre dagar får man kvitto på överföringarna från postgirot.

Betallistan kan man skriva ut t ex en gång i månaden, så det inte blir så mycket papper att sätta i pärm.

Programmet har gör vissa kontroller. Har man t ex skrivit in fel postgironummer så larmar programmet vid överföringen att det är fel.

Om man sänder in före kl 13 bokförs det samma dag. Det kan ge räntevinster — postgirot betalar ganska bra ränta på saldot. Man kan även få kredit på postgirot.

Rekommenderas

Jag kan varmt rekommendera detta program till er alla. Jag är jättenöjd. Programmet finns på Teliabutikerna, ONOFF och andra liknande köpställen. Jag vill minnas att jag gav omkring 500 kr inkl moms.

En djupt imponerad

<9040>.

Jan Berg

PS.

Glöm ej att betala el och teleräkningarna för annars lär det inte fungera .

<9040>.

Jan Berg

Ovanstående skrevs i april förra året. Strax före jul kom postgiro med en eget Windowsprogram (190 kr) som har prövats av Sven Wickberg och befunnits fungera bra. Fast det har inte alla finesserna i Hogias betydligt dyrare paket.

<1384>

Sven Wickberg

Jag har provat Supervoice

- en datorstyrd telefonsvarare

Kritisk granskning för prylgalna uppfinnarjockar

Ofta när Du ringer Telias kundtjänst, vissa försäkringskassor, myndigheter och större företag hamnar du i en s.k. röststyrd automatisk telefonväxel och får välja mellan olika funktioner genom att slå en viss siffra, stjärna eller fyrkant på knapp-telefonen. Nog vore det en höjdare att få ha en sådan till den egna telefonen?

Då och då ringer jag till en dansklubb i Stockholm och hamnar då i en liknande automat som uppmanar mig att trycka en 1:a för klubbinformation, 2: för aktuella evenemang, 3:a för evenemangstips etc. Vad jag ville uppnå var följande. Påringaren skulle trycka på en 1:a om den var svensktalande, en 2:a om den var polsktalande, en 3:a om den var fransktalande etc. Jag driver en liten tolk- och översättningsbyrå med klienter som många gånger inte behärskar ärans och hjältarnas språk.

Grejen

Den här fantastiska telefonsvararfunktionen kan man faktiskt uppnå om man skaffar sig något som heter Supervoice för Windows. Vill minnas att det kostade 3 700 kr inkl moms. Det finns också liknande produkter, t ex Big Mouth som jag dock inte provat.

Jag hade egentligen inte tänkt skriva om det här köpet som för min egen del blev ett mellanting mellan höjdarsuccé och total flopp. Men så såg jag i klubbens msg i något möte någon entusiastisk kille som funderade på att skaffa något liknande, och skulle ha prylen som telefonsvarare. Jag skrev några rader till honom och varnade honom och försökte tala om vilka realistiska förväntningar man kan ha på en sådan här grunka, särskilt som jag själv ställt undan Supervoice i garderoben och inte använder den längre.

Vad bör man tänka på innan man fantasifullt ger sig i kast med ett sådant här projekt.? Den här grejen fungerade på sitt sätt utmärkt. Varför använder jag den inte? Varför finns inte produkten kvar i Dustins katalog?

Problemet jag ville lösa

Som jag nämnde driver jag en liten översättningsbyrå som enmansföretagare. Tyvärr ringer ofta de stora och kapitalstarka kunderna exakt vid den tidpunkt då jag är hos tandläkaren eller ute och flänger på stan. Murphy's law. Därför har jag skaffat mig en ficktelefon, en s.k. yuppienalle för att ständigt vara nåbar samt som komplement en personsökare med röstbrevlåda hos Telia. Så fort som någon pratat in ett meddelande piper det i personsökaren och jag kan snabbt ringa och vittja röstbrevlådan.

BRANA

Inom parentes kan jag nämna att jag som den veritabla apparatstolle jag är dessutom har skaffat mig BRANA vidarekopplare från ett företag i Lycksele. Med den kan jag från fjärran ringa upp kontoret och vidarekoppla inkommande samtal till ett förprogrammerat nummer (med kortnummer) eller ett helt nytt telefonnummer, eller stänga av apparaten så att samtalen hamnar i kontorets vanliga telefonsvarare. Kort sagt kan jag uppnå samma sak som med Telias tjänster *21 resp *61 men med BRANA slipper jag gå till kontoret när jag vill ändra vidarekopplingen. Jag kan sitta på bussen och därifrån ställa om inkommande samtal som jag vill: till min vanliga telefonsvarare, till röstbrevlådan, till ficktelefonen, hem till min mor etc etc.

Jag kan också låna telefonen hemma hos någon kompis och ringa ett lokalsamtal till mitt kontor och nå min egen telefon för att ringa ett riks- eller utlandssamtal på min egen räkning. I dagsläget erbjuder Telia den här tjänsten (på 07660), så BRANA-lådan behövs inte längre. Å andra sidan kan jag hemifrån ringa till kontoret och nå min telefonväxel och ringa utlandssamtal via BRANA, och få debiteringen på kontorstelefonen. Jag har inte ställt undan BRANA.

Hur som helst, så är det underbart att kunna sitta på bussen och ställa om samtalen från "yuppie-nallen" till personsökaren, strax innan jag skall besöka tandläkaren. På så sätt slipper jag betala 3:45

kronor per minut för varje vidarekopplat samtal och sedan en 1:05 kr för att avlyssna sådana samtal. En felringare kan eljest kosta mig 20 kr och en försäljare som vill pracka på mig någon produkt kan kosta mig 40 kr med allt sitt säljsnack.

Bortsållaren

Vad jag hela tiden var ute efter var någon form av selektiv som sållade bort ovidkommande samtal och tillsåg att endast kapitalstarka och penninggenererande samt intressanta personer nådde mig och min lille nalle. Supervoice var tänkt att bli lösningen på mina problem.

I praktiken

Att gå in på detaljer i en artikel skulle både bli långrandigt och tröttsamt för läsaren, så jag nöjer mig med att berätta hur underverket fungerade i praktiken..

Påringaren fick först höra ett hälsningssmeddelande på max. 60 sekunder (längre uppspelningstid kan väljas om man vill). Vederbörande uppmanades att inte lägga på luren, för "det här är ingen vanlig telefonsvarare." I själva verket kastade de flesta på luren, eftersom de – som de sedan sade – "fullkomligt aaaavskyr telefonsvarare".

Sedan kom:

Företagskund	tryck 1.
Privatkund	tryck 2.
För information	tryck 3.
Vill Du faxa	tryck 4.
Vill Du sända in en datafil med modem	tryck 5.
Vill Du beställa faxblad	tryck 6.
Vill Du bli kopplad till telefonist	tryck 7.
Intima vänner och bekanta	tryck 8.

Den som exempelvis tryckte på 8:ans knapp kunde då välja mellan olika brevlådor numrerade 000..999. Mina vänner uppmanades att slå de tre sista siffrorna i direktnumret till sin arbetstelefon. Det gav tillräckligt hög sekretess, tyckte jag. Övriga uppmanas att trycka på * för att dra åt fanders.

När ett meddelande hade talats in ringde Supervoice upp till min personsökare som då visade följande i teckenfönstret 319-01-00-00 vilket betyder att kompisen med brevlåda 319 hade ringt. Jag kunde då ringa upp Supervoice och trycka # och mitt 4-siffriga lösenord och sedan gå in i brevlåda nr 319 och avlyssna meddelandet. Nackdel: jag var tvungen att gå in i varje låda en efter en.

Sända fax och data

Det gick också att sända in fax eller data direkt i en brevlåda om man så önskade. Om två fax kommit in stod det 319-00-02-00, och om det kommit 3 datafiler stod det 319-00-00-03 i personsökarens teckenfönster.

Hämtfaxfunktionen fungerar på det viset att den som ringer beställer något av nio dokument samt anger vilket faxnummer det skall sändas till. Tyvärr hade den funktionen inte den säkerhet som jag har i min egen BBS med Frontdoor. Med andra ord kunde en marodör ringa upp och beställa 9 faxdokument att sändas till Saudiarabien på min bekostnad. Jag avstod därför från sagda funktion med tanke på teleterrorister.

Lura fasta rutiner

Alla filer i systemet var fasta och kunde inte ändras, men jag var klurig nog att lura systemet på följande sätt: Med Pctools schemaläggare lät jag vid ett visst klockslag en kopiering ske i följande stil

```
copy c:\supervoc\natt\mainmenu.vox
c:\supervoc\script1
```

dvs jag lät en särskild ljudfil kopieras över den ordinarie inspelningen.

När det blivit morgon igen fick schemaläggaren göra

```
copy c:\supervoc\dag\mainmenu.vox
c:\supervoc\script1
```

Spela in ljud

Hur spelar man in de utgående meddelandena i en sådan här manick? Med Supervoice följer färdiga svenskspråkiga ljudfiler, men det är enkelt att göra egna intalningar. En vanlig telefon kopplas till modemmet. Man klickar på Voiceover i programmet och talar in meddelandet. Samplingen sker med 4 bps och det blir ganska hyfsat ljud.

Det går också att konvertera ljudfiler (.WAV) inspelade med ljudkort till filer (.VOX) som är Supervoice-filer.

Problem med Supervoice?

Irriterande nog förlorade Supervoice mycket ofta kontakten med modemmet. När jag testade på mina vassaste datorer 486-DX-66 jäklades det som mest. På min bärbara IBM-burk gick det som tåget och på min åldersstigna långsamma Acer 1120 SX 20 mhz går det nästan helt problemfritt.

Det verkade som om modemmet hade lite svårt att ställa in sig. Ofta fick jag meddelandet "communication error" o dyl. Så

småningom ställde det in sig ändå på något sätt, men inte förrän efter flera dyrbara minuter. Under den tiden togs inga samtal emot, typ "ingen hemma".

Om någon klantade sig med knapptryckningarna hängde sig systemet och det blev "upptaget".

Hemligt vapen

Vid något tillfälle hände det även att programmet gick i baklås, men så är det ju med så gott som alla Windowsprogram. Där har jag dock ett hemligt vapen.

För flera år sedan köpte jag ett särskilt styrkort till min BBS-dator. Detta kort känner av aktiviteten i datorn, och om datorn gått i baklås så gör den en hardware reset av samma slag som när man trycker på datorlådans resetknapp, dvs jordar moderkortet på en viss punkt. Det klarar hängningar till 99%.

Korttillverkaren har försvunnit från jordens yta, så be mig inte om någon adress, men kortet fungerar bra. Jag har bara ett som jag vakar över med mitt liv.

Privata datacentraler saknar resurser

Man måste alltså lösa problemet med att hantera situationen då datorn gått i baklås, men det gäller alla obemannade system, såväl datoriserad telefonsvarare som BBS:er. Jag vill påstå att folk som säger att det aldrig är några problem med programhängningar i allmänhet sådana som inte testat grejerna ordentligt. Alla stora datacentraler har personal dygnet runt som inte sysslar med annat än att få igång grejerna efter hängningar. Tro mig, drömmen om ett system som svarar i alla lägen finns inte. Jag vet det eftersom jag driver en BBS som inte är helt hängningsfri trots specialare som inte finns i vanliga BBS:er.

Till och med Telias personsökarsystem var ur funktion den natten då Estonia-katastrofen inträffade. På grund av detta larmades inte helikopterbesättningarna i tid, och människor dog i onödan. Det säkra systemet finns inte.

Funktioner som finns och som saknas

Supervoice har tre lägen

- 1) vanlig simpel telefonsvarare
- 2) enbart röstbrevlådefunktion
- 3) avancerat läge med mixad röstbrevlåde- och fax-funktion

En funktion jag verkligen saknade var s k genomkoppling, nämligen att om någon

tryckt på en viss knapp, så skulle samtalet slussas vidare och uppringning ske till min "yuppie-nalle".

Modemet känner självt av om inkommande samtal är fax eller data.

Krossa dagdrömmarna!

Avsikten med denna artikel är att krossa alla orealistiska dagdrömmar. Tänk Dig noga för innan du skaffar en mackapär som denna! Du åker på minst 50 timmars pyssel innan Du kommit igång med alla faciliteter. Det kanske man kan stå ut med, men det jag inte kunde stå ut med var att jag inte kunde lita på underverket. Det hände sig ju bevisligen att det pajade, och då förlorade jag kunder. Vitsen hade varit att få fler kunder, inte tvärtom!.

Svinaktiga tilltag

En fullständigt vidrig och svinaktig sak var följande. Installationsprogrammet bytte ut mina drivrutiner till något eget och fräsigare. När jag sedan tröttnade på alla krusprång från den här i mitt tycke undermåliga produktens sida, fungerade inte viktiga saker som alla mina datorfaxrutiner etc. Stort bu för program som i lönnedom ändrar drivrutinerna. Det borde vara åtalbart! Jag fick inte i gång mina system på rätt sätt igen med mindre än att formatera om hela hårddisken i alla maskiner som jag varit dum nog att prova systemet på. Sedan fick jag ladda in alla program på nytt.

Säkerhetstänkande

Den som i likhet med mig är prylgalning bör tänka sig för och offra en speciell dator för det här ändamålet samt försöka lösa alla tänkbara problem med hängningar. Sådana kan bara lösas med egna uppfinningar av typen reläer som drar hela datorn i brutal 220-volt-reset vid hängningar. Vid dessa tillfällen blir systemet stängt för samtal under några minuter. Det är viktigt att de då får "upptaget" eller något sådant.

Det är minst sagt en utmatning att få sådant här att fungera. Vore jag yngre och inte så trött på krångliga prylar, hade det här nog blivit en succé. Tyvärr knasar det mesta till syvende och sist på BRAINWARE. Om påringaren inte reagerar på det sätt konstruktören tänkt sig hjälper det inte vad man har för svarande system. Förmodligen fungerar en vänlig, mänsklig telefonist bäst.

<8355>

Bill Leksén

En sysops bekännelser

Från galen ide till fungerande system

Min första kontakt med en sysop blev något chockerad, jag tittade runt i en av traktens lokala BBS:er när plötsligt skärmen rensades och någon på andra sidan började skriva. Jag minns inte så mycket av konversationen, men det var en underlig känsla att kommunicera direkt via tangentbordet.

Intresset för att ringa runt ökade och jag lärde känna några av sysoparna och insåg att några av dem var personer som jag träffat i verkliga livet. Till slut ville jag givetvis testa hur det var att driva en egen BBS.

Sagt och gjort, jag laddade hem OS/2-versionen av BBS-programmet Maximus som rekommenderades av numera nedlagda tidningen Attack. Det var inte så hemskt svårt att få paketet att fungera, och undan för undan gjorde jag smärre anpassningar i menyerna, lade upp några MB filer i filareorna och skapade mallar för användarna. Jag hade bara ett 2400-modem och BBS:en körde på föräldrarnas telefonlinje. Öppettiderna var mellan 21 och 22 på kvällen, och BBS:en hade det halvpopulistiska namnet *Firestorm*.

Under någon månads tid fick jag faktiskt ett fåtal samtal. De som ringde återkom oftast inte; i stället för massa kontakter med användarna fick jag krångda kommentarer om modemets hastighet eller de inflexibla öppettiderna. Några vänner ringde dock för att iaktta förändringarna och testa funktionaliteten. Uppsvinget kom för ungefär ett år sedan. Jag fick lite ekonomisk support från föräldraskapet, som var trötta på att inte kunna använda telefonen mellan 21 och 22, en egen telefonlinje. I samma veva fick jag ett V.32 modem av en medlem i ABC-klubben! Lyckan var gjord och nu började folk ringa. Jag gjorde överenskommelser om ömsesidigt marknadsföringsarbete med andra sysopar (de gjorde reklam för min bas och jag för deras). Jag tog det principiella beslutet att inte ha något olagligt i BBS:en (vilket jag fortfarande inte har) samt att inrikta mig på OS/2-relaterat

material. Jag skickade också in en ansökan om att få ett nodnummer i Fidonet. Efter en månad (?) kom jag med i Fidonet lista över anslutna BBS:er, nodelistan. BBS:en fick namnet *Terra Firma* (lat. Fast mark).

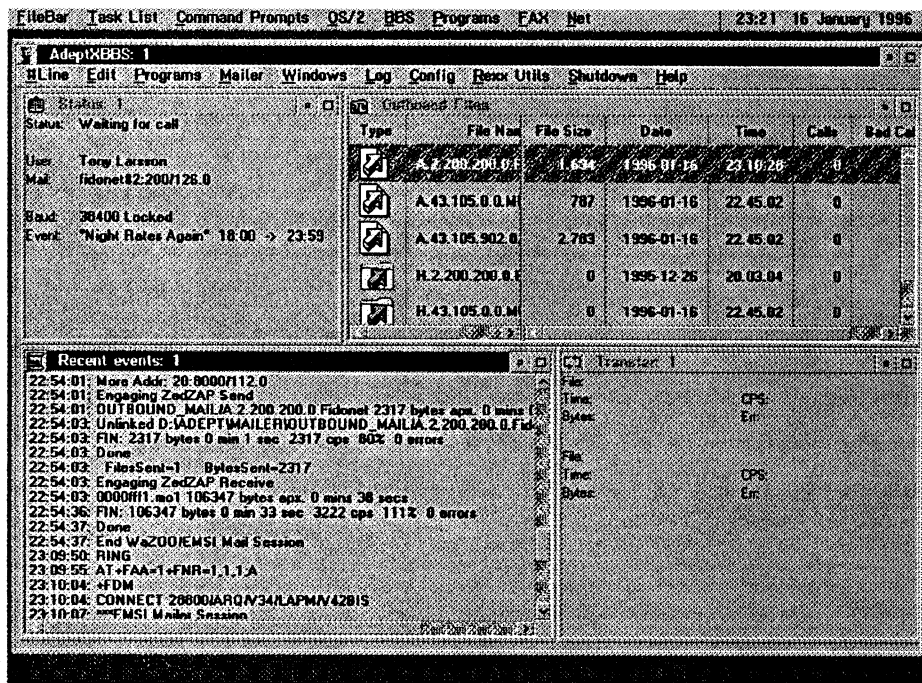
Under första tiden hade jag svårt att acceptera hårddiskens mullrande när jag försökte somna på kvällen. "Nåja, smållar får man ta" konstaterade jag, och vande mig efter hand.

Sen då?

BBS:en rullade på. Jag investerade i ett 28800-modem och började fundera över sätt att få användarna att betala för tjänsten. Jag laborerade med olika metoder, men inget fungerade (jag har än idag inte en enda betalande användare :-)). I början ringde många från "ortsbefolkningen". Deyellade (anropade mig via BBS:en) och frågorna gällde oftast om de kunde få högre access eller var de kunde finns eliteareorna. (Svaren jag gav dem var oftast nedslående...). Många av dem tröttnade och istället fick jag inrikta mig

på att försöka få folk som har ett seriöst OS/2-intresse att ringa.

Framemot sommaren trodde jag att intresset för att ringa BBS:er generellt skulle minska, och jag hade länge sneglat lite på annan programvara. Kombinationen Binkleyterm/Maximus är inte direkt det hottaste när man kör ett operativsystem som OS/2. Jag började laborera med BBS-systemet AdeptXBBS och blev smått berusad över alla möjligheter. Till exempel hanteras uppackning och sortering av Fidonet-post i bakgrunden så att BBS:en kan ta emot samtal i alla lägen. Systemet innehöll stöd för externa script i REXX, integrerad hantering av offline-läsning av brev och en massa annat trevligt. Dessutom var det grafiskt! Jag sparkade ut Maximus och körde igång med AdeptXBBS på heltid. Under hösten fortsatte jag utbyggnaden av basen. Lade till filekon (dvs jag hämtar filer automatiskt från andra BBS:er), CD-ROM-skivor, lite ny hårdvara, fräschade upp menyerna och annat smått och gällt. Jag arbetade också med att automatisera så många uppgifter som möjligt, t ex att automatisk uppdatering av nodelistan.

Rutinjobbet

Jag hämtar Fidonet-post ett par gånger per dag. Det tar ca en halvtimme att gå igenom det som är intressant. Ibland skriver användare brev och frågar om t ex CD-ROM-drivrutiner till OS/2, vilket leder till att jag kollar i min fillista för att se om jag har någon passande fil. Någon gång per dag yellar folk av olika orsaker. Om de skriver "jag vill ha mer axx" så brukar jag inte svara — all sådan information finns redan i BBS:en. Någon användare var smart och skrev "Jag vill bli betalande användare". När jag svarade visade sig att han bara ville ha högre status... Många av samtalen är begäran av filer från andra system i Fidonet, s k filerequests. Jag annonserar ut nya OS/2-program i mötet R20_OS2NEW ett par gånger i veckan.

Någon gång ibland kommer liksom ett ryck, då jag konstaterar att "menyerna är fula" och följdaktligen sitter ett par timmar och snickrar ihop nya. Eller så kommenterar jag ett tiotal inlägg i olika möten, förvissad om att jag får ett stort antal kommentarer ett par dagar senare från andra medlemmar i Fidonet.

Dagsläget

Terra Firma är fortfarande ganska liten. Jag har ca 800 MB filer, det mesta OS/2-program i alla former. I genomsnitt har jag ett tiotal samtal per dygn och antalet användare uppgår till ca 150 (de som inte ringer under 4 månaders tid raderas). Jag får in 1-10 MB program i veckan, främst genom filekon. Numera kör jag basen i en egen dator, och jag sköter en del av underhållet via ett litet nätverk mellan Windows 95 (som används till annat) och OS/2 Warp Connect (där basen körs). Ett system för att automatiskt kontrollera användarnas identitet med hjälp av en nummerpresentatör kopplad till parallellporten är under utveckling.

Vill du starta en BBS?

Att starta och driva en BBS någorlunda framgångsrikt kräver lite planering, och jag tänkte därför dela med mig av några erfarenheter för att underlätta för den aspirerande sysopen.

Du bör för det första ha en dator som antingen är kapabel till bra multitasking (vilket exkluderar Windows 95 i dagsläget) eller en dedikerad maskin som kan vara upptagen dygnet runt utan att du

känner dig undanträngd. Vidare måste du ha minst ett 28800-modem — annars kommer folk inte vara intresserade av att ringa. 24h öppetid är en fördel, men det är inte nödvändigt med en egen telefonlinje. Det finns linjedelare som fungerar relativt bra, och med lite tur kan du använda BBS:en som fax om modemstödjer faxmottagning.

En annan viktig sak är att ha ett mål med BBS:en. En konsekvent linje, gärna med en viss inriktning (t ex MIDI-musik, programmering, unix eller något annat) är essentiellt för att du ska kunna konkurrera. Att bara ha allmänt material brukar göra det svårt att få folk från andra platser än närområdet att ringa.

Vidare är det så att storleken på BBS:en är proportionell mot antalet användare, och omvänt brukar antalet användare styra hur mycket sysopen anser sin BBS vara värd i tid och pengar. T ex är det svårt att motivera ytterligare en telefonlinje om man inte har så många samtal, men å andra sidan lär ytterligare en telefonlinje höja BBS:ens status vilket kan göra att fler ringer. Det är också bra att ha mycket filer. De behöver inte alla ha toppkvalitet, men det ger ändå ett bättre intryck än att bara

ha ett fåtal filer i areorna. En CD-ROM-spelare/växlare är en bra investering i detta sammanhang.

Snygga och trevliga menyer gör att folk gillar att titta in. Skriv regelbundet lite information till användarna. Ha statistik över vem som ringer mest och gör den tillgänglig i BBS:en. Några dagar kan du ha fri download, vilket, om utannonserat i god tid innan, kan ge bra effekt på antalet samtal.

Det finns en himla massa BBS-program. För DOS används ofta RemoteAccess, som jag anser vara en något stagnerad produkt. OS/2 är en av de största plattformarna för BBS-er, och här finns bl a Maximus, AdeptXBBS, LoraBBS och PCBoard. För Windows 95 finns bl a Excalibur, FirstClass och Maximus. En BBS som utvecklar sig kan nog sammanfattas som det viktigaste för dess framgång. En BBS där det händer något gör att folk återkommer.

<8887>

Johan Stigård
Terra Firma
0431-24317

WWW

Att hitta på Webben en andra gång

Bookmarks in Netscape

Alla som "surfar" på Internet för första gången finner det vara en fascinerande upplevelse, och de flesta som får se en liten "demo" av nätets resurser blir imponerade.

Antagligen har jag efter alla år med persondatorn blivit blasé. Jag blev mer imponerad för många Herrans år sedan när jag fick skriva ett litet BASIC-program som skrev mitt namn 100 gånger på skärmen i en FOR-NEXT-loop. Likaså när jag körde min första floppy-disk och anropade startadressen F800 med min gamla IMSAI, och det började klicka och klucka i mekaniken med lysdioder som blinkade frenetiskt i takt.

Djup ocean

När man är nybörjare upplever man nätet som enormt och känner sig mycket vilsen. Var i hela fridens namn fanns den där världskartan som man kunde klicka på och ta sig runt till olika ställen? Det var min första fråga. Många dyra telefonräkningar har det blivit, och så är det nog i början innan man greppat själva metodiken i allt nätsurfande.

Nu skall jag försöka berätta litet om mina första stapplande försök på nätet, så kanske jag kan hjälpa någon annan läsare att pressa ned telekostnaderna på initialstadiet.

forts -->

WWW

Man surfar med Windowsprogram som Netscape eller Mosaic. Det är det som gäller när man kör mot det s k World Wide Web. Längst upp på skärmen i en avlång ruta skriver man in den s k URL-adressen (Universal Resource Location), dvs en direktadress i Internet. Sedan trycker man på vagnretur.

En sådan adress inleds alltid med <http://www>. (Hypertext Transfer Protocol, dvs länkar för överföring av dokument i nätet). Ett exempel på en WWW-server är ABC-klubbens egen som har adressen <http://www.abc.se> (.se står för Sverige).

Om man känner till en exakt adress slipper man klicka på NetSearch och söka sig fram med nätets olika sökvertyg.

Bokmärken

De adresser du besöker kan 'öronmärkas' med kommandot Bookmark, så att du vid nästa körning genast kan komma till en viss länk som du tidigare besökt.

Imponera alltså på dig själv, eller dina vänner och bekanta, och klicka fram kartan över hela världen eller Virtual Tourist som den kallas. Den finns på följande långa och omständliga adress:

<http://www.xmission.com/~kinesava/webmap/home.htm>

Den som ev. har problem att hitta tecknet ~ på tangentbordet trycker lämpligen på ALT-tangenten och håller den nedtryckt samt trycker i tur och ordning på siffrorna 126 på det numeriska tangentbordet.

Ovan nämnda adress var en annan tidigare, så jag hade svårt att hitta den rätta. När Du kommit fram dit visas en världskarta. Nu klickar Du bara på Europa och hamnar då på följande länk:

<http://www.xmission.com/~kinesava/webmap/europe.htm>.

Nu surfar vi vidare, och klickar på Sverige och hamnar hos

<http://www.sunet.se/map/sweden.html>

Hemsidor brukar ha beteckningar som 'html' Sunet är i stort sett ryggraden för de flesta universitet och utbildningsenheter här i Sverige. På min översättningsbyrå arbetar vi mycket med översättningar från

franska, så naturligtvis klickade jag på Frankrike och hamnade sekundsabbot på <http://web.urec.fr/france/france.html>. Vive la France!

Min specialitet är översättning från polska. Ett klick på ett av våra närmaste grannländer förde mig raskt till <http://info.fuw.edu.pl/pl/PolandResourceMap.html> - Map of Polish WWW Servers".

Regeringen

Det har ju skrivits så mycket om regeringens egen WWW-server. Okej då. Klickade på Sverige. Klickade på Stockholm. I URL-rutan står det då <http://www.sunet.se/map/stockholm.html>.

Stockholm resource map heter den. Ett klick på regeringskansliet i Rosenbad och nu står det i rutan <http://www.gov.se> och vi klickar fram en bild på hela regeringen med Carlsson i spetsen.

Andra ställen i Stockholm att besöka är Karolinska institutet, Tekniska Högskolan, Stockholms universitet. Ett klick på BACK-symbolen och vi backar tillbaka till Sverige. Vi tar en sväng till Uppsala och Uppsala universitet. Pust och puh. Det här var tröttsamt tillbaka till ABC-klubben igen i lugn och trygg miljö. Klicka på HOME.

En vanlig medlem?

Många medlemmar har en egen s k hemsida (informationssida). Wow! Där finns ju min gamle kompis sändaramatören Lars-Owe Wirdahl. Va? Är han med i klubben? Visste jag inte. Klick på Owe. Passfoto i färg. Intressen bilar. Klicka på Chevrolet. Fram kommer en bild av ett dylikt fordon. Intressant. Länkar till radioamatörorganisationer i Storbritannien och USA.

En hemsida hos en medlem har följande adress:

<http://www.abc.se/um1234/> där 1234 är medlemsnumret. Hos min kompis fanns länk till AU-systems väderutsikt och andra kul grejer.

Media

Eftersom jag är ägare till s k yuppie-nalle, har jag besökt Comviq för att kolla priser. <http://www.comviq.se/>. Jag har besökt <http://www.dustin.se> för att kolla in pro-

gramvaror för körningen mot nätet. Andra intressanta adresser är <http://www.svd.se/> (Svenska Dagbladet). Expressen och Aftonbladet har liknande. Man kan få matrecept och allt möjligt. Stor bild på hela Svenska Dagbladshuset och man kan klicka sig vidare in i redaktioner, få <http://www.svt.se/Sveriges-television>.

Klickade fram bilder av alla skådespelarna som är med i serien Rederiet. Då bombade hela min dator. Blev för mycket för den. Massor av bytes rasslade in i apparaten. Bilder tar som bekant stor plats.

Nyttig adress för mig som översätter dokument är Juridiskt Forum på adressen <http://www.jit.se>

Intressant för lärare och gymnasieelever är <http://www.bonnier.se/butb/replik/replik.html>

Vad är det bra för?

Har jag då nått fram till det som var mitt mål med Internet, nämligen att få fram viktiga informationer som jag kan använda som översättar? Nej, tyvärr inte ännu. Jag har varit inne i en databas som skröt med att innehålla alla gymnasieutbildningar i Sverige. Jag sökte på 'vattenbrukarlinjen' eftersom jag behövde kontrollera några termer som gällde denna utbildning. Det blev 0 träffar, så jag fick gå till bokhyllan och lösa uppgiften på traditionellt sätt.

Jag behövde förklara för en översättare-kollega vad 'fara i dröjsmål' innebär som polisiär och juridisk term. Hittade inte, utan fick gå till bokhyllan igen.

Det kommer säkerligen att ta mig mer än ett halvår och många dyra teleräkningar innan jag lär mig hitta i denna ocean av information. Egentligen borde man väl gå någon kurs och ta körkort i det här?

Inte ända fram?

Vad jag helst önskar är egentligen att få tag i kolleger i andra länder att utbyta erfarenheter med. Till den änden har jag skaffat mig en nyhetsläsare som heter Agent 1.0, men jag måste ju ära mig köra den också, och det får jag berätta om i ett annat nummer av ABC-bladet.

<8355>

Bill Leksén

Nu träder han fram och berättar

När det sa klick för Mr Svartalf

Släng dig i väggen kungen! Du var inte först. Det var Sven Wickberg! Det hände i Norge. Sven såg en stor dator på en folkhögskola. Det sa bara klick!

Och på den vägen är det.

Datorer. Svartalfer. Refugen. Se där några ord som ständigt återkommer när man pratar om och med Sven Wickberg, medlem nr <1384> i ABC-klubben sen början på 80-talet.

Hos familjen Wickberg huserar hustrun Ingegärd i ett rum där hon målar tavlor och Sven i ett annat där han låter datorerna göra tavlorna, fast då säger han, som alla ABC:are vet, att det är svartalferna som varit framme.

Första datorn Sven jobbade med var ett stort åbåke som han kom i kontakt med när han jobbade med en statlig utredning om folkbildning. Sen kom det hem en ABC-80 till familjen på julafton 1980.

Satt i källaren

- Den roligaste julaftonen i mitt liv. Jag satt i källaren och testade hela helgen. Vad den övriga familjen sa bör vi lämna därhän.

Sven använde sin ABC till att göra små programsnuttar på, det var han tvungen att göra. Det fanns inga program att köpa. Ville man ha något fick man göra det själv. Han hörde talas om ABC-klubben och gick naturligtvis med.

-Det var ett lyft. Jag gjorde ett litet spelprogram "21" som jag skickade in till klubben när jag blivit medlem. Andra medlemmar skickade också in små program som dom gjort. Jag fick så småningom hem alla dessa program för utvärdering. Även mitt eget!

Handikappade

Sven förstod tidigt att datorer borde kunna användas av handikappade. I

mitten av åttiotalet var han med och startade Refugen, en arbetsplats för handikappade där de håller på med registrering av museiföremål. Som datalärare var Sven tvungen att ligga litet före i utvecklingen av datorerna.

-Vi skulle ju ha datorer som kunde styras med en pannpinne, fot eller knä. Vi hade små programsnuttar till ABC datorerna som idag lanseras som nyheter i Windows 95.

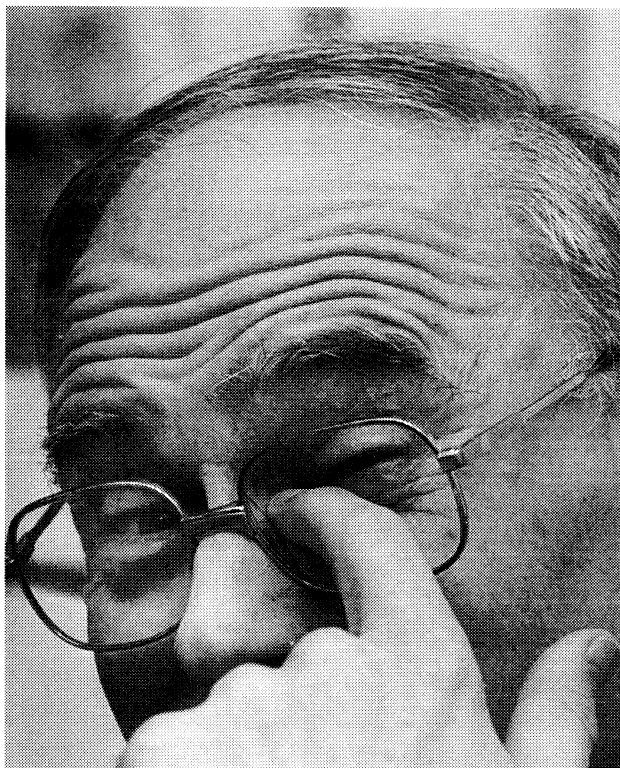

Bild: Lasse Strömberg

Det är inte för inte Sven Wickberg kallas Mr svartalf bland ABC-klubbens medlemmar. Se HUR han kliar sig i ögat.

-Jag gick ifrån ABC datorerna med stor motvilja, säger Sven. Men tillägger i samma andetag att han inte vill ha den gamla tiden tillbaka. Det var kul att göra små program, säger han. Det tilltalade mig kollosalt! Ungefär som att lösa korsord och att läsa deckare.

- Min första PC-dator, som jag köpte för att utvärdera för mitt datalärarjobb, var en bärbar Bondwelldator. Den lärde jag mig DOS på. Jag har fått mycket hjälp av

medlemmar i ABC-klubben, numera får även jag hjälpa andra, och det är mycket roligt, tillägger han.

Fysik och kemi

Men Sven, hur är det nu med dom här svartalferna? Bor de tillsammans med dig här i radhuset i Västerhaninge?

- Det finns många ord att ta till när man inte vet vad som händer. Gremlins, bug och andra. Jag tycker att det är bättre med inhemsk vokabulär. Jag använder ordet för betydelsen 'oförklarlig händelse'. Det är bara ett sätt att uttrycka sig.

Sven vågar fråga, även om sånt han inte begriper. Det lärde han sig under studietiden i Uppsala, där han pluggade kemi, fysik, psykologi och pedagogik.

-När jag vågade fråga om sånt jag inte begrep kom andra och sa att det var bra att jag frågade, för de hade inte heller begripit. Fast visst är det lättare att skylla på svartalferna.

Tvättar gärna

Sven skriver mycket. Det har vi sett i ABC-bladet.

- Det är kul att skriva artiklar. Jag började med att skriva förklaringar till mina programlistningar som publicerades i Bladet. Jag skriver också gärna om datoranvändningen i samhället. Datorer ska inte fatta några beslut. Det ska vara en människa som bestämmer.

-Jag lägger ned mycket tid på att få folk att skriva artiklar till Bladet. Det är svårt. Folk tror att de måste kunna skriva bättre än vad de kan. Det behöver de inte.

- Jag 'tvättar' texterna. Skriv ni, så fixar jag svenskan, säger Sven.

Så dåsa, här har du texten Sven! Tvätta, hälsar

Lars Strömberg <7872>

Novishörnet:

Konsten att packa arkiv

Alla har vi varit små. Det finns alltid några nya medlemmar som står frågande inför saker som för de gamla rävorna är tämligen självklart. ABC-bladet har bitt några (nya?) medlemmar berätta om vad de behövde hjälp med när de var färskingar. Här kommer första inlägget.

En dag funderande

Jag satt en dag och funderade på vilka problem jag hade som nybörjare och kom då ihåg hu svårt jag hade det med syntaxen till pack-programmen. Samma dag ringde en (nåja) vän och frågade hur han skulle bära sig åt för att packa upp zip-filer, så jag skrev en enkel instruktion som jag faxade till honom. Efter en liten omarbetning blev den så här.

PKZIP.EXE

PKZIP heter ett av de vanligaste programmen för att packa filer. Man måste registrera sig för att få använda dessa. Dock finns möjligheten att först prova ett tag innan du bestämmer dig.

PKZIP kan packa ihop filer så att de tar upp mindre utrymme. PKUNZIP packar upp filerna igen. Filer som packas med PKZIP får efternamnet zip och kan bli så små som 5% av ursprungsfilen. Detta gäller främst grafikfiler och textfiler.

Hur?

Kommandot "PKZIP filnamn" packar alla filer i den katalog du står i till en fil som kommer att få namnet filnamn.zip. Detta görs automagiskt utan vidare påverkan från dig. Dessa packade filer kallas ofta för "arkiv".

"PKZIP filnamn *.bat"

packar alla filer med filefternamnet bat i den katalog du står i till ett arkiv med namnet filnamn.zip.

Om man vill packa upp arkiven igen skriver man "PKUNZIP filnamn". De uppackade filerna läggs i det arkiv där du står.

Ovanstående gäller dock under förutsättning att PKZIP.EXE och PKUNZIP.EXE finns i datorns sökväg.

Förutom de kommandon som angivits ovan finns det olika kommandotillägg (s k argument) som man kan lägga till för att få

programmet att uppföra sig på lite olika vis, men för de flesta räcker de här tre kommandona.

Ett exempel

Låt mig ge ett exempel. Om du använder kalkylprogrammet Excel och sparar dina filer i en katalog som heter C:\EXCELEGNA så kan du genom att skriva

C:\EXCELEGNA>**PKZIP a:egna *.xls**
packa ihop alla filer som slutar på xls till ett arkiv som heter egna.zip på disketten i a:.

Tänk på att alltid ange namnet på arkivet först och vad som ska packas dit sedan. Anger du inget som ska packas kommer programmet att använda sig av det förinställda värdet som är alla filer i gällande katalog.

Ett exempel till

Nu har du packat ihop alla xls-filer i a:egna.zip. Allt är bra tills du upptäcker att din klåfingriga dotter varit och råkat radera allt på hårddisken. Efter att ha installerat alla program igen kommer du på att du måste titta på kalkylen BUDGET.xls.

Efter att ha konstaterat att den alltså inte finns på hårddisken blir du lite lätt stressad. Men var bara lugn. Ta fram disketten som innehåller arkivet egna.zip och sätt in den i datorn.

Gå till katalogen C:\EXCELEGNA som du skapat igen. Skriv:

PKUNZIP a:egna budget.xls

så packas filen genast upp i katalogen där du står.

För att få se vilka ytterligare argument som finns att välja på skriv "PKZIP" eller "PKUNZIP" vid dos-prompten så visas en snabbhjälp. Följ anvisningarna på skärmen för att se mer.

Att inte glömma

ZIP.EXE, UNZIP.EXE får man ju inte glömma om man är medlem i ABC-klubben. Dessa program använder sig av samma syntax som PKZIP och PKUNZIP. Skillnaden är att privatpersosner inte behöver betala för att få använda dem.

ARJ.EXE

Skillnaden mellan ARJ och PKZIP är att ARJ består av endast en fil. Man får den att göra olika saker genom att variera argumentet. Arkiv som packas med ARJ får efternamnet ARJ. .

Hur?

ARJ A filnamn

packar ihop alla filer i gällande katalog till ett arkiv som heter filnamn.arj. Lägg märke till att vi med ARJ *måste* ha ett argument, och att argumentet idet här fallet är bokstaven A som skrivs utan bindestreck framför.

ARJ X filnamn

packar upp arkivet filnamn.arj i gällande katalog.

Vill du packa upp en enda fil ur filnamn.arj, t ex filen budget.xls, så använder du kommandot

ARJ X filnamn budget.xls

Självuppackande arkiv

Om du vill ta med dig ett arkiv till en annan dator som inte har programmet installerat kan det vara bra att veta att man kan göra självuppackande arkiv. För att göra det måste man ha ett befintligt arkiv, alltså ett arkiv som har efternamnet arj. Om vi tar arkivet filnamn.arj som exempel använder man följande kommando (*obs! bindestrecket!*)

ARJ A -je filnamn

så får man en fil som heter FILNAMN.EXE. När man flyttat över den filen till en annan dator ger man bara kommandot

FILNAMN

i den katalog där man har lagt filen, så packas filen upp automagiskt. För att få mer hjälp om kommandon i ARJ skriver man bara ARJ vid dos-prompten så listas en enkel hjälp. Skriver man ARJ /? får man en mer detaljerad hjälp.

LHA.EXE

LHA är ännu ett fritt program med en syntax som liknar ARJ med det undantaget att LHA använder E istället för X för att packa upp arkiven.

För att få hjälp med kommandona i LHA gör du på samma sätt som med ARJ, alltså, skriv LHA vid dos-prompten.

Med vänliga hälsningar

<8462>

Jörgen Rosvall

Verksamhetsberättelse för ABC-klubben verksamhetsåret 1995

Verksamhetsåret omfattar tiden 1995-03-19 — 1996-03-16. Redovisningsåret omfattar tiden 1995-01-01 — 1995-12-31.

Viktigare händelser

Den kraftiga expansionen av Internet har dominerat året för ABC-klubben. I under våren gjordes en stor satsning på monitorn och Internet. Denna satsning och expansion kan bl a avläsas i antalet modemlinjer. Vid verksamhetsårets start hade vi 15 linjer/modem och vid dess slut 50!

ABC-klubben anses av många vara en av de bättre bland de som erbjuder Internet. Vi är i regel den billigaste om man ringer från Stockholmsområdet.

Styrelse

På årsmötet 1995-03-18 valdes följande styrelse:

Ordförande:	Bo Kullmar
Vice ordförande:	Lars Strömberg
Ledamöter:	Henry Gessau
	Mats Lillnor
	Ulf Sjöstrand
	Jan Smith
	Per Sten
	Per Sturk
Suppleanter:	Kjell Brealt
	Carl Kövamees
	Martin Lundberg
	Tom Sjöberg

Styrelsen konstituerade sig och utsåg Per Sturk till kassör, Per Sten till sekreterare samt Ulf Sjöstrand till redaktör och ansvarig utgivare för ABC-bladet. Styrelsen har under året haft 10 protokollförda sammanträden.

Medlemsutvecklingen

I början på kalenderåret 1995 fanns det 1706 medlemmar och vid dess slut fanns det 2466 medlemmar registrerade. Dessutom fanns det 258 nya medlemmar för 1996. Detta gjorde att medlemsantalet ökade med hela 1000 medlemmar under 1995. Den kraftiga ökningen av medlemmar har fortsatt i början på 1996.

Antalet nya medlemmar för 1995 är 1000 och 179 medlemmar har lämnat fören-

ingen. Antalet juniorer var 90. Den stora ökningen av medlemsantalet beror uteslutande på Internetsatsningen. Antalet nya medlemmar har kraftigt ökat belastningen och arbetet för ABC-klubbens kansli.

Ekonomi

Klubbens ekonomiska utfall för 1995 blev en vinst på 93.930,01 kronor. Klubbens totala intäkter under 1995 blev enligt resultaträkningen 1.450.127,70 kronor och utgifterna blev 1.356.197,69 kronor. Styrelsen föreslår att årets vinst avräknas mot tidigare års balanserade vinst. Klubbens tillgångar var per den 31 december 1995 enligt balansräkningen 793.039,57 kronor. Klubbens skulder var 500.689,23 och klubbens eget kapital var 292.350,34 kronor.

Kansliet

Kansliet har under året skötts av Lars Strömberg och Bo Kullmar. Kansliet besvarande på olika media många frågor från medlemmarna. Bland arbetsuppgifterna för kansliet har varit: hämtning och inlämning av post, registrering av inbetalningar och packning av olika utskick.

Klubblokalen har byggts ut i och med att en angränsande lokal hyrdes. Den gamla lokalen blev för liten i och med den kraftiga ökningen av antalet medlemmar som besökte klubblokalen i samband med Internetsatsningen. Dessutom så krävdes mera utrymme för modem och sådant.

Arbetet med att göra i ordning den nya lokalen gjordes helt ideellt av Bengt Sandgren, Ivar Wallin, Tom Sjöberg, Ralf Lindström, Helga Weissner, Carl Kövamees, Henry Bervenmark och Lothar Schröder. Det bestod i att ta upp en ny dörr från den gamla lokalen, sätta igen den gamla dörren och inreda den nya lokalen.

Hedersmedlemmarna är

Kjell-Åke Johansson, Kjell Järbin, Stig Löfgren, Claes-Göran Schibler, Ulf Sjöstrand, Gunnar Tidner, Joe Johnsson, Marianne Forsman, Bengt Sandgren, Jan Liebe-Harkort, Bengt Lönnqvist, Anders Franzén, Bengt Almén och Lars Karlsson. Datadelegationen och Bohlins Revisions-

byrå får ABC-bladet, men räknas inte in som medlemmar. Därutöver får 20 bibliotek och 2 museer ABC-bladet gratis samt Frank da Cruz i New York (Mr "Kermit").

ABC-bladet

ABC-bladets redaktionen har bestått av Ulf Sjöstrand och Sven Wickberg. Under verksamhetsåret har fem nummer utkommit. Ett nummer med 96 sidor, ett med 48 sidor och tre nummer med 32 sidor.

Under året har flera medlemmar än normalt skrivit artiklar i ABC-bladet. Under året har artiklar skrivits av Sven Wickberg, Josef Makower, Johan Stigård, Bill Leksén, Jan Sundström, Jörgen Granstam, Casimir Artman, Anders M. Olsson, Tayeh Hsu, Ferdinand Mican, Johan Persson, Bo Kullmar, Gunnar Skoglund, Bo Michaëlsson, Claes Schibler, Thor-Björn Hansson, Thomas Lundgren, Mikael Lundberg, Anders Webrand, Ulf Sjöstrand, Carl Kövamees, Nils Hammar, Åke Hedman, Marcus Better, Jacob Palme, Marianne Fuyanama, Carl-Johan Jarlevid, Lars Strömberg, Per Sten, Gösta Nordhagen och Bo Rydén.

En stor fast del i tidningen har även 1995 utgjorts av utdrag ur klubbens MSG-system. Dessa MSG utdrag till ABC-bladet har gjorts av Lars Gjörlling, Sven Wickberg och Bertil Engdalen.

Internet och Monitorn

Året började med en ganska blygsam och nyvaken Internetplattform. I början av året stod det klart för styrelsen och monitorgruppen att en kraftig utbyggnad av systemet krävdes. Investeringar på 368.738 kronor gjordes där bl a 15 nya telefonlinjer ingick. Detaljer framgår av en artikel i ABC-bladet nr 4, 1995.

Ytterligare ökningar av kapaciteten gjordes senare, bl a avseende Newservern och en ny backupstation. Ytterligare 20 telefonlinjer modem anskaffades i två etapper under senare delen av 1995. Vi tackar Kent Ejdersand och Bull för gåvan av två modemskåp.

Programredaktionen

Aktiviteten i programredaktionen har varit lägre under året än tidigare år. Främst beror detta på den ökade användningen av Internet. Från Internet kan medlemmar numera hämta program vilket gör ABC-klubbens lokala programbank mindre intressant. Under året sattes det upp automatiska speglingar av av Linux och FreeBSD.

Johan Persson, Henry Gessau och Bo Kullmar arbetade med stora delar av programbanken. Dessutom arbetar följande medlemmar med programbanken:

Bert Holgersson	Amiga
Alexander Boström	Amiga
Joakim Ingelshed	Macintosh
Tomas Gustavsson	OS/2

Medlemmarna i programredaktionen har var och en har jobbat på sin kant med de olika typer av program som finns i programbanken. Flera bor dessutom inte i Stockholmsområdet.

1995 gav ABC-klubben ut fyra prenumerationsdisketter för Macintosh och PC. Av PC disketterna bestod alla volymerna av dubbla 5 1/4 " disketter. Totalt antal abonnemang på prenumerationsdisketter:

PC-Diskett 5 1/4"	14
PC-Diskett 3 1/2"	792
Summa PC-Disketter	806
Macintosh	70

Inflödet av program till programbanken har under året främst kommit från medlemmar som har laddat upp program som de har hämtat från andra BBS eller från Internet.

Beställningar 1995:

BASIC II/PC	1
PC programbanken	17
ABC-blad	13
	(efterbeställningar)
Internetmanualen	93
(avser både vår gamla och "Genvägen till Internet")	
Monitormanualen	78
BASIC II Pkod	1
Zen and the Art of Internet	21
T-shirt	36

Program i programbanken 1996-01-09:

PC (DOS)	1329 MB
Macintosh	255 MB
MS-Windows	392 MB
Atari	99 MB
Unix	302 MB
Amiga	181 MB
OS/2	405 MB
Mirrors	1096 MB
Textfiler	119 MB
MS-Windows NT	70 MB
MS-Windows 32	19 MB
ABC800	8 MB
ABC80	6 MB
Sound	28 MB
Image	51 MB
Geos	2 MB
Newton	1 MB
Packages	20 MB
CP/M	3 MB
VMS	1 MB
Forth	1 MB

ABC-klubbens styrelse

1996-03-11

Bo Kullmar	Lars Strömberg
Henry Gessau	Mats Lillnor
Ulf Sjöstrand	Jan Smith
Per Sten	Per Sturk
Kjell Brealt	Carl Kövamees
Martin Lundberg	Tom Sjöberg

Förslag till budget 1996

Budgeten utgår från 3000 medlemmar för år 1996.

Intäkter

Konto	Namn	1996	Utfall 1995
3010	Medlemsavgifter (2900*275kr+ 100*200kr)	802 500,00	680 851,60
3020	Publikationer	0,00	98 480,00
3030	Internet (1000*600kr)	600 000,00	662 778,70
3040	Annonser	5 000,00	0,00
3090	Övrig försäljning	10 000,00	8 017,40
8020	Ränteinkomster	40 000,00	31 225,27
		-----	-----
		1 457 500,00	1 481 352,97

Utgifter

4100	ABC-bladet	130 000,00	113 160,19
4200	Programredaktionen	30 000,00	80 335,51
4300	Monitorn	500 000,00	634 710,93
4400	Publikationer	4 000,00	2 636,00
4500	Internet	275 000,00	186 062,00
6010	Lokalkostnader	133 000,00	89 646,00
6100	Service på maskiner	5 000,00	2 719,00
6500	Kansliomkostnader	100 000,00	76 735,93
6810	Telefon	120 000,00	106 018,50
7000	Frakt och porto	60 500,00	67 808,00
7310	Försäkringar	18 000,00	11 684,00
7420	Revisionskostnader (ny periodisering)	12 000,00	-1 125,00
7690	Övriga kostnader	20 000,00	17 031,90
	Överskott	50 000,00	93 930,01
		-----	-----
		1 457 500,00	1 481 352,97

Resultatrapport för ABC-klubben

Räkenskapsår 1995-01-01 - 1995-12-31

Högsta ver nummer: 754

Konto Text	Föreg år	Ack	Budget
KLASS 30			
3010 Medlemsavgifter	373025.00	680851.60	522500.00
3020 Publikationer	113600.00	98480.00	100000.00
3030 Internet	30063.10	662778.70	430000.00
3040 Annonser	6650.00	0.00	5000.00
3090 Övrig försäljning	118270.00	8017.40	10000.00
S:a KLASS 30	641608.10	1450127.70	1067500.00
S:a INTÄKTER	641608.10	1450127.70	1067500.00
DIREKTA KOSTNADER			
4100 ABC-bladet	-103803.00	-113160.19	-130000.00
4200 Programred diskettkostn	-29543.89	-80335.51	-55000.00
4300 Monitorn	-175324.48	-634710.93	-300000.00
4400 Publikationer	-3388.00	-2636.00	-4000.00
4500 Internet-kostnader	-30063.00	-186062.00	-160000.00
S:a DIREKTA KOSTNADER	-342122.37	-1016904.63	-649000.00
	299485.73	433223.07	418500.00
ÖVRIGA KOSTNADER			
6010 Lokalkostnader	-80145.75	-89646.00	-100000.00
6100 Service på maskiner/inv	-12075.00	-2719.00	0.00
6500 Kansliomkostnader	-54293.75	-76735.93	-65000.00
6810 Telefon	-47436.50	-106018.50	-90000.00
7000 Frakt och porto	-56716.00	-67808.00	-85000.00
7200 Reklam PR	-2087.00	0.00	-10000.00
7310 Försäkringar	-10634.00	-11684.00	-12000.00
7420 Revisionskostnader	-11000.00	1125.00	-12000.00
76?? Bidrag till lokalavdeln	-3635.00	0.00	-10000.00
7690 Övriga kostnader	-6075.45	-17031.90	-10000.00
S:a ÖVRIGA KOSTNADER	-284098.45	-370518.33	-394000.00
RESULTAT			
FÖRE AVSKRIVNING	15387.28	62704.74	24500.00
EFTER AVSKRIVNING	15387.28	62704.74	24500.00
FINANSIELLA INTÄKTER			
8020 Ränterintäkter	17641.87	31225.27	0.00
S:a FINANSIELLA INTÄKTER	17641.87	31225.27	0.00
NETTORESULTAT	33029.15	93930.01	24500.00
8999 Resultat	-33029.15	0.00	0.00

Balansrapport för ABC-klubben

Räkenskapsår 1995-01-01 - 1995-12-31

Högsta ver nummer: 754

Konto Text	Ing balans	Ing saldo	Perioden
TILLGÅNGAR			
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
1050 Sparbanken Syd 637	429231.78	429231.78	249276.15
1051 Sparbanken Syd 992	211719.39	211719.39	8860.03
1210 Kundfordringar	678.9	678.9	-678.9
1211 Internet-fordringar	698	698	-698
1300 Interimsfordringar	150711.5	150711.5	-150711.5
S:a OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	793039.57	793039.57	106047.78
S:a TILLGÅNGAR	793039.57	793039.57	106047.78
SKULDER & EGET KAPITAL			
KORTFRISTIGA SKULDER			
2110 Leverantörsskulder	-24922.23	-24922.23	24922.23
2300 Interimsskulder	-204417	-204417	204417
2310 Förutbetalda medlemsavgifter	-228650	-228650	11083
2320 Förutbetalda disketter	-34900	-34900	3280
2330 Förutbetalda Internetavgifter	0	0	-263620
2661 Skuld till ABC-Sthlm	-4000	-4000	4000
2662 Skuld till ABC-Öst	-3800	-3800	3800
S:a KORTFRISTIGA SKULDER	-500689.23	-500689.23	-12117.77
S:a SKULDER	-500689.23	-500689.23	-12117.77
EGET KAPITAL			
2998 Balanserad vinst/förlust	-259321.19	-259321.19	-33029.15
2999 Redovisat resultat	-33029.15	-33029.15	33029.15
S:a EGET KAPITAL	-292350.34	-292350.34	0
S:a SKULDER & EGET KAPITAL	-793039.57	-793039.57	-12117.77
BERÄKNAT RESULTAT	0	0	93930.01

Protokoll

fört vid ABC-klubbens årsmöte 1996-03-16 i "Mossen" i Medborgarhuset i Alvik. Närvarande 46 medlemmar enligt närvarolista

- § 1. Ordförande B Kullmar öppnade årsmötet och hälsade de närvarande välkomna.
- § 2. Gunnar Tidner valdes till **mötesordförande**.
- § 3. Bengt Sandgren valdes till **mötessekreterare**.
- § 4. Attjämte ordförande **justera dagens protokoll** och vid behov vara rösträknare valdes Marianne Forsman och Marianne Funayama.
- § 5. Årsmötet, till vilket kallelse varit införd i ABC-bladet nummer 5, 1995 och 1, 1996, förklarades **behörigen utlyst**.
- § 6. Styrelsens förslag till **dagordning för mötet**, utdelat tillsammans med övriga möteshandlingar, fastställdes.
- § 7. Styrelsens redovisningshandlingar **Den omfattande verksamhetsberättelsen** föredrogs i sammandrag och kommenterades av Bo Kullmar. Vid tiden för årsmötet är antalet medlemmar 2236 varav 492 är nya för år 1996 och 694 gamla har ej betalt. **Resultat och balansräkningarna** föredrogs och kommenterades av Per Sturk. Verksamheten har givit ett överskott om 93.930,01 SEK. På fråga om varför överskottet är så stort meddelade ordföranden att det behövs en buffert för att klara bl a växlande medlemsantal och oväntat underhåll av dyra inventarier. Årsmötet godkände rapporten.
- § 8. Den föreliggande **balansräkningen** fastställdes.
- § 9. Beslutades av **årets överskott** i enlighet med styrelsens förslag balanseras i ny räkning.
- § 10. Marianne Forsman redogjorde för hur revisionen bedrivits och föredrog **revisionsberättelsen** som årsmötet godkände.
- § 11. Årsmötet beviljade styrelsens ordförande och ledamöter **ansvarsfrihet** för verksamhetsåret 1995.
- § 12. Styrelsens **förslag till nya/ändrade stadgar** samt en motion från Bo-Göran Hammargren i samma ärende. Bo-Göran Hammargren hade inkommit med en motion med förslag till ändring av de nuvarande stadgarna. Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att motionen besvaras genom det stadgeförslag som styrelsen lägger och som ej var känt

av motionären vid motionens avlämnande.

Jan Smith har upprättat ett förslag till nya/ändrade stadgar. Förslaget har utförligt behandlats av styrelsen och presenterats i ABC-bladet 1, 1996.

Sedan Bo-Göran Hammargren fått tillfälle att kommentera sina ändringsförslag gjordes en genomgång av styrelsens stadgeförslag mot de befintliga stadgarna varvid ett flertal ändringar beslutades.

Det sålunda reviderade stadgeförslaget bilägges detta protokoll, bilaga 4.

- § 13. Som **ordförande** för ett år valdes Bo Kullmar.
- § 14. Som **vice ordförande** för ett år valdes Lars Strömberg.
- § 15. Som **styrelseledamöter** för ett år valdes: Henry Gessau, Ulf Sjöstrand, Mats Lillnor, Per Sten och Per Sturk.
- § 16. Som **styrelsesuppleanter** för ett år valdes: Carl Kövamees och Tom Sjöberg.
- § 17. Till **revisorer** för ett år valdes Bengt Almén och auktoriserade revisor Lars Gattberg och som **revisorssuppleant** för ett år Kjell Järbin.
- § 18. Till **valberedning** valdes Henry Berthemar, Bengt Sandgren och Nils Larsson.
- § 19. **Budget och medlemsavgift**
Bo Kullmar redogjorde för styrelsens förslag till budget för verksamhetsåret 1996. Budgetförslaget utgår från den aviserade medlemsavgiften om 275 SEK för seniorer resp 200 SEK för juniorer och ett medlemsantal av 2900 resp 100. Årsmötet fastställdes styrelsens förslag till budget för verksamhetsåret 1996.
- § 20. Styrelsen förslag till **ram för medlemsavgift för 1997** är 350 SEK för seniorer och juniorer, Årsmötet fastställde ramen. Det skulle antecknas till protokollet att kostnaderna för Internet vidaredebiteras enligt styrelsens beslut.
- § 21. Inga **övriga frågor** fanns att avhandla.

Ordföranden förklarade mötet avslutat kl 16.00.

Vid protokollet

L.S.

Bengt Sandgren

Justeras

L.S.

L.S.

L.S.

Gunnar Tidner Marianne Forsman Marianne Funayama

Vilande förslag till nya stadgar för ABC-klubben

antaget första gången med mer än två tredjedels majoritet vid årsmötet 1996-03-16

Stadgehistoria

Ursprungligen antagna 1980-04-22.

Reviderade 1984-02-18, 1988-02-13, 1989-02-11.

§ 1. Föreningen

Föreningens namn är ABC-Klubben. Föreningen har sitt säte i Stockholm.

§ 2. Syfte

ABC-klubben är en ideell sammanslutning av användare av datorer. Klubben skall verka för att tillvarata gemensamma intressen av datorer och datortillämpningar, verka för ökade kunskaper inom dessa områden till nytta, utbildning och nöje.

§ 3. Obundenhet

ABC-klubben är religiöst och partipolitiskt obunden.

§ 4. Verksamhetsår

Föreningens verksamhetsår sammanfaller med kalenderår.

§ 5. Medlemskap

Medlemskap kan vinnas av var och en som sympatiserar med föreningens syfte, och som har erlagt den fastställda medlemsavgiften. Medlem som inte erlägger medlemsavgift årligen inom föreskriven tid avförs ur medlemsregistret. Till hedersmedlem kan styrelsen utse person som förtjänstfullt främjat föreningen och dess syften.

§ 6. Medlemsavgift

Medlemsavgiftens storlek bestäms av årsmötet. Medlemskap träder i kraft när medlemsavgiften erlagts. Medlemsavgift skall erläggas årligen före den 15 mars. Hedersmedlem erlägger ingen medlemsavgift.

§ 7. Ordinarie årsmöte

Föreningens högsta beslutande organ är årsmötet. Årsmötet skall hållas årligen snarast möjligt på det nya året, dock senast före mars månads utgång. Årsmötet är beslutsfattande endast om skriftlig kallelse har utsänts senast 14 dagar före mötet till samtliga medlemmar. Möteshandlingar skall finnas medlemmarna tillhanda vid mötet. Varje medlem har en röst. Röstning genom fullmakt är inte tillåten. Vid årsmötet har även revisorer närvaro-, yttrande- och förslagsrätt.

Vid årsmötet skall alltid följande ärenden behandlas.

Mötets öppnande

Val av mötesordförande

Val av mötessekreterare

Frågan om mötet är stadgeenligt kallat

Val av två justerare tillika rösträknare

Fastställande av röstlängd

Fastställande av dagordning

Styrelsens verksamhetsberättelse och ekonomiska redovisning

Revisorernas årsberättelse

Frågan om styrelsens ansvarsfrihet

Propositioner från styrelsen

Motioner

Fastställande av verksamhetsplan

Fastställande av budget och medlemsavgift

Val av föreningsordförande

Beslut om antal styrelseledamöter

Val av styrelseledamöter

Val av två ordinarie revisorer och en suppleant

Val av valberedning om minst tre personer varav en sammankallande

Övriga frågor

Mötets avslutande

§ 8. Extra årsmöte

Extra årsmöte sammankallas om styrelsen eller minst 25 % av medlemmarna så begär. Endast i kallelsen specificerade ärenden får behandlas på det extra årsmötet. I övrigt gäller samma regler som vid ordinarie årsmöte.

§ 9. Styrelsen

Styrelsen ansvarar för föreningens löpande verksamhet och angelägenheter, och verkställer årsmötets beslut.

Styrelsen väljs av årsmötet och skall bestå av ordförande samt minst 5 ledamöter och maximalt 10 ledamöter exklusive ordföranden. Styrelsen konstituerar sig själv och fördelar därmed ledamöternas uppgifter själv. Styrelsen utser särskilda arbetsutskott. Styrelsen utser redaktion för föreningens medlemsblad, i vilken föreningens chefredaktör ingår.

§ 10. Styrelsemöten

Ordföranden kallar till styrelsemöten. Styrelsen är beslutsfattande om kallelse har utgått till samtliga ledamöter och minst hälften av ledamöterna är närvarande.

§ 11. Firmateckningen

Föreningens firma tecknas av ordförande, vice ordförande och sekreterare, två i förening.

Föreningens kassör äger ensam disponera föreningens postgiro- och bankkonton.

§ 12. Uteslutning

Medlem som bryter mot föreningens stadgar, eller på annat sätt uppenbarligen skadar föreningen eller dess syften, kan av styrelsen med enhälligt beslut uteslutas ur föreningen. Om uteslutningen så begär kan frågan om uteslutning prövas vid nästa årsmöte. Den uteslutne medlemmen har då närvaro- och yttranderätt när denna fråga behandlas.

§ 13. Aktiviteter

Föreningen kan bedriva verksamhet genom klubb- och sektionsträffar. Föreningen ger ut ett medlemsblad i syfte att sprida information och att främja aktiv verksamhet och gemenskap mellan medlemmarna.

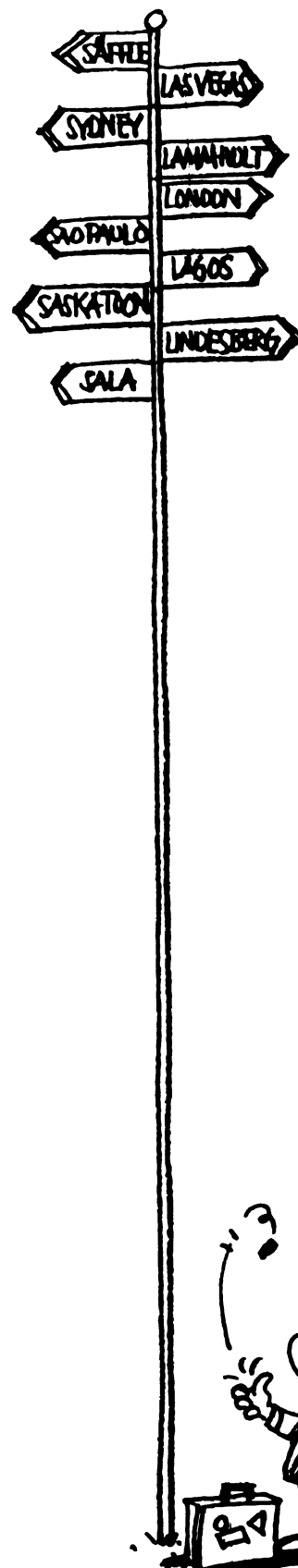
§ 14. Stadgeändring

Dessa stadgar kan ändras endast vid årsmöte. I kallelse måste det uppges om stadgeändring ska behandlas. För ändring fordras att fyra femtedelar av de avgivna rösterna biträder ändringen. För ändring av §§ 1, 2, 14 och 15 fordras att beslutet tas på två på varandra följande årsmöten, varav ett ordinarie.

§ 15. Upplösning

Upplösning av föreningen kan endast ske genom beslut på två på varandra följande årsmöten varav ett ordinarie. Beslutet ska biträdas med minst fyra femtedelar av de avgivna rösterna. I kallelsen till årsmötet skall anges om förslag till upplösning skall behandlas.

Vid beslut om upplösning av föreningen skall föreningens tillgångar i första hand tillfalla organisation med syfte som liknar ABC-klubbens syfte och får där endast användas till aktiviteter i ABC-klubbens anda. Besluten om föreningens tillgångar fattas på de upplösande årsmötena.

**Begränsad
eftersändning**

Vid definitiv eftersändning återsänds
försändelsen med den nya adressen
på baksidan (ej adressidan)

Avsändare:
ABC-klubben
Box 14 143
161 14 Bromma

* 9133 *

ABC-BLADET 2

